

TRANSKRIFT
12.SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 04.07.2007.godine, sa početkom u 10:05 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
BERIZ BELKIĆ

Dragi gosti, otvaram 12. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dakle, ja vas još jedanput sve srdačno pozdravljam, naravno, poslanike, predstavnike Vijeća ministara, druge goste, predstavnike medija.

Konstatujem da trenutno, barem tako mi pokazuje monitor, prisustvuje 28 poslanika, 17 iz Federacije i 11 iz Republike Srpske. Molim one koji su eventualno zaboravili ubaciti karticu, da to učine. Odsustvo sa današnje sjednice su pravdali: gospoda Šemsudin Mehmedović, Jovan Mitrović, Momčilo Novaković, Savo Erić i zakašnjenje na sjednicu je najavio gospodin Raguž.

Na klupe ste dobili, kao što je već i praksa, izmijenjeni i dopunjeni dnevni red za današnju sjednicu, uz napomenu da je to dnevni red koji je usaglašen na jučerašnjim sjednicama Kolegija i Proširenog kolegija. Dakle, nakon rasprava, usaglašavanja, ovo je usaglašen dnevni red sa Proširenog kolegija koji je sinoć održan. Naravno, razlozi za određene promjene su i proceduralne naravi, neodržavanje sjednica komisija, nepribavljanje određenih mišljenja potrebnih za uvrštavanje u dnevni red, tako da je ovo što imate sada na stolu prijedlog dnevnog reda. Evo, da vas podsjetim, dakle, skinut je sa dnevnog reda Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o administrativnim taksama, iz prostog razloga što komisija nije mogla da završi proceduru i dostavi svoj izvještaj. U dnevni red je uvršten Kreditni sporazum između BiH i Bank Austrija Kreditanstalt AG Projekat vodovodnog i kanalizacionog sistema Opštine Gradiška isti kao za Brčko. Iz dnevnog reda je isključena Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima, Strasbur, 5. novembra '92.godine, na zahtjev predstavnika Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, iznešenog na samoj sjednici komisije, zbog čega je komisija zatražila, naložila da Domu dostave pisano obrazloženje o razlozima za povlačenje. Ja do sada takvo očitovanje nisam dobio. Ako ima predstavnika Ministarstva, ja ih molim da u toku sjednice to daju, da poslanici znaju šta su razlozi skidanja. Također je preformulisana tačka 3. kao što ste dobili u prijedlogu dnevnog reda.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda za današnju sjednicu.
Javlja se Denis Bećirović. Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege, cijenjeni gosti i mediji, obzirom da, evo, usvajamo dnevni red današnje sjednice, moje prvo pitanje – hoćemo li kao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH uvažavati zaključke koje usvajamo na prethodnim sjednicama? Ako se opredijelimo da poštujemo ono što usaglasimo na prethodnim sjednicama, a to smo i uradili, što, između ostalog, stoji u zapisniku o kojem ćemo, je li, govoriti nakon usvajanja dnevnog reda, onda bismo danas, u okviru ovog dnevnog reda, trebali imati tačku dnevnog reda za koju sam, iskreno da kažem, i očekivao da će biti uvrštena u dnevni red, a to je informacija o stanju i trendovima na tržištu rada u BiH od juna 2006. do juna 2007. godine, s posebnim osvrtom na definiranje strategije na međunarodnom planu u oblasti rada i zapošljavanja.

Kao što znate, ja neću ponavljati, prošli put sam dao obrazloženje zašto to treba ući u dnevni red, i dogovorili smo jedan kompromis, da tako kažemo, ako već ne može za narednu sjednicu, onda da se ta tačka nađe na današnjoj sjednici. Međutim, evo, kao što vidimo, ponovo nije uvrštena u dnevni red, a ja mislim, u moru ovakvih tema koje uglavnom izazivaju brojne reakcije kod građana i naroda BiH, da je bilo jako važno da stavimo jedno egzistencijalno pitanje na dnevni red, a to je pitanje zapošljavanja. I da zaista vidimo kakvi su nam trendovi, evo, barem u zadnjoj godini, kada je riječ o zapošljavanju građana BiH. I, evo, dakle, još jednom ponavljam i pitam zašto to nije na dnevnom redu današnje sjednice, uz podsjećanje još jednom da je to zaključak Predstavničkog doma sa prošle sjednice? Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bećiroviću. Evo ja ću u najkraćem pokušati da odgovorim.

Naravno da zaključci nisu ignorisani. Jednostavno nismo bili ustanju da ih realiziramo do kraja. Naime, mi smo zatražili, obzirom da se radi o vrlo ozbiljnoj temi, Kollegij nema kapacitet da sam pripremi potrebne informacije i materijale. Mi smo zatražili sve materijale vezano za tri inicijative, dakle, ne samo za ovu tačku dnevnog reda, nego i za dvije inicijative vezane za pismo gospodina Oli Rena i za pitanje realizacije zaključaka donesenih prilikom usvajanja Budžeta, Zakona o Budžetu BiH za 2007. godinu. Mi smo uputili zahtjev prema Vijeću ministara i do sada smo dobili samo jedan dokumenat, a to je dokumenat Politika plata u BiH. Nažalost, još nismo dobili kompletan materijal i, osim toga, na Proširenom kolegiju nismo postigli saglasnost da na ovakav način, bez odgovarajuće podloge, bez odgovarajućih materijala, ovo stavimo na dnevni red. Naravno, mi ostajemo u obavezi prema inicijativama i zaključcima.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja moram izraziti nezadovoljstvo sa ovakvim odgovorom i krenuću redom. Prvo, svi, kao poslanici, valjda znamo o čemu se izjašnjavamo. Mi, dakle, na prošloj sjednici nismo trebali prihvatiti taj zaključak. Drugo, ako Vijeće ministara nije u stanju da provodi odluke ovog Parlamenta, i o tome možemo razgovarati. A nije nikakav problem da se ova tačka

dnevnog reda pripremi. Mogla je, da je bilo volje, i biti pripremljena za današnju sjednicu, obzirom da mi na nivou države BiH imamo i Agenciju za rad i zapošljavanje.

Dakle, postavljam pitanje, šta ćemo za zaključcima Parlamenta? Vijeće ministara nema pravo da ignoriše zaključke Parlamenta niti bilo ko drugi. Čak ni Kolegij. To je naš zaključak i ja zaista želim da znam, ne želim biti isključiv

BERIZ BELKIĆ

Biće realizovan, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Samo me nemojte prekidati. Nisam bio isključiv ni prošli put ni danas, ali danas smo zaista to trebali imati u dnevnom redu. Evo, kažem, mogu biti ponovo fleksibilan pa da kažem da će to sigurno biti na narednoj sjednici, a trebalo je danas. To je zaključak Predstavničkog doma i ja se držim isključivo toga šta smo mi zaključili na prošloj sjednici. Ako se neko u ovoj zemlji boji da pogleda malo u oči i ovim socijalno-ekonomskim problemima, to je drugo pitanje. A ja mislim da mi o tome moramo početi govoriti, to što raste nezaposlenost i u jednom i u drugom entitetu i na nivou BiH, trebalo bi da brine i ovaj Parlament i ovu zemlju i vladajuće stranke u ovoj zemlji koje bi trebale da otvore i ova pitanja, ne samo pitanja koja izazivaju reakcije kakve izazivaju.

Dakle, ja još jednom ponavljam, tražim i hoću da znam šta ćemo sa zaključkom koji je već usvojen od strane ovog Predstavničkog doma ili da znam da i Kolegij i Vijeće ministara nemaju obaveze prema Predstavničkom domu. Ako je to tako, možemo se onda ponašati i na takav način.

BERIZ BELKIĆ

Cijenim Vašu elastičnost, kako rekoste. Zaključci će biti realizirani. Izvolite dalje. Gospodin Lagumdžija, pardon, prije se javio gospodin Sefer Halilović. Pa imamo gospodina Sadika Bahtića, pa gospodina Lagumdžiju.

SEFER HALILOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, dragi gosti, predlažem da se na današnjoj sjednici u dnevni red uvrsti tačka – direktan tv prijenos sjednica Parlamentarne skupštine uz prijedlog današnjeg zaključka da se obaveže Javni RTV servis da vrši direktan prijenos sjednica.

Kratko obrazloženje, mada smo ga dostavili Kolegiju dosta opširno. Osim što Poslovnik garantuje u članu 153., stav 3., da se za poslanička pitanja minimalno izdvaja sat vremena na svakoj redovnoj sjednici i osigurava direktan TV prijenos, činjenica je da postoje i drugi razlozi zbog kojih bi trebalo vršiti TV prijenos sjednica Parlamenta.

Naime, u posljednje vrijeme bh. političari, dobro sam rekao, ima vrlo oštih upozorenja vezanih za situaciju u BiH, pomoćnik državnog sekretara SAD za Evropu, ambasador Danijel

Frid, Visoki predstavnik Švarc Šiling, komesar EU za proširenje Oli Ren, su poslanike državnog Parlamenta, kao i javnost upozorili na ... reformi, nacionalističku retoriku neslaganja u vladajućoj koaliciji i da će se ovakvim trendom uništiti, pored ostalog, da će se ovakvim trendom uništiti ono što je se do sada postiglo na putu do stabilizacije i situacije u Bosni i Hercegovini i njenog pretvaranja u normalno uređenu državu.

Rečeno nam je više puta da situacija u Bosni i Hercegovini, podsjeća na rane '90. godine, što je najalarmantnije upozorenje koje smo imali priliku čuti u poslednjih godinu dana. Budući da je u BiH situacija takva kakva jeste, smatramo da bi bilo politički nekorektno i nepošteno da građani nemaju pristup informacijama, odnosno da potpuno korektno i blagovremeno budu informisani o tome šta se dešava u najvažnijim državnim institucijama zemlje. Smatramo da se to može postići direktnim TV prijenosom sjednica državnog Parlamenta. Javni RTV servis BiH, a što je u svom pismu 21.05.2007.godine potvrdio i generalni direktor, gospodin Agović, pored zakonske obaveze ima i potrebu da zadovolji nesumnjivi interes javnosti za parlamentarna dešavanja. Ozbiorom da se sjednice Zastupničkog doma u državi održavaju u principu jedan put do dva puta mjesečno, a sličan tempo rada ima i Dom naroda, smatram da kompletno prenošenje sjednica ne bi narušilo programsku šemu televizije. S toga smatram da bi se ova tačka trebala danas naći na dnevnom redu ili eventualno narednom zasjedanju Zastupničkog doma, koji bi trebao usvojiti zaključak kojim se obavezuje RTV servis da vrši kompletan i direktan prijenos sjednica.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Haliloviću. Ja sam, nažalost, propustio da vas obavijestim da nismo postigli saglasnost na Proširenom kolegiju za uvrštavanje ove tačke dnevnog reda za današnju sjednicu. Vi, naravno, imate mogućnost da je predložite i da se Parlament o tome izjasni.

Izvolite, gospodin Sadik Bahtić. Jeste li se Vi Bahtiću prijavili? Ja Vas vidim na ekranu. Ja sam Vas vidio na ekranu ovdje. Hvala.

Gospodin Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa vjerovatno ste mu skrenuli pažnju da treba da se prijavi.

BERIZ BELKIĆ

Ne, ne. Loše mislite, gospodine Lagumdžija, kao i obično.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Mi ćemo, istina, usvojiti, pod jednom od narednih tačaka koja za sada nije sporna, zapisnik sa 10. sjednice, o čemu je kolega Denis već govorio. Vi ste, odgovarajući na njegovo pitanje vezano za tačku dnevnog reda koja je prošli put dogovorena, ako sam dobro razumio, ukazali na to da Vijeće ministara nije dostavilo odgovarajući materijal, sa mogućnosti da se radi o dosta ozbiljnoj problematici što bi moglo donekle da ih amnestira.

Ja bih mogao još donekle da prihvatim da Vijeću ministara nije dovoljno tri sedmice, pardon dvije sedmice, izvinjavam se, da stekne uvid o stanju i trendovima na tržištu rada u 2006-2007. godini, to mogu da prihvatim, da su ljudi novi, da još, ipak, treba te trendove sagledati, a posebno se osvrnuti na definiranje strategije, naročito ukoliko je nema na međunarodnom planu u oblasti rada i zapošljavanja. I prihvatam da im je potrebno više vremena za tako nešto, donekle prihvatam. Mada ne prihvatam princip da danas nemamo tu tačku dnevnog reda, pa da nam ustvari izađe predsjednik Vijeća ministara, nadležni ministar i po toj tački dnevnog reda kaže, vi ste tražili to i to, stanje je trenutno takvo, o ovome imamo, o ovome nemamo, radimo nešto, molim vas da idemo dalje. I nikakav problem ne bi bio.

Međutim, kada su u pitanju dva zaključka koja smo mi usvojili, ja sam i prošli put rekao da se ne izjašnjavamo, ako želite da idući put govorim o tome. I ovdje je prihvaćeno da na današnjoj sjednici bude rasprava o pitanjima sadržanim u pismu Olija Rena od 8. maja. Nemojte me pogrešno shvatiti, ali ja ne mogu da vjerujem da Vijeće ministara od 8. maja do danas, je li, nema stav vezano za dosta alarmantno pismo Olija Rena koje smo svi dobili. I to sam i tada rekao, na ovaj način se na Parlament prebacuje odgovornost za upozorenja koja nam je dao Oli Ren, a to nije naša odgovornost. Postoje mnogi drugi i to pismo ne bih želio da ponovo citiram. Međutim, posebno mene zabrinjava, zabrinulo me to što sam dobio materijal, gospodine predsjedavajući, pod nazivom Politika, plaće u institucijama BiH, iz čega ja vidim da je ovo nama dostavljeno povodom našeg zahtjeva. Ova politika plaća. E, sad, znajući birokratske metode, ne bi me začudilo da je ovo nama odgovor na ovo pitanje koje smo mi

BERIZ BELKIĆ

Nije, nije.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa znam ja da nije, ali jednog dana će biti da jeste, kad ovako pustimo da prođe drugi put, treći put i četvrti. Naime, Vijeće ministara je, bar što se tiče ove informacije da ponavlja, prošli put smo dogovorili da Vijeće da informaciju o realizaciji zaključaka Predstavničkog doma usvojeno u zakonu, uz Zakon o Budžetu. Pazite, oni su u Zakonu o Budžetu imali obavezu da nas o ovom informišu. Uz Zakon o Budžetu. I neposredni povod je serija natpisa u novinama u kojim su uglavnom bili predstavnici Vijeća ministara prisutni u javnosti, od gospodina Fuada koji je kao zamjenik ministra, alarmirao na neke pojave i mi smo smatrali da to treba izaći pred ovaj Parlament i rasčistiti te stvari.

Drugim riječima, nama je trebalo dati poseban, naglas usvajanje Zakona o plaćama u institucijama BiH i bojim se, gospodine Belkiću, da ovaj tekst Vijeća ministara koji je već dobio medijski publicitet, da nam on ne bude zamjena za usvajanje Zakona o plaćama u institucijama BiH, a posebno što smo trebali da vidimo koje su to komisije koje je osnovalo Vijeće ministara u prethodnom sazivu i Izveštaj o radu, ... njihovog ostvarivanja troškova za njihov rad. To ništa nismo dobili, ali to u materijalu koji smo dobili piše da će o tome biti kasnije riječ.

Gospodine predsjedavajući, ja bih Vas zamolio da ne ulazimo u nepotrebne rasprave. Ako danas ste Vi, ja poštujem to što ste se Vi danas niste saglasili oko ovoga. Ali dozvolite da.

BERIZ BELKIĆ

Mi smo usaglašeni oko toga, gospodine Lagumdžija, ali nismo dobili dovoljno i odgovarajućih materijala za današnju sjednicu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja to ne sporim da vi niste dobili materijale, međutim, to nije razlog da ovaj Parlament, kako bi se desilo u svakom parlamentu na svijetu, tačka je dnevnog reda, gospodin predsjedavajući i gospodin ministar izađe i kaže, pošto je to tačka dnevnog reda koji ste zaključili, koji je bio zaključak u februaru, pa u maju, pa u junu, molim vas, ja nemam dovoljno informacija, ne dam vam, imam problem, itd. I onda ćemo mi nešto po tome zaključiti. Oni treba da nam daju ono što znaju o ovom ili da kažu ne znamo ili da kažu ne damo vam. Jer mogu reći ne damo vam. I to mogu reći. Jer, ustvari, oni su to nama rekli, samo neće za vama. Pa bih ja zato zamolio da se sada mi možemo, ako nećete da usvojimo neki princip kako s njima dalje da radimo, onda da se izjasnimo i mi ćemo svaki put ove informacije, a vi ćete svaki put reći, vas je više, nema nikakvih problema. Mi ćemo svaki dnevni red ubuduće, od sljedeće sjednice, počinjati sa našim zahtjevima koje je Parlament usvojio, izjasniti se, svaki put će pasti i Bože moj. Nema ni to problema. Ali to ne vodi nigdje.

Ja vas samo molim da uvedemo neki red i odgovornost Vijeća ministara prema Parlamentu.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Lagumdžija. Ima li dalje prijavljenih?
Gospodin Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, mi podržavamo stav Kolegija u onim tačkama gdje nema materijala i gdje nisu pripremljene na način na koji je to neophodno da se na Domu raspravlja, međutim, usput želim da kažem da mi je žao što nekih predloga nema i mi čekamo da, na neki način, budu u raspravi i kao redovna tačka zasjedanja, zato što želimo da demantujemo neke stvari koje su i danas ovde rečene kao što je u nastupu poslanika SDP-a koji vjerovatno nisu obaviješteni da je RS sastavni dio BiH, da ona čini pola BiH i da tamo Vlada RS, shodno svojim ustavnim, zakonskim ovlaštenjima, shodno svojim predizbornim obećanjima provodi jedan program težak 9 milijardi maraka koji ukazuje da će se tamo nešto pozitivno desiti i da je ona obavezna da to provede i od čega se očekuju pozitivni pomaci. To je njena obaveza. A mislimo da ono što se predlaže ovde da se BiH bavi onim što nije u ovom momentu njena nadležnost, a ne želi da se bavi s onim što jeste njena nadležnost. Jer, recimo, da je predloženo da se bavimo politikom zapošljavanja u Ministarstvo vanjskih poslova, mi bismo to prihvatili. To je isključiva nadležnost države, pa da vidimo kako to ide tamo, šta se radi, šta se dešava. A ovo, a mi smo spremni u okviru te tačke da program Vlade RS ovde

prezentujemo i elaboriramo, da vidimo koji su to tamo pozitivni pomaci koji se možda mogu primijeniti i na druge dijelove zemlje i mi očekujemo, zaista smo optimisti. I nije tačna konstatacija da je stanje tako kako se želi prezentirati na cijelu BiH.

BERIZ BELKIĆ

Ja vas molim da diskutujemo o dnevnom redu. Ja sam dozvolio, praktično, diskutovali su ljudi o meritumu stvari u nekoliko navrata, itd. Ja zaista vas molim da se vratimo na dnevni red.

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, zaista nije mi cilj da ni Kolegij ni bilo ko dođe u nezgodnu poziciju, ali evo, razumite i nas kao predlagачe određenih tačaka dnevnog reda, i evo ponavljam još jednom, možemo biti fleksibilni. Ako smo prošli put kao Parlament zaključili, po meni nije ozbiljno da danas nemamo tu tačku dnevnog reda. Ali evo, ako već materijali nisu gotovi, predlažem da se onda izjasnimo ovdje, da obavezno kažemo da ćemo ove tačke dnevnog reda imati na narednoj sjednici, pa ako je i to malo vremena, hajde da usvojimo zaključak, da kažemo: biće to na prvoj septembarskoj sjednici. Ali da donesemo neki zaključak koji će biti precizan i koji će obavezati Vijeće ministara i ovaj Parlament da, prije svega, poštujemo ono što smo već usvojili.

Eto, mislim da je korektan prijedlog. Dakle, ako nije moguće i do kraja jula, dajte, evo, zaključak na prvoj septembarskoj sjednici, ali da imamo neki rok, kako ćemo provoditi ono što smo, ponavljam još jednom, već zaključili da ćemo imati na dnevnom redu.

BERIZ BELKIĆ

Meni je žao, gospodine Bećiroviću, što Vi ne vjerujete. Mi smo ozbiljni ljudi u Kolegiju i za nas je zaključak ovog Doma obavezujući. I mi ćemo sve učiniti da to bude što je prije moguće. Ja izražavam žaljenje što nismo obezbijedili za današnju sjednicu. Je li dovoljno, gospodine Bećiroviću? Ja Vas uvjeravam, izvolite, gospodine Lagumdžija.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja mislim da smo zaista blizu

BERIZ BELKIĆ

Može, obojica, lakše je, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine Belkiću, ne trebaju Vam takvi komentari.

BERIZ BELKIĆ

Pa jednostavno ne dozvoljavate da se radi, ne slušate šta Vam se govori.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja mislim da Vi ne provodite ono što smo mi već zaključili.

BERIZ BELKIĆ

Pa ja sam Vam rekao, nismo mogli provesti, gospodine Bećiroviću

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja jako dobro slušam ovo o čemu Vi govorite i pokušavam zaista na jedan kompromisan način da uozbiljim ono što smo već dogovorili. I evo kažem, ponavljam još jednom, ako nismo u stanju da to uradimo do kraja jula, moj je prijedlog samo, ja ne vjerujem da imate nešto protiv toga, da imamo neki vremenski rok do kojeg ćemo imati tu tačku dnevnog reda.

BERIZ BELKIĆ

Nema potrebe zaključke na zaključke. Mi ćemo realizirati zaključak, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa vidite da ne realizirate.

BERIZ BELKIĆ

Zakasnili, gospodine Bećiroviću. Nemamo materijale.

DENIS BEĆIROVIĆ

Da li Vi mene razumijete šta je predlažem?

BERIZ BELKIĆ

Ne, uopšte.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa izgleda da ne razumijete. Ali ja ću Vas zamoliti da razumijete zaključak onda Predstavničkog doma.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo predložite, napišite zaključak, stavićemo ga na glasanje.

DENIS BEĆIROVIĆ

Neću da da stavljam kad ima usvojen zaključak Predstavničkog doma

BERIZ BELKIĆ

Pa tražite, pa šta tražite, onda? Hoćete da se glasa, hoćete ovo.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine Belkiću, ponavljam vam, insistiram na tome da poštujemo zaključak koji smo usvojili na Predstavničkom domu. On je jasan i precizan. Ako ga ne možemo danas ispoštovati, a trebali smo, moj je prijedlog, i ja zaista ne mogu da vjerujem da ste Vi protiv toga, da kažemo neki rok do kojeg ćemo ga ispoštovati, da ne bude neki rok koji omogućava da to razmatramo i za godinu dana. I ne znam šta je loše u tome da kažemo, ako je evo malo vremena i do kraja jula, da kažemo da ćemo to uraditi na prvoj septembarskoj sjednici.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Izvolite, gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, Vi ste prvo pustili da replika bude na nešto što nije bio predmet onoga o čemu smo mi govorili, a gospodin Kalabić nas je ovdje, mada prošli put nije imao primjedbi na to da govorimo o tački dnevnog reda gospodina Bećirovića koja je bila s posebnim osvrtom i definisanje strategije na međunarodnom, podvlačim međunarodnom planu u oblasti rada i zapošljavanja. Još uvijek međunarodni plan je međunarodni plan za ovu zemlju. Za mene je zaista ohrabrujuće kad se ja slažem s tim da ovdje nam neko prezentira taj program od 9 milijardi .. zapošljavanje, jer tek ćemo onda imati međunarodne implikacije, s obzirom da će se onda zaposliti 146.517 nezaposlenih u RS i ostaće još para da se zaposli preostalih 371.156 ljudi u Federaciji i 17.816 ljudi u Brčkom i onda ćemo morati uvesti još pola miliona ljudi da ovdje rade, što može imati međunarodne implikacije, pa bih ja molio ako zaista ovaj plan imaju, ja bih volio da ga zaista, ja zaista mislim da bi dobro bilo da i ovo nam se prezentira. Ja predlažem da i ovo bude tačka dnevnog reda, da nam održe predavanje, da se priprelim na vrijeme da ovdje kad zaposlimo sve naše nezaposlene, da idemo na novih 500.000 uvoza ljudi koji bi ovdje došli. To je jako dobro, to bi sigurno bilo za pozdraviti.

Međutim, ja bih molio Vas, pošto ste Vi, replicirajući, ja sam se tad javio za riječ, rekli da se zaključci Skupštine moraju poštovati. Hoćete li mi, molim vas, reći šta ćemo sad s ovim zapisnikom? Hoćemo li

BERIZ BELKIĆ

Nisam Vas razumio.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Hoćemo li na idućoj sjednici ili ćemo čekati da nam oni dostave materijal? Samo recite hoćemo li čekati?

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Lagumdžija, ja ću obezbijediti da dobijete materijale za iduću sjednicu. Je li uredu?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Hvala Vam lijepo. Meni je dosta

BERIZ BELKIĆ

Ja ću, a dobićete i kakve dobijete, kakve dobijete. Vi ste samo postavili projektni zadatak, Kolegij će obezbijediti materijale. Ja molim da prestanemo trošiti vrijeme na utvrđivanje dnevnog reda.

Ja vas molim da se suzdržite od replika, da radimo. Izvolite, gospodine Kalabiću.

DRAGO KALABIĆ

Radost koju je gospodin Lagumdžija pokazao kao socijaldemokrata da Savez nezavisnih socijaldemokrata provodi taj program, daje mu privilegiju da ćemo prvo za članove SDP-a prikazati, izvršiti tu promociju, pa tek onda, ako budemo imali saglasnost u ovom Parlamentu, ćemo to uraditi, znači. A ako ste me dobro razumjeli, ja sam jasno rekao da podržavam stav Kolegija da, ne da smo protiv tačke, nego da tačka nije pripremljena. I ovo što je predsjedavajući rekao, možemo se sad iscrpljivati nekoliko sati, ali ovo ostaje i dalje činjenica. A naša obaveza ostaje, da vama ono što ste vi vjerovatno zamišljali i sanjali da ćete jednog dana provoditi, da pokažemo kako to SNSD provodi, ali prvo članovima SDP-a pa ćemo onda to, ako i dobijemo saglasnost, ovde uraditi u Parlamentu.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Evo gospodin Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ

Ma samo kratko. Replika na izlaganje gospodina Kalabića. Ovo bi, kad je u pitanju plan zapošljavanja u RS, bilo bi dobro zaista da se taj plan ovdje donese nama, da vidimo taj plan zapošljavanja u RS i da vidimo koliko će biti zaposlenih, koliko je planirano da se zaposli povratnika u RS. Svi ti ljudi koji su protjerani, koji su ostali bez posla, a tamo ne radi možda ni 1% ljudi koji su radili prije rata, prije agresije. Znači, plan zapošljavanja

BERIZ BELKIĆ

Samo malo strpljenja, da završi, biće i vremena za replike pola sata, nema problema.

REMZIJA KADRIĆ

RS ovdje i da vidimo koliko je planirano da se zaposli povratnika.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kadriću.
Izvolite, gospodine Kalabiću.

DRAGO KALABIĆ

S obzirom da je moj uvaženi prijatelj gospodin Remzija kao političar izgrađen u političkom životu RS i da ja njega uvijek smatram kadrom RS ovdje, s obzirom da je učestvovao i u svim vladama u najvećem dijelu vlada u RS, podržavao politiku, a ja bih ga samo podsjetio da su tim planom zadovoljni svi, jer je jednoglasno usvojen na Narodnoj skupštini RS gdje imaju i poslanici Stranke demokratske akcije i gdje imaju poslanici i drugih stranaka. Taj plan je podržan jednoglasno u Narodnoj skupštini. Znači, ti ljudi tamo su zadovoljni, nemojte im vi odavde govoriti da oni nisu zadovoljni planom.

BERIZ BELKIĆ

Pa naravno, evo, možemo pola sata odvojiti. Izvolite, gospodine Kadriću.

REMZIJA KADRIĆ

Zbog javnosti,

BERIZ BELKIĆ

Pa naravno, samo izvolite. Otvorena je replika pola sata.

REMZIJA KADRIĆ

Tim planom nisu zadovoljni svi u Narodnoj skupštini RS, poslanici iz reda bošnjačkog naroda nisu glasali za taj plan. To treba javnost da zna.

BERIZ BELKIĆ

Ima li još replika? Evo, gospodin Bahtić.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Ja sam se davno javio za repliku. Prvo da repliciram kolegama iz SDP-a. Pošto mi niste omogućili, mislim da je ovo njihova

BERIZ BELKIĆ

Uspio je SDP napraviti što je želio, naravno, kao i svaki put

SADIK-SADO BAHTIĆ

Nije uspio. Hoću da kažem da je ovo klasična demagogija od strane SDP-a. Svaka sjednica, sve se isto ponavlja,

BERIZ BELKIĆ

Svaka im čast.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Kao pokvarena ploča.

BERIZ BELKIĆ

Oni samo zbog toga dolaze ovdje.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Sinoć sam došao iz Bjelorusije i ovo sam isto slušao pet dana. Vozi se u autobusu čitav dan, non-stop ispiranje mozga. E to vam je isto danas kao što nam radi gospodin Lagumdžija i Junge Lokošenko. A što se tiče zapošljavanja na entitetskom nivou, ovo je, ipak, državni Parlament, gospodo draga. Imaju vlade entiteta, neka rade. Imamo mi državnu Agenciju za zapošljavanje, ja sam postavio pitanje, evo, preko 200 dnevnica u toku godine, telefon 3.000 maraka, nema nijedan sporazum. E, tu mi trebamo rješavati na nivou države probleme, ovdje je problem 10 kg papira, troše se pare, a ništa se ne radi. Pa to biti i gospodin premijer(šuška sa papirima i ništa se ne čuje)

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bahtiću. Ja vas molim da se malo suzdržite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine Belkiću,

BERIZ BELKIĆ

Ja vam još nisam dao riječ, gospodine Bećiroviću. Pa znam, ali nisam Vam dao još riječ. Pa dozvolite, sjedite malo, da kažem jednu rečenicu. A sačekat će te stojeći, je li? Strpite se malo.

Dakle, ja želim podsjetiti sve poslanike na ono što sam rekao na početku ove sjednice. Ovaj dnevni red koji danas imamo je usaglašen na Proširenom kolegiju i dogovorili smo se, tražili smo od predsjednika klubova da odmah kažu je li ovo uredu, ali svaki put imamo istu priču. Dakle, postavlja se pitanje treba li nam Prošireni kolegij.

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, prema Poslovniku Predstavničkog doma, a prema i svim i da nemate Poslovnika, trebali biste omogućiti da ovde nema vrijeđanja na ličnoj osnovi. Mi ovdje možemo krstiti(?) argumente ove i one prirode, to što Vi u redovima svoje stranke imate jednog pojedinca kakav je gospodin Bahtić, to je Vaš problem, ali on nema pravo

BERIZ BELKIĆ

Nemojte se Vi brinuti

DENIS BEĆIROVIĆ

nikoga da omalovažava i vrijeđa. Obzirom da vrijeđa, a da ga niste upozorili, u ime kluba i nakon konsultacija sa Klubom SDP-a tražim pauzu od 15 minuta, nakon čega ćemo i mi, a možda i sa Vama u konsultacijama vidjeti kako ćemo nastaviti raditi i da li treba raditi u ovakvoj atmosferi. Ipak, iz SDP-a nismo da se tako prizemno spuštamo na nivo

BERIZ BELKIĆ

Pauza 15 minuta. Pauza 15 minuta. Sve ćete to reći kad se vratite.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Bećiroviću, izvolite. Gospodin Bećirović je tražio pauzu, a u ime kluba, molim vas, pauza je bila, gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, želio bih ukratko da obrazložim razloge i svrhu ove pauze.

Ja razumijem ponekad odnos kolegica i kolega u ovom Domu prema inicijativama i svemu onom što čini Klub SDP-a u ovom Zastupničkom domu. Želim vas uvjeriti da to činimo iz najbolje namjere i kao što ste mogli primjetiti činimo to sa dosta argumentacije i sa, rekao bih, dosta dostojanstva zastupnika u ovom Domu.

Međutim, na tako nešto ne dobijamo odgovarajuću reakciju. Cilj, dakle, ove pauze je bio da ukažemo da ne možemo više podnositi primitivizam i vrijeđanje na osobnoj osnovi.

Ja vas želim uvjeriti da ćemo mi doprinositi i dalje jednom kolegijalnom međusobnom uvažavanju u komunikaciji u ovom Parlamentu, ali nećemo zaista ubuduće trpiti ovakve nasrtaje. I evo želim napomenuti da ćemo upravo u cilju digniteta ovog Doma i ubuduće tražiti pauze i koristiti sva poslovnička sredstva da bi sebe odbranili kao pojedinci, kao osobe, svoj dignitet i dignitet ovog Doma. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Križanoviću.

Da vas podsjetim, raspravljamo o dnevnom redu. Replika, gospodin Bahtić, pa gospodin Živković.

SADIK-SADO BAHTIĆ

E, ovako. Kaže cilj pauze je bio da ukažemo da ne mogu podnijeti vrijeđanje. Ja ih razumijem da ne mogu podnijeti vrijeđanje. Niko ovdje nikoga nije vrijeđao ni terorisao, što je rekao gospodin Bećirović. Ovo je državni parlament, gdje sjede poslanici koji su legalno, demokratski izabrani voljom građana BiH i gdje su različita viđenja itekako pozitivna. Ja dolazim iz Stranke za BiH gdje su različita mišljenja pozitivna i to daje samo kvalitet. Drugo je gospodo iz SDP-a što vi ne možete podnijeti da drugi neko drugačije misli od vas. To je vaš problem. To je ovaj što sjedi profesor s kojim se vi nikad nećete riješiti. I ne mogu ja kad misliti. Samo malo, nisam završio. Pa vi terorirate svakog živog. Imate na to pravo, vi ste opozicija. Nikakve vi argumente ne iznosite, nego to su sve šuplje priče. Kažete, imate argumentaciju. Ma nije u argumentaciji, svaka sjednica Parlamenta uvijek ista šuplja priča. I početak i završetak. Pa nije ovdje niko lud. Svima nama su jasne vaše namjere. Što gore, to bolje. Anarhija. Hajde, došli smo ovdje da radimo, de nešto uradite. Kad ste podržali koji zakon u interesu države? Nikada. Mislite propašće svijet ako niste vi na vlasti. Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin, oprostite, Bećirović, Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, ja sam se javio za poslovničku intervenciju i, evo, nakon izlaganja kolege Križanovića, predsjednika Kluba SDP-a u Parlamentarnoj skupštini, želim reći da smo, između ostalog i dopuniti, dogovorili da ćemo u ime SDP-a od ovog trenutka striktno tražiti dosljedno provođenje Poslovnika Predstavničkog doma jer je to jedini put da se održi red. Kao poslanici SDP-a nemamo namjeru spuštati se na ovaj nivo na koji se gospodin Bahtić spušta. Nemamo namjeru vrijeđati ni njega ni bilo koga drugog. Imamo namjeru nastaviti argumentima govoriti, to ćemo govoriti, a onaj ko misli da u državnom parlamentu treba vrijeđati i na ovakav način se ophoditi, neka nastavi tako. To je njegov problem.

Ja želim sljedeću stvar da podcrtam. Član 70. ovog Poslovnika vrlo jasno kaže da se može govoriti o raspravi, o povredi Poslovnika i korekciji citata. Član 71. govori o dostupanju dnevnog reda i član 73., ono što sam ja prije pauze govorio, da predsjedavajući u četiri stava koja regulišu ovaj član 73. je dužan da održava red na sjednici. Održavanje reda podrazumijeva i zaštitu ličnog i svakog drugog dostojanstva svakog poslanika.

Prema tome, poslovnički se javljam i da još jednom podcrtam, striktno ćemo tražiti od sada primjenu člana 70., 71. i člana 73. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. A gospodin Bahtić, ako ima bilo šta da kaže na ovo, neka se uklopi u Poslovnik i neka kaže da li je to ispravka krivog citata, ispravka možda Poslovnika ili povreda Poslovnika. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Samo malo. Malo strpljenja.

Gospodin Živković. Samo malo, gospodin Živković se već

SADIK-SADO BAHTIĆ

Izvinite, u potpunosti podržavam.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Bahtiću, gospodin se Živković javio ranije. Pa ima i on repliku. On kaže to, kako je uobičajeno da se kaže. Razumijete o čemu govorim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, u nekoliko navrata, u diskusiji o dnevnom redu je govoreno o radu Kolegijuma i o samom radu predsjedavajućeg ovde i o tome da se treba Poslovnik striktno primjenjivati. Predsjedniku Kluba SDP-a hoću da poručim da je jučer bio na Proširenom kolegijumu gdje je dnevni red usaglašen. Mogao je vaš predsjednik Kluba reći da dnevni red nije usaglašen i da ima zahtjeve iz svog kluba u vezi sa ovim danas da to se stavi.

Druga stvar, gospodo iz SDP-a, koliko god ubjeđivali ljude i narod i građane BiH da želite doprinijeti radu ovde u Parlemntu, moje mišljenje nije takvo iz nekoliko razloga. Mislim da, prvo, predsjedavajući je ponovo, da kažem, podlegao pritisku SDP-a i dao vam pauzu iako poslovnički nemate pravo na pauzu. Nemate pravo jer nismo još usvojili dnevni red i nije nijedna tačka dnevnog reda usvojena. A o tački dnevnog reda moramo poslovnički da tražimo pauzu, a ne prije dnevnog reda, prije rasprave o dnevnom redu. Ako ćemo striktno Poslovnik poštovati.

S druge strane, ušli ste u elaboraciju suštine prijedloga, vaše promjene dnevnog reda, što isto tako poslovnički nije tačno. Govorili se o tome kako nezaposlenosti ima u BiH, u entitetima itd., elaborili ste suštinu dnevnog reda. To je isto mimo Poslovnika. I gospodin predsjedavajući, opet zbog vas, vas nije na to upozorio. Vjerujte, ako ćemo striktno poštovati Poslovnik, tako se nećete ponašati. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Ja samo želim jednu rečenicu reći. Dakle, ja nastojim da svakom omogućim da govori, da ovdje ne primjenjujem restriktivno Poslovnik i ja se usuđujem ustvrditi da manje više svi krše.

Evo da ovako sad kažemo, Bahtić, Kadrić, Križanović, sve replike.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Ništa, ja samo imam, ja želim da se ovdje poštuje Poslovnik o radu, a po meni ga najviše krši SDP. Ništa više, toliko.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Kadrić.Registrovano je, gospodine Križanoviću.

REMZIJA KADRIĆ

Ma, ja sad razmišljam da li da ovo kažem, ali mislim da ovo, ovaj zahtjev za pauzu što SDP, mislim da je bio opravdan. I ovo je malo, prigovor je Sadi Bahtiću, nema razloga da pominješ tamo Dukašenka, Lagumdžiju, ovo, ono. Ovo što ti govoriš ide nama na štetu i prema tome, u ovim stvarima, zaista vodi računa o ovoj Stranci za BiH, vodi računa o ovom Parlamentu i o ovim stvarima koje idu zaista nama na štetu, više koje ide u korist SDP-u.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Križanović. Ma, ima replika prije Vas, gospodine Bahtiću, malo strpljenja. Prije se čovjek prijavio, pa ćete Vi, naravno. Samo malo strpljenja.

Gospodin Križanović, pa Bahtić.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Evo i ja ću pokušati doprinijeti da ovo dalje ne ide, uzdržat ću se od replike kolegi Živkoviću, ali ja sam na Proširenom kolegiju u 2-3 navrata govorio, molim vas, dajte Kolegij da osigura da zapisnike, materijale, mišljenja komisija dobijemo bar 2-3 dana prije sjednice. Vjerujte mi da nisam imao zapisnik sa 10. sjednice, jučer na Proširenom kolegiju. Ali to, u suštini, nije problem. Problem je što Kolegij ima dužnost da izvrši zaključke ovog Doma. Eto to je suština. I nemojmo obrtati stvari sad pa se pravdati time što kršimo Poslovnik da izlazimo u susret zastupnicima.

BERIZ BELKIĆ

Hadžiahmetović, ispravka krivog navoda pa Bahtić, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja bih samo da napomenem da smo zapisnik sa 10. sjednice dobili uz poziv za proširenu sjednicu Kolegija. Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Bahtić, replika.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Mene je biralo ... 700 građana Unsko-sanskog kantona ... ne znam koliko Remziju(?) je biralo, i ovo samo govori da u Stranci za BiH ima različito mišljenje, različiti ljudi, različite baze. Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Ja se samo nadam da ćemo početi raditi, ali, evo, dakle, imamo replika, Jovičić i Kadrić, je li tako?

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja Vas molim, Vi ste zaista demokrata. Imamo stav Kolegija. Nije bilo ... intervencije na dnevni red. Dajte, molim vas, stavite na dnevni red da ga usvojimo.

BERIZ BELKIĆ

Ljudi hoće da, javljaju se da govore, gospodine Jovičiću.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa, molim vas, ovako ćemo cijeli dan izgubiti. Stavite Vi na glasanje

BERIZ BELKIĆ

Ja vjerujem da će oni shvatiti.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Usaglašeni dnevni red

BERIZ BELKIĆ

Vjerujem da će oni shvatiti da trebaju prestati, samo malo strpljenja. Izvolite, gospodine Kadriću.

REMZIJA KADRIĆ

Dakle, samo da ponovim. Dakle, Sado, ovo šteti nama, šteti više tvoje, šteti nama, a koristi SDP-u. Prema tome, ja govorim da ti to malo smanjiš u tim postupanjima.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Hvala lijepo.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Gospodine Remzija, ja svake izbore imam 5 hiljada više glasova, a SDP predstavlja manje i sad vidi ti kome štetim. To možda tebi štetim

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. To ćemo mi u klubu raspraviti. Molim vas, dajte da zaključimo, dakle, raspravu. Molim vas, malo pažnje. Dakle, ja sam omogućio svakom da kaže šta je imao reći. Ja se nadam da smo sada se lijepo, što kaže naš narod, slikovali i vidjelo se je šta ko radi u ovom Parlamentu. A što se tiče termina sastanaka, obaveza u komisijama itd., o tome možemo posebno govoriti. Otiđite malo na portirnicu, pa vidite registracije kada je ko u ovom Parlamentu uopšte.

Da se vratimo. Dakle, mi u odnosu na predloženi dnevni red imamo jedan konkretan prijedlog, dakle, kojeg je predložio Narodni klub i Klub SDP-a. Molim vas, da vas podsjetim, ja mislim da vi ovo imate, ranije ste dobili. Dakle, radi se da se na današnju sjednicu uvrsti tačka – direktan TV prenos sjednica Parlamentarne skupštine uz prijedlog donošenja zaključka da se obaveže Javni RTV servis, da vrši direktan TV prenos sjednica. Ovako glasi formulacija tačke koju predlažu, dakle, Narodni klub i Klub SDP-a.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Ja se izvinjavam, nešto nije išlo kako treba. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Nešto nam sa tehnikom nije baš. Evo, gospodine Lagumdžija, probaćemo i treću sreću.

Glasajte sad.

Usaglašavanje. Dakle, za 19, 5 protiv, 11 suzdržano, nemamo entitetsku većinu.

Ovaj prijedlog ide na usaglašavanje.

Dozvolite mi da konstatiram dnevni red za današnju sjednicu:

D n e v n i r e d

1. Usvajanje Zapisnika sa 10. i 11. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev Kluba poslanika SDP-a za raspravu o tački dnevnog reda, pa pod navodnicima „Slučaj nezakonitog hapšenja poslanika SDP-a BiH u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Selima Bešlagića, te gospode Budimira Nikolića i Envera Delibegovića“,
4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zaključka poslanika Azre Hadžiahmetović u vezi sa Zakonom o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine,
5. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Zahtjevu poslanika Beriza Belkića za razmatranje Prijedloga zakona o Memorijalnom centru "Srebrenica – Potočari“, spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine po hitnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika;
6. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Zahtjevu poslanika Ekrema Ajanovića za razmatranje Prijedloga zakona o zabrani negiranja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja holokausta, zločina genocida i zločina protiv čovječnosti po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika,
7. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Zakon je u prvom čitanju,
8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku, u skladu sa članom 127. Poslovnika (Zakon donesen 13. aprila 2007. godine, “Službeni glasnik BiH”, broj 29/07),

9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o sportu u Bosni i Hercegovini po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika,
10. Prijedlog zakona o okviru deviznog poslovanja u BiH, prvo čitanje,
11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, prvo čitanje,
12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama u Bosni i Hercegovini, predlagač Azra Hadžiahmetović, prvo čitanje (primjena novog Poslovnika),
13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine, prvo čitanje,
14. Prijedlog zakona o radu i zapošljavanju, predlagač poslanik Šemsudin Mehmedović, prvo čitanje,
15. Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini, prvo čitanje,
16. Prijedlog zakona o zaštiti planova rasporeda integralnih sklopova, prvo čitanje,
17. Razmatranje Izvještaja o ispitivanju opravdanosti podnesenih prigovora na utvrđenu rang-listu za izbor generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, zamjenika generalnog revizora, u Uredu za reviziju institucija Bosne i Hercegovine, i posljednja tačka 18. dakle,
18. Davanje saglasnosti za ratifikaciju, pod
 - a) Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o pravnoj pomoći,
 - b) Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006),
 - c) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dodatak i imovinu,
 - d) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine, ovdje se misli na dohodak i imovinu,
 - e) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine, koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora i Bank Austria Creditaustalt Ag – Projekat vodosnabdijevanja Brčko Distrikta BiH,
 - f) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i OPEK fonda za međunarodni razvoj – Projekat sarajevske zaobilaznice,
 - g) Ugovora o pomorstvu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,
 - h) Ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Kraljevine Belgije,
 - i) Kreditnog sporazuma između BiH Bank Austria Creditaustalt Ag – Projekat vodovodnog i kanizacionog sistema u opštini Gradiška.

Idemo, dakle, na realizaciju dnevnog reda. Danas imamo dva Zapisnika pred sobom. Ja upućujem jedno izvinjenje, dakle, u Zapisniku sa 10. sjednice naznačeno je da su sjednici prisustvovali predstavnici Vijeća ministara, ali je izostavljeno nabrojati imena, to ćemo popraviti za iduću sjednicu.

Dakle, predlažem da odvojeno vodimo rasprave. Dakle, idemo na Zapisnik sa 10. sjednice. Konstatovano je, dakle, idemo na Zapisnik sa 10. sjednice.

Ima li primjedbi na Zapisnik sa 10. sjednice? Ako nema predlažem da se izjasnimo. Ko je za to da se usvoji Zapisnik s 10. sjednice?

Glasajte sad.

Sa 31 za.

21 iz Federacije, 10 iz RS, 1 suzdržan.

Konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 10. sjednice.

Idemo na usvajanje Zapisnika sa 11. sjednice. Zapisnik ste danas dobili na klupe, nadam se da ste ga uspjeli pročitati.

Ima li primjedbi na Zapisnik sa 11. sjednice?

Izvolite, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam primjedbu na onaj dio Zapisnika koji se odnosi na moju diskusiju koja je prekinuta protuposlovnički. I tražio bih da se to u Zapisniku konstatuje obzirom da nema nijedan poslanik pravo izlaziti za govornicu prije nego što drugi poslanik završi diskusiju, ako je već dobio pravo da diskutuje. Nakon toga događalo se još nekih stvari, da je sljedeći poslanik uzeo riječ itd. i tako da tražim da se to unese u Zapisnik.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas o tome ćemo se izjasniti, o Vašoj, dakle, primjedbi. Ima li još primjedbi? Ako nema, molim vas, prije izjašnjavanja o ukupnom tekstu Zapisnika, jeste li čuli primjedbu koju je iznio gospodin Bećirović, odnosno tvrdnju da u Zapisnik nije korektno prenešeno ono što je bitno za ovaj Parlament?

Molim vas da se izjasnimo o primjedbi gospodina Bećirovića.

Glasajte sad.

Sa 9 glasova za, 12 protiv, 12 suzdržano.

Konstatiram da primjedba gospodina Bećirovića nije prihvaćena.

Molim vas da se izjasnite o Zapisniku sa 11. sjednice. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad, Zapisnik sa 11. sjednice.

Sa 27 glasova za, 4 protiv, 3 suzdržana, dovoljnom entitetskom većinom konstatiram da smo usvojili Zapisnik sa 11. sjednice.

Prelazimo na tačku 2.

Ad 2. Poslanička pitanja i odgovori

BERIZ BELKIĆ

Do ove sjednice pristigli su odgovori na jedan broj poslaničkih pitanja postavljenih na 8. i 9. sjednici Doma. Dakle, odgovore su prema našoj evidenciji dobili Sadik Bahtić, Milica

Marković, Sefer Halilović, Šefik Džaferović, Niko Lozančić, Savo Erić, Denis Bećirović, Slavko Matić, Momčilo Novaković, Mirko Okolić i Rifat Dolić.

Evo, gospodin Živković je dobio. Gospodin Bahtić dobio je i odgovor na pitanje postavljeno na 10. sjednici Doma uz koje je od Agencije za rad i zapošljavanje dostavljena vrlo obimna dokumentacija, ja se nadam da je gospodin Bahtić preuzeo, a ostali poslanici iz racionalnih razloga mogu izvršiti uvid u Pisarnici.

Dakle, dajem mogućnost komentaranja odgovora. Evo, prijavio se, samo da idemo redom, dakle, gospodin Živković, gospodin Bahtić, gospodin Nanić. Imamo trojicu prijavljenih, izvolite, gospodo Nanić, Okolić, Halilović.

Izvolite, gospodine Živkoviću. Jovičić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući. Malo obavještenje, pokušali smo da klimu malo pojačamo, znači, ova temperatura je ovdje zbog toga što klima od juče, a kako je nestalo struje, ne radi tako da je to jedno obavještenje za sve.

S druge strane, želio bih se zahvaliti Savjetu ministara što je našao vremena i potrudio se da odgovori na dosta pitanja. Što nije bio slučaj u prethodnom mandatu, ne kažem da smo dobili odgovore na sva pitanja, ali moram da konstatujem da u tome postoji značajan napredak i time im se zahvaljujem.

Moje pitanje je bilo postavljeno gospodinu Svenu Alkalaju, ministru Spoljnih poslova BiH u vezi sa njegovim odlaskom na službeni put u Ameriku. Ja sam dobio odgovor, ja se zahvaljujem ministru. Želio bih samo komentarisati odgovor u nekoliko tačaka.

Moje mišljenje je da ta posjeta nije bila tako važna posjeta, da nije ostvarila ono što ministar svojom težinom, kao ministar spoljnih poslova BiH, treba da ima i da nosi kada predstavlja BiH u drugim zemljama. Sastajanja sa ljudima u Americi nisu bila, sa dužnim poštovanjem prema tim ljudima, u rangu ministra spoljnih poslova i mislim da idući put bi trebalo dobro pripremiti posjetu i zbog držanja digniteta i samog Ministarstva, a i čitave BiH, da se valja sastajati sa relevantnim ljudima, da sad ne ulazimo u elaboraciju o svakom pojedinačnom susretu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Bahtić.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Ja sam na jedno pitanje zadovoljan, na jedno nisam zadovoljan. Zadovoljan sam od Agencije za rad i zapošljavanje, obimna dokumentacija. Mislim da smo mi na Komisiji za finansije i budžet zauzeli stav i donijeli zaključak da ćemo pozvati sve institucije, 53, na komisije po 10, 13, analiziraću detaljno ovoga kao i sve drugo u instituciji, na komisiji ćemo

postaviti određena pitanja, a tamo gdje uočimo da se nisu poštovala pravila i propisi i nalazi revizora mi ćemo onda dalje napraviti jedan izvještaj prema Vijeću ministara i nadležnom ministarstvu. Iako znam pouzdano da ima telefonskih računa ovdje 3 hiljade maraka mjesečno, da nisu ugradili limit. To mi nikako nisu represivne mjere, to se mora prekinuti, toga ima dosta u ovim institucijama i mi ćemo u Komisiji za finansije i budžet na tome insistirati i s takvim ćemo takvu ćemo praksu i prekinuti.

I zato podržavam gospodina Zlatka Lagumdžiju, u pravu je kada Vijeće pokušava da zaobiđe naš stav o Zakonu o plaćama. Tu ću insistirati da se detaljno uradi, a ne površno nešto zaobiđe.

Drugo pitanje Tužilaštvu oko privatizacije Pivare, nisam zadovoljan, odgovorilo mi je da nisu dobili krivičnu prijavu. Pa, Bože moj, pa Tužilaštvo valjda prati medije. Mediji su u nastavcima pisali s činjenicama, dokazima, argumentima. Ja znam na stotine prijava sindikata, radnika i krivičnih prijava, Tužilaštvo ništa ne reagira. Tužilaštvo ima za obavezu, ima zadužene ljude koji prate pisane medije, ako ima činjenicu, otvori istragu, nema argumenata, Bože moj, ne zna se. Znači, ne prihvatam ovakve paušalne odgovore Tužilaštva, njihov zadatak je da radi na osnovu činjenica, a činjenice su prezentirane, znači, nikakav pritisak. Znači, ovakve odgovore od Tužilaštva, imam jedno pitanje novo, pa poslije ću.

Toliko, hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, samo da konstatiram da sada je prisutno 37 poslanika radi Zapisnika, 26 iz Federacije, 11 iz RS.

Gospodin Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Gospodine predsjedavajući, članovi Vlade, kolegice i kolege zastupnici. Ja bih htio kroz instituciju poslaničkih pitanja upozoriti i tražiti ispravku jedne prakse, odnosno netačnih informacija.

Naime, na web stranici Parlamentarne skupštine koja je zaista kvalitetno urađena, na stranici Statistika, Poslanička pitanja, Odgovori za 8. sjednicu održanu 26.04. piše da sam ja, da sam i ja između ostalih dobio odgovor na pitanje postavljeno na 7. sjednici, a koje se tiče kredita za privatizaciju, takozvani Pitak projekt. Nije tačno da sam ja dobio odgovor na to pitanje i nisam ga dobio ni danas nakon 83 dana od postavljanja istog.

Tražim da se navedene neistine isprave, te postavljam pitanje odgovornosti urednika ili ko uređuje web stranicu našeg Parlamenta i zbog iznošenja netačnih informacija u javnosti jer se ovakvim neodgovornim odnosom unosi atmosfera jednog nepovjerenja i potrebe da poslanici kontrolišu nešto što je rutinski i što je stvar opće kulture. Treba stvarati sistem povjerenja, ne ovo, znači, tražim da se ta stvar ispravi i da se traži odgovornost za neistine koje su iznešene.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Naniću, gospodin Halilović Sefer.

SEFER HALILOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam dobio odgovor na dva pitanja. Zahvaljujem se ministrima što su makar pokušali odgovoriti. Pošto su odgovori dosta neprecizni ja ću danas ponoviti pitanja nešto preciznije, nadam se da ću dobiti i preciznije odgovore.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Okolić Mirko.

MIRKO OKOLIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam dobio na vrijeme i korektan odgovor od Službenog glasnika BiH, međutim, dobio sam ga u vidu konstatacija njihovih i nisam zadovoljan sa tim odgovorom i ja se nadam da ćemo mi u nekom budućem periodu jedni druge potražiti ili ću ja njih ili će oni mene naći i da ćemo mi uz određene argumente pokušati doći do pravog rešenja, jer na ovaj njihov odgovor koji je samo konstatacija, korisnici njihovoga Službenog glasnika nisu zadovoljni, a ipak oni plaćaju dobrim novcima te oglase koji se objavljuju u tom njihovom Službenom glasniku i nadam se da ćemo sigurno morati sjesti i pokušati naći bolje rešenje.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Jovičić Slavko.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ne znam po koji put ću ponoviti isto pitanje. Dakle, Vama, predsjedavajući, hvala, vrlo ste korektni kad sam pitao za uslove rada klubova i poslanika, treba da se zna da Klub poslanika SNSD-a ima kancelariju 3 sa 4 i nema nijednog administrativnog radnika. Dobro, sad je ovdje Savjet ministara, zgrada je u završetku, ali na pitanja koja ja postavljam ne da nema odgovora nego niko ne pokušava da se makar izvine pa kaže evo nećemo Vam odgovoriti ili problem je što je nemoguće Vam odgovoriti.

Dakle, na jednoj od sjednica Parlamenta sam postavio pitanje da mi za sve institucije koje su državne, a ima ih po meni 52, dostavi se nacionalna struktura zaposlenih. To mi je pokušalo Minisatarstvo inostranih poslova odgovoriti i djelimično sam bio zadovoljan, djelimično nisam jer su oni meni dostavili sistematizaciju radnih mjesta što nije bio odgovor na moje pitanje.

Ali ono pitanje koje ću stalno postavljati, to je kada će Savjet ministara odgovoriti mi, prvo: sistematizaciju radnih mjesta po ministarstvima, pa onda na privilegije, dakle, od voznog parka, mobilnih telefona, savjetnika, pomoćnika, ko to tamo sve koristi. Pa onda na osnovu te sistematizacije radnih mjesta i odobrenog budžeta, koliko oni imaju popunjenih kadrova, pa kako dijele komisijama tamo pare, a ljudi već profesionalno rade.

Dakle, ne želim ja kao poslanik ovog Parlamenta da preko sredstava medija, kao, naravno, i sve kolege, pretpostavljam, preuzimamo na sebe odgovornost što je potpuno sasvim evidentno da u Savjetu ministara neko je to svojim odlukama, ne znam je li to uredu ili nije, neka oni meni odgovore, donio da recimo savjetnik može da koristi auto pa ga razbije na službenom putu ili u svatovima, pa niko ne odgovara, takvih ima slučajeva ili iz nekih drugih agencija. Kako ćemo mi druge stvari krenuti ako mi sami ovdje, kao Parlament, ne uredimo ovu zgradu i ljude koji rade ovdje. Dakle, stalno ću postavljati ta pitanja i nisam u iluzijama da ću dobiti odgovor, ali makar neka mediji znaju da se ovdje svako stavlja iznad Parlamenta. Zato mi i jesmo u problemima, dakle, ponavljam ponovo pitanje da mi se odgovori.

Prvo, Savjet ministara, decidno, jasno, sve privilegije ponavljam, čak i od sekretarice, jer ima i takvih slučajeva, čuo sam, da mi se dostave mobilni telefoni, vozila, vozni park, sve druge privilegije čime su se oni sami okružili i to koriste. Dakle, da mi se jednom dostavi, a to je prošlo evo 5 mjeseci kako sam postavio pitanje.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, pitanja dostavljajte službi. Dakle, Branko Dokić i imamo još prijavljenog Dolić Rifeta, evo, samo malo, da registrujem, dakle, naknadno Denis Bećirović, Adem Huskić, Drago Kalabić, nova pitanja, Sadik Bahtić.

Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući. Ja se koristim ovom prilikom da upoznam i poslanike Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da smo gospodin Mladen Ivanić, kopredsjedavajući Doma naroda, i ja kao poslanik ovog Doma, (nije bio uključen mikrofoni) uputili Kolegiju oba doma zahtjev za organizaciju varedne sjednice oba doma na kojoj bi se raspravljalo o aktuelnim političkim pitanjima ili, bolje rečeno, o bh. krizi u kojoj se nalazimo u ovom trenutku. Povod za ovu našu inicijativu su, osim pisma gospodina Olija Rena, izrečeni stavovi i već sada bivšeg Visokog predstavnika, gospodina Švarca Šilinga koji je izrekao ovdje u ovoj sali gdje su spominjane riječi – poremetiti ustavni i teritorijalni poredak, ozbiljan rizik za mir i stabilnost, a isto tako i Deklaracija Upravnog odbora Savjeta za provođenje mira u BiH gdje je između ostalog iznesena jedna konstatacija da neki vaninstitucionalni, citiram sad, vaninstitucionalni akteri u BiH prijetu da će kontrolu pojedinih pitanja uzeti u svoje ruke.

BERIZ BELKIĆ

Koji odgovor komentarišete? Oprostite.

BRANKO DOKIĆ

Molim?

BERIZ BELKIĆ

Koji odgovor komentarišete? Dakle, komentarišete

BRANKO DOKIĆ

Nisam ja rekao da ja komentarišem, ja pokrećem inicijativu. Ja ne komentarišem.

BERIZ BELKIĆ

Vi ste se prijavili u paketu koji se odnosio na komentare po odgovorima.

BRANKO DOKIĆ

Pa tačka dnevnog reda su poslanička pitanja.

BERIZ BELKIĆ

Idemo prvo sa komentarima na dobijene odgovore, pa onda idemo sa novim pitanjima.

BRANKO DOKIĆ

Dobro ja se izvinjavam.

BERIZ BELKIĆ

Ali, evo, završite da ne trošimo vrijeme.

BRANKO DOKIĆ

Ali završiću za pola minuta. Smatramo da bi Kolegi trebao da zatraži od Savjeta ministara da preko svojih institucija obezbedi informaciju po ovim pitanjima i da se ta sjednica organizuje do godišnjih odmora.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Na ovaj način smo praktično otvorili nova i gospodin Kalabić se prijavljuje za komentar. Ima li još neko za komentar dobijenih odgovora, molim vas? Nema. Dakle, sa gospodinom Kalabićom zaključujemo prvi dio, onda idemo na nova pitanja.

Izvolite, gospodine Kalabiću.

DRAGO KALABIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam dobio odgovor na svoje poslaničko pitanje. Međutim, odgovor je od Ministarstva bezbjednosti strogo poverljive prirode. Smisao postavljanja mog pitanja nije da ga ja privatno dobijem i, uz puno uvažavanje procedure, ja ne mogu prihvatiti takav način komunikacije, zato što smatram da svako od poslanika postavlja pitanja koja se ne tiču njega privatno, nego se tiču pitanja određene problematike koju na taj način žele da stave pod predmet pažnje. Zato ja obnavljam u smislu svoje pitanje i molim Ministarstvo bezbjednosti, s obzirom da nemam pravo komentarisati u ovom momentu

odgovor u kome su dosta uznemirujuće, dozvoliću sebi da kažem informacije vezano za određene aktivnosti po bezbjednost zemlje, ja molim Ministarstvo bezbjednosti da obnovi odgovor u smislu da on bude dostupan svim poslanicima u Parlamentu.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Dokiću, dakle, prelazimo na drugu fazu, postavljanje novih poslaničkih pitanja.

Gospodin Suljkanović. Pa, gospodine Suljkanoviću, jeste li imali pitanje? Niste se prijavili. Ide onda gospodin Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam tri konkretna pitanja sa vrlo kratkim obrazloženjima.

Prvo pitanje: Šta ste konkretno učinili s ciljem otklanjanja glavnih političkih, socijalnih, ekonomskih i pravnih faktora koji ometaju proces povratka Hrvata u banjalučku regiju i Bosansku Posavinu?

Pitanje postavljam za predsjedavajućeg Vijeća ministara i ministra za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH. Kratko obrazloženje, Hrvati iako malobrojniji narod u odnosu na dva druga konstitutivna naroda su vrlo važni za opstanak BiH i mislim da je posebno važno da građani hrvatske nacionalnosti vrate se na svoja ognjišta u banjalučkoj regiji i Bosanskoj Posavini, što ne znači da to ne treba uraditi i u ostalim dijelovima BiH.

Drugo pitanje: Šta ste konkretno učinili s ciljem otklanjanja glavnih političkih, socijalnih, ekonomskih i pravnih faktora koji ometaju proces povratka Srba u grad Mostar? Pitanje postavljam za predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i ministra za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH. Takođe kratko obrazloženje, pravog Mostara, predratnog Mostara onakvog kakav je poznat, kao jedan multietnički i multikulturalni grad nema i bez povratka Srba u Mostar. Interesuje me šta rade nadležni ograni koji treba da uklone prepreke sve ove koje smo naveli za povratak Srba u grad Mostar.

Treće pitanje – šta ste konkretno učinili, s ciljem omogućavanja korištenja privatne imovine Bošnjaka iz Janje u općini Bijeljina, koji svoju imovinu imaju na drugoj strani rijeke Drine, u Republici Srbiji? U razgovoru sa građanima Janje imao sam priliku na licu mjesta se uvjeriti da veliki broj građana ima svoja imanja i svoju imovinu s druge strane rijeke Drine, ali im je u ovom trenutku nemoguće koristiti tu imovinu. Zato postavljam pitanje ministru sigurnosti u Vijeću ministara i ministru za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara u vezi s ovim.

I imam jedno pitanje na koje tražim danas usmeni odgovor. Ono je vrlo kratko. Postavljam ga ministru vanjskih poslova BiH i ministru pravde BiH. Naime, ja sam 23. maja ove godine postavio pitanje u vezi, kako sam naveo, nezakonitog pritvaranja državljanina BiH Ilije Jurišića koje se dogodilo 11. maja u Beogradu ove godine. Do danas nisam dobio odgovor iako sam i tada, 23. maja, rekao da se čovjek nalazi u teškom zdravstvenom stanju i evo od

tada do danas je prošlo mjesec i 20 dana, a nemam nikakvog odgovora na to pitanje. Moje pitanje, dakle, tražim usmeni odgovor – zašto niste za 50 dana mogli odgovoriti na ovo poslaničko pitanje, tim prije jer se radi, dakle, o državljaninu BiH kojem je i zdravstveno stanje veoma loše?

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Dolić. Ja molim ministre da se pripreme nakon pitanja da, ako su u situaciji, da daju odgovor.

Gospodin Dolić. Jel' se to još neko prijavljuje za poslanička? Sadik, registrovan si. Alajbegović ...

RIFAT DOLIĆ

Poštovani predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja imam dva pitanja. Prvo pitanje je zahtjev ili poslanička inicijativa predsjedavajućem Vijeća ministara i resornom ministru - da nadležnim organima Republike Srbije hitno upute zahtjev za obustavljanje prodaje kapitala firme DP Agrokomerc Beograd, tj. nekadašnjeg Poslovnog centra Kotež Beograd koji je prije rata bio predstavništvo firme Agrokomerc d.d. Velika Kladuša u Beogradu.

Obrazloženje - 29.06.2007. godine obaviješten sam od grupe radnika ove firme da je tog dana u listu „Politika“ Agencija za privatizaciju Republike Srpske objavila oglas o prikupljanju pisama namjere za kupovinu 70% kapitala ove firme. Radi se o predratnom predstavništvu firme Agrokomerc d.d. Velika Kladuša, odnosno Poslovnom centru Kotež Beograd sa ukupno 2.227 m2 poslovnog prostora koji trenutno zapošljava 8 predratnih radnika Agrokomerca. Ovo predstavništvo danas posluje kao Društveno preduzeće Agrokomerc Velika Kladuša Beograd i podliježe Zakonu o privatizaciji kojim je rok, za privatizaciju i transformaciju društvenih preduzeća, određen do kraja ove godine, te je firma stavljena u proceduru privatizacije i prodaje. Ovdje se nesumnjivo radi o imovini BiH, firme Agrokomerc d.d. Velika Kladuša i njenih dioničara, te je podnošenje zahtjeva za obustavljanje prodaje imovine ove firme u stvari zahtjev za zaštitu.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Lagumdžija, sjedite, nema smisla, ljudi govore.

RIFAT DOLIĆ

U stvari, to je zahtjev za zaštitu interesa BiH.

BERIZ BELKIĆ

Samo malo, čovjek govori, gospodine Lagumdžija. Izvolite, gospodine Doliću.

RIFAT DOLIĆ

Hvala lijepa. U stvari, to je zahtjev za zaštitu interesa BiH i dioničara Agrokomerc d.d. Velika Kladuša. Iako sam naslovu u pismenoj formi jučer podnio i obrazložio identičan zahtjev, isto radi važnosti i urgentnosti, činim i ovim putem i još jednom upozoravam da, u slučaju eventualnog oglašivanja o ovaj zahtjev – inicijativu, država BiH i dioničari Agrokomerca mogu trajno ostati bez imovine koja danas realno vrijedi 2,5 do 3 miliona EUR.

Drugo pitanje je ministru inostranih poslova u Vijeću ministara BiH gospodinu Sven Alkalaju. Tko poimenično i po kom pravnom osnovu u BiH danas posjeduje diplomatski pasoš BiH? Ovo pitanje postavljam iniciran glasinama o zloupotrebi diplomatskih pasoša izdanim po nekim privatnim kriterijima, suprotno važećim zakonskim propisima države BiH a i osobno sam nedavno bio svjedok da je na aerodromu Sarajevo više ljudi zaobišlo šalter za pasošku i carinsku kontrolu, pa čak i oficijelni šalter za službeni ulaz.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Molim vas, imamo sat vremena za ova pitanja. Ja bih vas zamolio da se reducirate na po jedno pitanje, ako je moguće. Sljedeći je gospodin Huskić Adem.

_____ (?)
Nije uključen mikrofon.

BERIZ BELKIĆ
Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Belkiću, ja sam Vas zaista poslušao i sjeo. Ali, molim Vas, nemojte više to da radite. To u Poslovníku nigdje ne piše. Ako ste Vi nervozni nemojte trenirati svoju strogoću ...

BERIZ BELKIĆ
Nisam uopšte nervozan, ja samo želim red i poštivanje ostalih koji govore.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
Dakle, nemojte, dakle, ja svojim ustajanjem, možda me bole leđa.

BERIZ BELKIĆ
Okrećete leđa i ...

ZLATKO LAGUMDŽIJA
Nemate pravo da tako nešto, gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Sjeditte, gospodine Lagumdžija. Gospodin Huskić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ubuduće, ja se neću ponašati po Poslovniku ukoliko se Vi ne ponašate, a sad Vi možete ... da sjednem.

BERIZ BELKIĆ

Sjeditte, gospodine Lagumdžija.
Gospodine Huskiću, izvolite.
Samo Vi ...

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Samo Vi nastavite, gospodine Belkiću, da terorišete poslanike. Čestitam, u Vašim godinama tako se ponašati.

BERIZ BELKIĆ

Samo sjeditte, gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Sa takvim životnim iskustvom, Bože me sačuvaj.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Huskiću. Gospodine Huskiću, izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja ću poštovati ovo što ste Vi rekli i postaviću vrlo kratko pitanje. Radi se o sljedećem – povodom hapšenja haškog optuženika Zdravka Tolimira, prema izjavama nekih državnih zvaničnika, došlo je do narušavanja suvereniteta BiH. Ja nisam čuo da je neko demantovao to od zvaničnih organa i zbog toga pitam Vijeće ministara, a i Predsjedništvo BiH – da li je prilikom hapšenja haškog optuženika Zdravka Tolimira došlo, i ako jeste, od strane koga, do narušavanja suvereniteta države BiH i kakve posljedice iz toga proizilaze?

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Kalabić.

_____(?)
On je bio.

BERIZ BELKIĆ

Kalabić je, dakle, završio. Bahtić.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Za Ministarstvo pravde, Državnom tužilaštvu opet. Kada će Tužilaštvo BiH pokrenuti akciju oduzimanja opljačkane državne imovine, početi oduzimati državnu imovinu koju su novopečeni turbobiznismeni ostvarili nelegalnom privatizacijom i otvoriti istrage mnogih predmeta o utajama, neplaćanju poreza, privrednom kriminalu i korupciji?

Svjedoci smo da su u posljednje vrijeme u okruženju – Hrvatskoj, Srbiji i Republici Srpskoj započele akcije hapšenja pojedinih visokih funkcionera osumnjičenih da su učestvovali u kriminalu i korupciji, pljački i nelegalnoj privatizaciji državne imovine. Stoga građani i javnost BiH s pravom očekuju da i naše tužilaštvo počne raditi, bez obzira što nije donesen Zakon o ... jer u Tužilaštvu BiH postoje mnoge prijave podnesene od običnih građana, sindikata i drugih institucija.

BiH treba ova akcija iz dva razloga. Prvi da se opljačkana imovina, koja se procjenjuje na 5 – 6 milijardi, vrati državi jer državi su ova sredstva itekako potrebna radi rješavanja ... javnog duga, pošto nas u narednom periodu očekuju obaveze za rješavanje stare devizne štednje, ratne odštete i restitucije.

Drugi razlog je da se oduzme opljačkana imovina je da se građanima i javnosti vrati povjerenje u institucije države BiH, da dalje ne čitam.

Imam drugo pitanje, kraće, za Vijeće ministara – Ministarstvo civilnih poslova, CIPS. Tražim od Ministarstva civilnih poslova da mi odgovori – kako se moglo desiti da iz CIPS-a ilegalno ... podaci o građanima BiH i to organima druge države? Kao poslanik Parlamenta zahtijevam da nadležne institucije detaljno provedu istragu ko je omogućio da se podaci, koji su pod zaštitom, stave na raspolaganje drugoj državi, u ovom slučaju Srbiji?

I treće pitanje za Ministarstvo saobraćaja i komunikacija BiH – šta će resorno ministarstvo poduzeti radi zaštite interesa BiH u vezi sa izgradnjom mosta Pelješac-kopno u Hrvatskoj jer je Hrvatska raspisala tender za izgradnju mosta bez zvanične obavijesti BiH, na osnovu dogovora eksperata resornih ministarstava, a po međunarodnom pravu ti dogovori se moraju voditi na nivou dvije susjedne države? Tražim od resornog ministra i Ministarstva da hitno reagiraju i poduzmu sve neophodne mjere radi zaštite interesa BiH i pod b) – zašto se u BiH, za isto ministarstvo, ne primjenjuje Zakon o poštama BiH koji je usvojen u oba doma i objavljen u Službenom glasniku BiH 2005. godine?

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Halilović Sefer.

SEFER HALILOVIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Ja imam tri pitanja, pa ću probati da se uklopim u ovo vrijeme koje je predviđeno za poslanička pitanja.

BERIZ BELKIĆ

Potrošićemo ga za druge, ali eto.

SEFER HALILOVIĆ

Evo ja ću probati da budem što je moguće kraći. Prvo pitanje upućeno je ministru vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Pitanje glasi – da li je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, radeći na dokumentu Pregled donacija za BiH u periodu '96.-2005. godina, otkrilo ijedan slučaj zloupotrebe donacija i, ako jeste, da li su te informacije dostavljene tužilaštvu?

Obrazloženje:

Na pitanje, koje sam postavio na 9. sjednici, 23. maja ove godine u vezi donacija koje je dobila BiH, dobio sam odgovor 31.05. U odgovoru se potvrđuje da je formirana parlamentarna komisija na čelu sa Gligorićem, a da nije završila svoj rad zato što, navodno, nije bilo sredstava da ona završi svoj rad. Sam izvještaj koji je uradilo Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, a što je bio i zaključak sjednice Zastupničkog doma održane u aprilu 2005. godine, trebao je u roku od 30 dana biti prezentiran na internetu. Iz odgovora koji sam dobio dalo se zaključiti da se pregled utroška donacija nalazi na internetu. Međutim, tamo njega nema. Na navedenoj web stranici nalazi se reklama za prodaju kompjutera i kompjuterske opreme. To potvrđuje i ministar u čijem odgovoru se kaže da je Izvještaj o utrošku donacija skinut sa web stranice zbog navodnih manjkavosti sa kompjuterskim programom i nakon revizije baze podataka koju je napravio UNDP.

Znači, parlamentarnoj komisiji nisu odobrena sredstva da završi svoj rad. Vijeće ministara je nakratko izvještaj dalo javnosti na uvd preko web stranice, a onda ga brzo povuklo zbog već pomenutih razloga, što znači da javnost nema informaciju o utroška donacija. U printanoj verziji izvještaja koju je napravio prvi saziv Vijeća ministara, a koji mi je dostavljen, pominje se 7 milijardi i 200 miliona donacija. To su samo evidentirane donacije koje su registrovane kao javne investicije.

S druge strane, prema izjavi Tihomira Gligorića, šefa rasformirane parlamentarne komisije, iako nije završila svoj rad, ustanovljeno je da je u periodu '96.-2005. godina nenamjenski potrošeno oko 9 milijardi KM što mi se čini realnim jer je prema procjenama Evropske komisije od '96.2005. godine BiH dobila 15 milijardi donacija, što je 2 puta više od informacije koja je u javnosti izašla.

Budući da se radi, oprostite, Visoki predstavnik PEDI Ešdaun je, takođe, prema pisanju medija, poslanicima Parlamentarne skupštine BiH izjavio da je u BiH nenamjenski potrošeno oko 9 milijardi KM. Budući da se radi o kompleksnoj ... moje pitanje za sada glasi – da li je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, radeći na ovom izvještaju, otkrilo ijedan slučaj zloupotrebe donacija i, ako jeste, da li su te informacije dostavljene tužilaštvu?

Drugo poslaničko pitanje je upućeno ministru za civilne poslove, gospodinu Sredoju Noviću. Zahvaljujem mu se na odgovoru, ali tražim još dodatno objašnjenje. Pitanje glasi – da li sada vrijede osnivački akti države BiH za Historijski muzej, Zemaljski muzej, Nacionalnu biblioteku, Muzej književnosti, Umjetničku galeriju, Biblioteku za slijepa i slabovidna lica i Kinoteku BiH i dao sam obrazloženje.

I treće pitanje upućeno je ministru pravde Bariši Čolaku, ministru finansija Draganu Vrankiću, državnom tužiocu Marinku Jurčeviću i direktoru Uprave za indirektno oporezivanje gospodinu Kemalu Čauševiću. Pitanje – ko štiti utaju poreza od 6 miliona KM za koje je Uprava za indirektno oporezivanje ustanovila da su određene firme, ovdje su navedene da ne gubim vrijeme da čitam, utvrdila je da su određene firme, ovaj, nisu, odnosno, oštetile su državu za 6 miliona KM?

Kad je službenik Uprave carine za indirektno oporezivanje, gospodin Cernica, pokrenuo to pitanje on je smijenjen i od tada je taj predmet u mirovanju. Prema mojim saznanjima, koje se temelje na informacijama MUP-a Kantona Sarajevo, Uprave carina Sarajevo i nekim saznanjima iz OSA-e već je nastupila zastara prema obrascu EUR-a 1 za oko 400 – 500 hiljada KM od ovog iznosa. Tražim da mi se dostavi kompletna dokumentacija vezano za ovaj predmet koja se nalazi u Upravi za indirektno oporezivanje i da mi se odgovori na pitanje – ko i zašto onemogućava naplatu utajenog poreza od 6 miliona KM čime se direktno nanosi šteta državnom budžetu BiH.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Križanović. Molim Vas, što kraće, vrijeme nam teče, a imamo sat za ovo. Po jedno pitanje.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Prije svega želim, gospodine predsjedavajući, reći da sam dubokog uvjerenja da su zastupnička pitanja jedan strašan instrument demokracije u ovom Parlamentu, ali bih u isto vrijeme sugerirao da to koristimo, ipak, u skladu sa našim Poslovnikom. Naime, tamo je rečeno da se i pitanja, a i odgovori, formuliraju na jednoj stranici A4 formata.

BERIZ BELKIĆ

Je li poslovnička intervencija, Jozo, ili je poslaničko pitanje?

JOZO KRIŽANOVIĆ

Samo sugestija u okviru poslaničkog pitanja prije nego što postavim pitanje.

BERIZ BELKIĆ

Hvala na sugestiji. Predite na pitanje, molim vas, kad već govorimo o Poslovníku.

JOZO KRIŽANOVIĆ

To nije u skladu sa Poslovníkom, gospodine Belkić. Evo, vidite sad, mislim da bi bilo jako, kako bih rekao, efikasnije i dinamičnije kada bi se pitanje kraće formuliralo i kada bi, kojom srećom, mogli dobivati odgovore direktno od ministara na istoj sjednici jer se vrlo često radi o aktuelnim pitanjima i informacijama koje zanimaju građane BiH.

A sad jedno kratko pitanje na jednoj stranici. Naime, u zadnje 2 – 3 godine u ovom domu se vodi aktivnost, sa manje ili više uspjeha, oko izbora teksta državne himne. Evo došli smo u fazu da se formira ta komisija pa ja postavljam pitanje Ministarstvu pravde, koliko sam razumio da je ono sad nositelj tog posla, postavljam pitanje – da li je ta državna komisija konačno formirana, i ako jeste kada će komisija utvrditi svoj plan rad i kada se očekuje završetak ovog posla, jer, zaista, ovo se otešlo već više od 2 godine?

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, gospodine Križanoviću.
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

U zadnje vrijeme, dugo vremena u BiH nadležne institucije biju bitku sa predstavnicima Evropske unije, ambasadorima zemalja Evropske unije i preko Visokog predstavnika, a i preko ambasadora koji su u našoj zemlji, da se građanima BiH omogući lakši vizni režim. Znaete da smo u toj borbi imali, da kažem, mnoge teške odluke, od pravljenja Državne granične službe, od jedinstvenih pasoša, preko CIPS projekta itd. Došli smo na korak da se oslabi vizni režim prema određenim kategorijama građana u BiH kao što su studenti, naučni radnici, profesori, poslanici itd.

Nažalost, moram da konstatujem da, ne samo da smo napravili korak naprijed, nego, očigledno, i u stvarnom svijetu taj korak je išao unazad. U odnosu na prošlu godinu kada smo dobijali vize na 3, 6 mjeseci pa i na godinu dana, ove godine je situacija da se dobijaju vize samo na onoliko vremena koliko provedete u inostranstvu. I shvatio bih to kao način na koji Evropska unija hoće da kaže BiH da nije napredovala na putu reformi i shvatio bih to kao pritisak na političare da se to samo dešava političarima. I ovdje ih pozivam da nastave, ako misle da je to način na koji trebaju da pokažu BiH da ne radi ono što se od nje očekuje, da prema političarima tako se odnose, ali molio bih i preko Visokog predstavnika, a i ambasadora Evropske unije da ostalim ljudima, oko kojih je bilo pregovora da se te vizne olakšice oslabe,

da to u narednom periodu urade. I prema tome, to je moje pitanje upućeno Ministarstvu spoljnih poslova – kada će građani BiH, spomenuo sam koji, dobiti olakšice na vizni režim za zemlje Evropske unije?

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Nanić.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Prema zvaničnim podacima Ministarstva inostranih poslova, izvan BiH živi preko 1,3 miliona naših građana što BiH svrstava u red država sa velikom dijasporom u odnosu na broj stanovnika. Znači 1/3 stanovnika BiH živi van BiH. Kreiranje politike BiH prema dijaspori u nadležnosti je Vijeća ministara, tačnije 2 ministarstva i to Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Ministarstvo vanjskih poslova koje je zaduženo za podsticanje, razvijanje i koordinaciju saradnje sa bh. dijasporom.

Obzirom na brojnost i značaj bh. dijaspore, a kao primjer navodim samo da prema zvaničnim podacima Centralne banke BiH, naša dijaspora pokriva čak trećinu bh. deficita kroz doznake na godišnjem nivou od 2 milijarde maraka, sasvim se logično postavlja pitanje opravdanosti inicijative za osnivanje Ministarstva za dijasporu pri Vijeću ministara. U tom cilju, postavljam pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara – da li ima namjeru ponuditi Parlamentu prijedlog izmjene Zakona o Vijeću ministara u cilju formiranja Ministarstva za dijasporu?

I još jedno pitanje htio bih postaviti rukovodstvu Doma. Obzirom da je predsjedavajući našeg Doma u javnosti dao informaciju o navodnom, pod navodnicima haotičnom stanju i rasulu u Parlamentu, te se požalio novinarima da je imao namjeru sazvati sjednicu Doma za 25. juni, ali je morao od toga odustati zbog odsustva poslanika. Ja postavljam pitanje rukovodstvu Doma – po kojim kriterijima se odobrava i ko procjenjuje opravdanost putovanja poslanika i uposlenika Parlamenta, te tražim da mi se dostavi popis svih putovanja od konstituisanja ovog saziva Parlamenta, ko ih je odobrio, ko je putovao, po kom osnovu i koliki su pojedinačni troškovi tih putovanja?

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Naniću.

Gospodin Suljkanović, gospodin Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja imam jednu zastupničku inicijativu. Pokrećem inicijativu da nadležne institucije BiH ispituju okolnosti i sadržaj izjava člana Predsjedništva BiH Željka Komšića prigodom posjete

SDP-u Republike Hrvatske, a kojim hrvatski narod u BiH želi staviti u još neravnopravni položaj. Naime, Željko Komšić bi ukinuo pravo glasa Hrvatima iz BiH na izborima u Republici Hrvatskoj, a Hrvati iz BiH samim time i ne mogu glasovati na izborima u Republici Hrvatskoj nego glasuju samo državljani Republike Hrvatske i to bez obzira gdje žive i koje su nacionalnosti, a sve to sukladno Ustavu i zakonima Republike Hrvatske. Indikativno je da bi Željko Komšić to pravo ukinuo samo Hrvatima iz BiH ali ne i drugima iz BiH koji na to imaju pravo.

BERIZ BELKIĆ

Ja imam ovdje još prijavljenu Azru Alajbegović i na ovaj način bismo iscrpili postavljanje pitanja i molim ministre koji su prisutni, kojim su pitanja upućena od strane gospodina Denisa Bećirovića i gospodina Živkovića, ako su u mogućnosti da se pripreme da odgovore.

Izvolite, gospodo Alajbegović

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Poštovanje, predsjedavajući, dame i gospodo.

Ja imam pitanje koje glasi – koliko dugo je trajala procedura uvođenja u parlamentarnu proceduru Saglasnosti za ratifikaciju kreditnog sporazuma između BiH i Fonda za međunarodni razvoj – projekat Sarajevska zaobilaznica po fazama i službama? Obzirom na činjenicu da smo juče na Komisiji za vanjske poslove dobili informaciju od pomoćnika ministra da se radilo o administrativnoj inertnosti i proceduri koja je trajala jako dugo i u isto vrijeme pokrećem inicijativu za urgentnu operacionalizaciju projekta Sarajevska zaobilaznica, obzirom na specifičnu težinu i probleme koje nosi loš saobraćaj i ulazak u Sarajevo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Dakle, evo, ovim zaključujem poslanička pitanja. Pozivam ministre, gospodina Alkalaja i gospodina Čolaka.

Izvolite, gospodine Čolak.

BARIŠA ČOLAK

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici.

Evo, ja ću vrlo kratko cijenjenom zastupniku Denisu Bećiroviću. 21.06. Ministarstvo pravde BiH je poslalo odgovor na 6 Vaših postavljenih pitanja. Vijeće ministara je na zadnjoj sjednici utvrdilo odgovor na sva ta pitanja i ja pretpostavljam da jedino, evo sad, zastoje nekakav između, dakle, vjerovatno, generalnog tajništva i, evo, Parlamentarne skupštine BiH. Za Vašu informaciju, mogu Vam još kazati, kad je riječ o gospodinu Jurišiću, koji je uhićen u Beogradu, da sam ja, evo, već jutros, dakle, pošto je juče već Ministarstvo pripremilo molbu za izručenje i preuzimanje kaznenog gonjenja, a, naravno, na zahtjev Tužiteljstva BiH, već uputio

tu molbu sa zahtjevom za izručenje i preuzimanje kaznenog gonjenja, dakle, uputio sam to neposredno, pošto postoji sporazum između BiH i Republike Srbije, Ministarstvu pravde Republike Srbije.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Čolak.

Gospodin Alkalaj.

Vidim, gospodine Bećiroviću, Vaše pravo po Poslovniku.

SVEN ALKALAJ

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici i kolege iz Vijeća ministara.

Vezano za pitanje poslanika Bećirovića želim da kažem da je Ministarstvo vanjskih poslova, u okviru svojih poslova, poslalo diplomatsku notu po predmetu koje je Ministarstvo pravde pripremilo i prosljedilo, da ga prosljedi Ministarstvu pravde Republike Srbije, Tužilaštvu Republike Srbije i da se dostavi sudiji nadležnom, vezano za ovaj predmet. Također sam prateći dokumenat obavio lični razgovor sa kolegom Vukom Jeremićem da se ta procedura i on mi je obećao i izvršio da direktno i lično kontaktira navedene predstavnike i u Ministarstvu pravde, tužilaštva i sudije, kako bi se procedura po ovom predmetu što prije završila.

BERIZ BELKIĆ

Ima li nešto oko ovih viza?

SVEN ALKALAJ

Ima. Što se tiče viznog režima svi znamo da je Sporazum o readmisiji i viznim olakšicama sa Evropskom unijom parafiran u aprilu mjesecu ove godine. Sad ide ona redovna procedura do samog potpisivanja i ratifikacije i tek onda nakon ratifikacije Sporazum o olakšavajućem viznom režimu će stupiti na snagu i primjenjivaće se na one kategorije o kojima smo govorili. Uzgred da napomenem da Ministarstvo vanjskih poslova, u svojoj proceduri sa većim brojem zemalja, sigurno većim od 10, ima liberalni vizni režim vezano za nosioce diplomatskih i službenih pasoša, npr. zemlje Beneluksa i Grčka, Austrija, Mađarska i da ne nabrajam dalje gdje se može putovati bez vize samo za nosioce službenih i diplomatskih pasoša. Za ove druge kategorije, nakon ratifikacije sporazuma od strane Evropske unije.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine ministre. Javio se gospodin Bećirović, a evo i gospodin Živković za kratak komentar odgovora.

DENIS BEĆIROVIĆ

Da, ja ću vrlo kratko, obzirom da imamo i tačku dnevnog reda koja ima veze sa ovim. Želim reći da nisam zadovoljan sa ovim odgovorima. Prvo zbog nedopustivog kašnjenja i naših nadležnih organa u BiH i, evo, kao što smo imali priliku čuti sada i od ministra pravde, 21. juna je napravljen odgovor, je li, međutim ovo je i za mene novina sada što sam čuo da je odgovor napravljen i u okviru Ministarstva pravde i Vijeća ministara BiH, ali da taj odgovor nije došao, evo, do poslanika, u ovom slučaju, što je prvi put da čujem i zaista se pitam gdje je odgovor na ova poslanička pitanja u vezi sa hapšenjem Ilije Jurišića, gdje su nestali ti odgovori, a, evo, čuli smo zvanično od ministra pravde, zašto mu ne vjerovati da su oni napravili taj odgovor.

BERIZ BELKIĆ

Provjerićemo.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa bih molio zaista da to provjerimo i još jednom ponavljam, posebno smatram da, zaista, u mnogome kasnimo kada je riječ o ovome slučaju i da smo, dijelom zbog tog kašnjenja, vjerovatno proizveli i ohrabрили one koji su podigli i ostale optužnice pa se i dogodilo šta se dogodilo poslije hapšenja gospodina Ilije Jurišića. Ali da ne bih opširnije obrazlagao imaćemo tačku dnevnog reda pa ćemo u okviru toga moći i opširnije o tome govoriti.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bećirović. Evo i gospodin Žovković ima kratak komentar na odgovor ministra Alkalaja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne želim ovo da shvatite kao prepirku niti da ne mislim da ste dobro obaviješteni. Želim da kažem da zemlje Beneluksa, tu spada i Belgija, je li tako, mi je dala vizu od 07. do 30. A prošle godine, hoću da vam kažem, da su davane vize na 3 do 6 mjeseci. I ovo nije bitno. Kao što sam na početku rekao da nije bitno, bitno je sljedeće. Bitno je da su građani BiH u prošloj godini dali 16 miliona KM.

BERIZ BELKIĆ

Ja se nadam da ovo naš Protokol čuje, kaže ministar možemo bez vize putovati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Trebali su samo vratiti pasoš, nisu uopšte morali onda tražiti.

BERIZ BELKIĆ

Ovo je novo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

U svakom slučaju hoću da kažem da je poenta da građani BiH, kao što sve, bliže su tom parafriranju Sporazuma o viznim olakšicama, a sve teže dobijaju vize i za sve kraći period i sve više daju para za te vize. Samo u prošloj godini je 16 miliona dato iz džepova građana BiH za vize. Evropska unija kada ovdje donese milion maraka donatorske pomoći to se na svim medijima dobro vidi i osjeti, a kada građani daju 16 miliona KM za dobijanje viza to u ovoj zemlji, očigledno, niko ni ne spomene.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Evo, na ovaj način smo zaključili tačku 2. Evo, konačno prelazimo.

Imate još komentar. Izvolite, izadite, gospodine ministre, za govornicu da Vas svi čuju.

SVEN ALKALAJ

U potpunosti prihvatam i ovo mišljenje gospodina Živkovića da trebamo što prije, ali kada kažem, stvar nije na nama, stvar je sad da se proces ratificira od strane Evropske unije. Ono što želim da kažem da se velika sredstva odlijevaju. Sve zemlje koje su u Šengenskom sporazumu imaju svoj zaključak i obavezu da naplaćuju vize. Mi sa određenim brojem zemalja, kao što je Mađarska, Češka, mi smo dogovorili da oni ne naplaćuju vize našim građanima kad ih uzimaju. Sve te zemlje, onih novih 10, se očekuje da će ući u Šengenski vizni režim i biće obavezne da nam naplaćuju, a to nisu bile do sada. Prema tome, to je jedna zakonska obaveza i dogovor u okviru Šengenskog dogovora i mi od toga se ne možemo izvući, a za sada, za one zemlje koje nisu u Šengenu, smo dogovorili da oni besplatno našim građanima daju vize, odnosno bez ikakvih troškova vađenja same vize.

BERIZ BELKIĆ

Hvala gospodinu ministru. Molim vas, evo konačno da krenemo na posao.

Idemo na tačku 3, dakle, tačka tri

Ad. 3. Zahtjev Kluba poslanika SDP-a za raspravu o slučaju, pod navodnicima „Nezakonitog hapšenja poslanika SDP-a BiH u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Selima Bešlića, te gospode Budimira Nikolića i Envera Delibegovića“

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja ću vas podsjetiti iako je situacija u vezi sa ovom tačkom vama svima manje više poznata. Dakle, na prošloj sjednici nismo okončali posao po ovoj tački, te smo u skladu sa Poslovníkom - član 80., stav 5., ova tačka je dogovorena na Kolegiju i uvrštena na dnevni red ove sjednice.

Dakle, mi smo kao Kolegij zatražili određene informacije i do ovog trenutka vi raspolazete, samo da vas podsjetim, informacijama Ministarstva pravde, Suda BiH, Tužilaštva BiH i Interpola, i Interpola BiH. Ja koristim priliku da pozdravim ministra pravde gospodina Barišu Čolaka, tužioca BiH, gospodina Marinka Jurčevića i Branu Pećanca, direktora Interpola, s tim što je predsjednica Suda BiH poslala pismeno izvinjenje da, zbog bolesti, nije danas u mogućnosti prisustvovati ovoj sjednici. Dakle, evo to su uvodne napomene. Otvaram raspravu. Evo javlja se Azra Hadžiahmetović, Jozo Križanović, Rifet Dolić, Šefik Džaferović, Denis Bećirović. Ima li još prijavljenih? Slavko Jovičić, Lagumdžija Zlatko, Marković Milica. Evo to je, izvinite, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem. Uvaženi članovi Kolegija, kolegice i kolege.

Ja moram izraziti žaljenje da, i pored reakcije nadležnih institucija, u smislu traženja odgovarajućih informacija ovom Parlamentu, nismo dobili odgovor da li je postupak privođenja navedenih lica bio izvršen na zakonit način. I u tom smislu, ja bih predložila da, u cilju efikasnije rasprave, možda na početku dobijemo odgovore predstavnika nadležnih institucija ovdje – da li je bio zakonit postupak privođenja građana BiH o kojima je ovdje riječ?

I drugo pitanje takođe vezano za današnju raspravu. Ovdje se ne pominje privođenje gospodina Brkića, pa bih u tom smislu ja postavila pitanje – zašto je izostala informacija vezano za privođenje gospodina Brkića, odnosno, vezano, naravno, i za rad nadležnih institucija, prije svega mislim na CIPS, Odjel u Vijeću ministara – zašto je izostao odgovor vezano za privođenje gospodina Brkića?

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Jozo Križanović. Samo jedan tren, molim Vas. Dozvolite mi da, evo, nismo ni krenuli, evo, dakle, poslovnička intervencija. Gospodine Križanoviću, izvinite, strpite se. Poslovnička intervencija, gospodin Džaferović, gospodin Kalabić, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Dakle, ja ustajem sa dobrom namjerom da pomognem da se ova tačka dnevnog reda na što je moguće bolji način završi. Radi se o vrlo složenoj, suptilnoj pravnoj problematici i radi se povodom konkretnog slučaja. Htio sam da podržim koleginicu Hadžiahmetović kada Vam je predložila da zamolimo ljude koji ovdje sjede iz Ministarstva pravde, dakle, ministra, tužioca, direktora Interpola da nam podnesu kratke informacije povodom ovoga

BERIZ BELKIĆ

Čuo sam ja, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

prije nego što mi poslanici počnemo govoriti o tome. To sam htio da vam predložim i to je smisao ...

BERIZ BELKIĆ

Dozvolite meni sada da kažem. Dakle, Vi imate papire pred sobom i ja ću jedan kratak pregled, dakle, Tužilaštvo je reklo: nije učestvovalo, Ministarstvo pravde, samo konstatacije da pravni sistem ne garantuje izručenje građana BiH jer su državljani BiH, Sud ne komentira, Interpol opisuje radnje po kojim je postupao – brojeve akata itd. Prisutni ministri i direktori očigledno ne pokazuju namjeru da to kažu. Ako Vi zahtijevate, molim Vas, samo malo, gospodine Križanoviću, molim vas, gospodo iz tužilaštva, Ministarstva pravde, Interpola, predsjednice suda nema, možete li vi reći je li ova procedura provedena zakonito ili nije provedena zakonito? Čuli ste poslanike. Samo malo, Jozo, da čujemo odgovor. Da čujemo, ljudi traže. Naravno, možete.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Točka dnevnog reda glasi – zahtjev Kluba SDP-a za raspravu o ovome. Dakle, poslovnički bi bilo korektno da se omogući Klubu SDP-a da iznese razloge i svrhu ove rasprave. Ja bih molio da dobijem tu priliku. Dakle, i prije očitovanja nadležnih ...

BERIZ BELKIĆ

Ja Vas nisam razumio i slabo sam Vas čuo, vjerujte. Pa, naravno, imate pravo 20 minuta. Izvolite, gospodine Križanoviću, ali Vas zaista nisam čuo.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Dakle, ja očekujem da u skladu sa Poslovníkom, kao predlagači ove tačke, da dobijemo mogućnost da obrazložimo to.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, izvolite. Ima samo gospodin Kalabić repliku. Naravno da ćete dobiti, gospodine Križanoviću, ja sam opredjeljen da se ova tačka dnevnog reda raspravi.

DRAGO KALABIĆ

Predsjedavajući, da ne bi ostalo samo nerazjašnjeno, s obzirom da je uvažena koleginica Azra to jednim dijelom kazala, mi smo to juče konstatovali na Kolegiju, jer se SNSD ograđuje od činjenice i zato smo intervenisali i došlo je do promjene u dokumentima, vi ste vidjeli tamo, od formulacije nezakonito jer smo, ipak, postavili pitanje, uz puno uvažavanje inicijative SDP-a i njihovog stava, da je, ipak, ta formulacija u samom startu, da ne kažemo u najmanju ruku, nepotrebna. Znači, ja samo želim da osnažim taj stav, da kažem da smo mi to

juče intervenisali i da, danas je naš stav takav da se od tog dijela, a i mi insistiramo na tome da nadležni, oni koji trebaju da kažu, znači, prvo tu dilemu jel' bilo zakonito ili nije.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi članovi Vijeća ministara.

Posebno mi je zadovoljstvo što današnjoj sjednici, prilikom rasprave o ovoj točki dnevnog reda, prisustvuju predstavnici tužiteljstva, Interpol, ali su, takođe, drago mi je što se očitovao i Sud BiH.

Dakle, mi imamo danas priliku i mogućnost da ozbiljno raspravimo o važnom pitanju sigurnosti građana i zaštite njihovih temeljnih prava i sloboda. Dakle, odmah na početku da kažem da je ovdje sada, u ovoj fazi, manje važno da li je hapšenje i privođenje gospode Bešlagića, Nikolića, Delibegovića, Brkića, Jurišića bilo zakonito ili nezakonito, nego da, kao ozbiljni ljudi, odgovorni, raspravimo koje su to manjkavosti eventualne u našim pravnim propisima, koji omogućavaju ovakvo dešavanje. Ima li propusta institucija i u skladu sa zakonima koje ... na snazi i šta bi naše institucije trebale da učine u aktivitetu svom svakodnevnome u suradnji sa susjednim zemljama i cijelom Međunarodnom zajednicom, kako bi se ovo područje uredilo.

Radi se, dakle, o jednom stanju u kojem građani BiH nisu pravno zaštićeni, radi se, dakle, o stanju visokog stupnja pravne nesigurnosti i ograničenoj slobodi kretanja. To je otprilike naša impresija o ovome i smatramo to vrlo značajnim pitanjem. Pošto su i Ministarstvo pravde i Sud BiH i Tužiteljstvo i Interpol dali svoje pisane materijale, u povodu ovoga događaja, ja neću oduzimati puno vremena, ali bih samo podsjetio na jednu vrlo značajnu činjenicu, a to je da je da su 2004. godine prestala važiti, dakle, pravila puta Rimskog sporazuma iz 1996. godine, da je do tada u Haškom tribunalu se našlo oko 5 hiljada službenih zahtjeva i kad je Haški tribunal to razmotrio, procesuirao je 835, a ostale predmete vratio domaćim sudovima.

Dakle, imamo jednu pravnu prazninu od 2004. godine do sada. I sad imamo ozbiljan problem da se, dakle, preko 4.000 građana BiH nađe na optužnicama drugih zemalja i da neobaviješteni, uopće, da se radi o njima, da su na potjernicama, da se, da protiv postoji uopće nekakav proces provjere, odnosno tužbi, budu objektivno izloženi opasnosti da budu hapšeni diljem svijeta, putem Interpolovih potjernica.

Mi vjerujemo i to nam je cilj da danas ovdje, uz prisutne predstavnike Ministarstva pravde, Suda BiH, tužiteljstva, Interpol, utvrdimo sve potrebne mjere koje možemo i trebamo poduzeti da bi BiH postala pravna i odgovorna država i da je sposobna štiti svakog svog građanina i garantirati mu puna prava i slobodu. Našem kolegi Selimu Bešlagiću, koji će se priključiti radu ovog doma poslije ove točke dnevnog reda, dakle, nije povrijeđeno pravo na imunitet jer se on nije ni pozivao na njega. Ovdje je važnije da je došlo do povrede digniteta i

našeg kolege kao i njegovih sugrađana Delibegovića, Brkića, Nikolića i Jurišića. Dakle, ovo nije bio incident, ovo je prijetila opasnost da postane jedna pojava i zbog toga je bila inicijativa i zahtjev SDP-a da hladnokrvno, razborito, sa punom odgovornošću pokušamo sagledati sve okolnosti u kojima je došlo do ovakvih incidenata, i da, što je posebno važno, utvrdimo mjere za sprečavanje ovakvih pojava.

Ja ću ovdje, gospodine predsjedavajući, završiti, da ne trošim vrijeme, ali želim već sada naglasiti da smo vrlo ozbiljno ušli u analizu ovog problema i da ovo smatramo vrlo važnim za BiH, za sigurnost njenih građana, za zaštitu njihovih prava. U tom smislu, SDP ima i nacrt odgovarajućih zaključaka koje bismo mi prezentirali pri kraju rasprave, pokušavajući da ih možda malo modificiramo, da u potpunosti odraze današnju raspravu.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, nama prijeti opasnost da promašimo temu, a svi znamo da smo u gimnazijama dobivali jedinicu ako smo promašili temu. Mi se ovdje moramo opredijeliti o čemu ćemo raspravljati. Ako ćemo raspravljati o tački dnevnog reda ovako kako je definisana onda podržavam Azrinu inicijativu da od nadležnih institucija dobijemo informaciju je li ovo rađeno po zakonu ili ne. Postoji i drugi ...

BERIZ BELKIĆ

Samo malo, gospodine Križanoviću.

BRANKO DOKIĆ

Postoji i drugi pristup protiv kojeg ja nemam, takođe, ništa protiv, ali onda trebamo redefinisati tačku dnevnog reda i raspravljati o tim pitanjima u skladu sa onim što je gospodin Križanović govorio.

BERIZ BELKIĆ

Predlagači koriste svojih 15 minuta. Ja sam omogućio predlagaču, gospodine Križanoviću, je li replika?

Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Replika, minutu. Jednu rečenicu, molim vas. Ako sam bio slušan, dakle, mi ne želimo niti hoćemo, niti je to uopće važno da pretvorimo ovaj Parlament u sudnicu da li je ovo zakonito ili nezakonito.

BERIZ BELKIĆ

Pa naravno.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Suština je da imamo problem, da ga sagledamo i da ga pokušamo riješiti.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.

Gospodin Dolić. Nek se pripremi Šefik Džaferović. Zapisan je i Bahtić.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Nisam nimalo sretan zbog potrebe da, pored toliko važnih prioriternih tema i pitanja, danas imamo, eto, potrebu tretirati baš ovo pitanje koje otvara puno drugih pitanja i otkriva brojne zamke i pravnu nesigurnost kojima su već duže vremena izloženi građani BiH.

Ja neću ulaziti u raspravu je li privođenje našeg kolege Bešliagića i gospode Budimira Nikolića i Envera Delibegovića, po tjeratici Interpolu Srbije, iziskivalo ovako munjevitu reakciju Parlamentarne skupštine, to je valjda stvar osobnog ugla gledanja, ali u svakom slučaju je krajnje vrijeme da otvorimo oči pred nečim o čemu smo radije šutali jer nas, možda, osobno nije žuljalo. Tuđi žuljevi, naravno, uglavnom ne bole i ne žuljaju. Ono što su doživjeli gospoda Selim Bešliagić, Budimir Nikolić i Enver Delibegović istina jeste neuobičajeno i neprimjereno u modernom pravnom sustavu, ali nije ništa novo u BiH i nije baš događaj bez presedana, kako se navodi u zahtjevu Kluba SDP-a za sazivanje hitne sjednice Doma koja je, eto, završila, u prvom onom pokušaju, neslavno.

Što se tiče presedana, gospodo, ja vam moram osvježiti sjećanje na nekoliko sličnih ili još grubljih nasrtaja na prava izabranih poslanika i građana, koja su meni dobro poznata, a na koja su ovaj Dom i svi drugi parlamenti i domovi u BiH, zajedno sa poslanicima, bili slijepi i nijemi i onda je bilo logično da se time nastavi i samo je bilo pitanje tko je sljedeći. '96. godine prvo je oružano napadnut, u svojoj kući, a onda uhapšen član Predsjedništva DNZ-a Alija Beširević pod optužbom da je počinio ratni zločin. Beširević je u zahtjevu, u zatvoru izabran za poslanika u Skupštinu Unsko-sanskog kantona i nakon 26 mjeseci provedenih u bihaćkom zatvoru, proglašen nevinim i direktno iz zatvora preselio u poslovničke klupe. Prvo je presudom Kantonalnog suda u Bihaću osuđen na 10 godina zatvora, a u ponovljenom postupku proglašen nevinim, tako što nije dokazana niti jedna riječ iz optužnice. Naravno, niko zbog toga nije smijenjen, nije bilo vanredne sjednice, nije bilo nikakve druge sjednice skupštine,

niko nije osjećao potrebu da se izvini njemu i njegovoj porodici itd. Jedino izvinjenje došlo je od poreskih obveznika i budžeta prilikom naknade štete za ovaj proces.

Ako već govorimo o presedanima, onda je hapšenje generalnog tajnika DNZ-a i poslanika Parlamenta Federacije Ibrahima Đedovića '97. godine u zgradi Parlamenta, za vrijeme sjednice, uistinu bilo demokratski, pravni i parlamentarni presedan i skandal. Podsjetiću da je Đedović tada imao pismene garancije predsjednika Predsjedništva BiH i Visokog predstavnika u BiH. Čak i da je bilo razloga za hapšenje, je li to trebalo izvršiti u Parlamentu u vrijeme zasjedanja Parlamenta? Do koje mjere su tada politički moćnici bili spremni na izživljavanje nad nečijim pravima i nad njihovim dostojanstvom govori činjenica da je Ibrahima Đedovića iz Parlamenta tada ispod ruke izveo i predao agentima AID-a tadašnji predsjednik Federacije Ejub Ganić i sada i on, eto, nažalost, ili ne znam kako drugo reći, i on očekuje da i njega neko izvede ili odvede, kao što je on izvodio Đedovića.

Nakon 35 mjeseci provedenih u zatvoru, od čega više od 1/3 u samici, nakon monstruoznih optužbi i strašnih naslova u štampi, nakon prvostepene presude i kazne od 15 godina zatvora u ponovljenom postupku, Ibrahim Đedović je proglašen nevinim, a u pravomoćnoj presudi Vrhovnog suda Federacije BiH doslovno piše – ne samo da je nevin već je krajnje profesionalno i humano obavljao svoju dužnost. Cijeli jedan dvogodišnji mandat poslanika ovoga doma Đedović je umjesto u ovim klupama proveo u zatvoru, a sve ijedan dan, od 35 mjeseci provedenih u zatvoru, Đedović je bio izabrani poslanik. Koliko se sjećam nije bilo vanredne sjednice, nije bilo rasprave, niko nije smijenjen, niko dao ostavku i niko se nije izvinuo. Naravno, i njemu je jedino izvinjenje došlo iz budžeta i poreskih obveznika.

U konkretnom slučaju o kojem danas raspravljamo, ja, kao poslanik ovoga Doma, nisam kompetentan da bilo koga branim ili optužujem. Mene osobno interesira, kao što su već kolege rekle, da li su u privođenju kolege Bešlagića prekršena neka njegova prava i da li je povrijeđen zakon, što ja decidno ne mogu, također, zaključiti iz ovih materijala koje smo dobili od institucija. Ako jesu, to osobno osuđujem i u tom pravcu ću podržati svaki zaključak. Ako nisu povrijeđena prava i prekršen zakon, osobno ne želim prvo sebe, pa onda bilo koga, amnestirati od suočavanja sa pravdom. Naravno, i ja smatram velikim problemom što je prestankom primjene pravila Rimskog puta izgubljen jedan neutralan pravni filter za eliminisanje zloupotreba suda, optužnice, Interpola i drugih mehanizama za razne političke, nacionalne i druge obračune. Očito je da je Republika Srbija iskoristila tu pravnu prazninu u slučaju međunarodne tjeralice Interpola, u slučaju kolege Bešlagića.

Mi danas trebamo raspravljati o tome kako zaštititi, ne samo kolegu Bešlagića, već i sve građane BiH od takvih zloupotreba i obračuna. Nije samo Srbija iskoristila prazninu prestanka djelovanja pravila Rimskog puta, tu prazninu, nažalost, intenzivno koriste i sudovi BiH u kojima još uvijek ima klice političke, nacionalne, vjerske i ideološke netrpeljivosti. Moram reći da se ovaj mehanizam intenzivno koristi i protiv ljudi iz DNZ-a za čije gonjenje sudovi nisu dobili suglasnost tribunala prije toga. Po ovoj formuli nedavno je u Hagu, a nama je to poznato, na osnovu međunarodne tjeralice Interpola BiH uhapšen jedan moj zemljak i slučajno opet DNZ-ovac. Po dobro oprobano receptu - slike u novinama, bombastični naslovi, interneti, naravno, pripadnik Narodne odbrane. Međutim, tamošnja država ne izručuje svoje državljane po nečijim narudžbama, pa su zatražili dokaze da sami provedu vlastitu

istragu. Po običaju, ovakve optužnice ne stoje dobro sa dokazima i čovjek je nakon 24 dana provedena u zatvoru, pušten na slobodu. Naravno, nismo imali priliku pročitati ili čuti, putem naših medija, da je čovjek oslobođen, da je dobio javno izvinjenje i ponudu od 70 hiljada eura na ime naknade štete.

Nisam sve ovo naveo da bi bilo koga zaštitio ili amnestirao za krivično djelo ili, ne daj Bože, zločin. Ovo sam naveo kao jedno duže obrazloženje u prilog tezi da trebamo reagirati na svaku nepravdu i kršenje prava i zakona, jer samo tako možemo zaštititi nevine ljude, bez obzira bili oni poslanici ili građani, od problema onih koji koriste sva sredstva da se obračunaju sa onima koji pripadaju, pod navodnicima, pogrešnoj politici, vjeri ili naciji. Ako budemo selektivno reagirali, od slučaja do slučaja, ovisno od toga koliko je ko politički uticajan, onda je realno moguće da danas ili sutra svako može biti predmet obračuna ili subjektne adekvatne pravne zaštite. Koliko god bile teške konstatacije, mi danas živimo u zemlji u kojoj se građani ne osjećaju sigurnim i u svakoj prilici svako može biti lišen slobode ili predmet tretmana policije i suda, zato što iz nekog ugla nije po mjeri nekih političkih i nacionalnih lobija.

I na kraju, ja ću danas podržati sve zaključke koji na bilo koji način neće amnestirati bilo koga, pa ni nas poslanike od gonjenja, odgovornosti za učinjena krivična djela ili zločine. Ja ću danas principijelno podržati sve zaključke koji budu na fonu potrebe izgradnje pravnog sustava i mehanizama koji će svakom građaninu pružati pravnu zaštitu, na način da će nevin čovjek biti potpuno pravno zaštićen, a počinilac krivičnog djela potpuno siguran da će za to krivično djelo odgovarati. Ja vjerujem da je inicijativa SDP-a inicirana upravo sa ovakvim ciljem.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Doliću. Evo imamo prijavljenog ministra Novića i da mu omogućimo da nam se obrati, možda ćemo dobiti korisne informacije.

SREDOJE NOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi narodni poslanici.

Iz dva razloga sam se javio. Jedan da pokušam ili da odgovorim na pitanje uvažene poslanice, gospođe Azre Hadžiahmetović, i drugo da ovaj visoki Dom, ali i javnost u BiH vrlo jasno informišem o CIPS-u i da li je ili nije CIPS umiješan u ovaj cjelokupan proces.

Želim da kažem da Direkcija za implementaciju CIPS projekta niti jednom svojom radnjom nije izvršila zloupotrebu ličnih podataka građana BiH, niti ih učinila dostupnim organima druge države. U cilju vaše potpune informisanosti, obavještavam vas da Direkcija za implementaciju CIPS projekta, u skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka, tehnički održava Centralni registar podataka koji je utvrđen ovim zakonom. Vlasništvo nad podacima, obradu podataka i dostavljanje podataka u Centralni registar vrše nadležni organi unutrašnjih poslova, sudova, tužilaštva i drugi organi u BiH. Svi pomenuti organi su odgovorni za upravne postupke vezane za obrađivanje podataka, tačnost podataka i dostavu podataka u Centralni registar. Shodno tome, ovlašteni službenici tih organa imaju

pristup Centralnom registru podataka u skladu sa definisanim tehničkim procedurama i pravilima i to samo pojedinci koji su ovlašteni i koji imaju svoju posebnu šifru za ulazak u taj Centralni registar. Zakonom o zaštiti podataka definisane su obaveze zaštite ličnih podataka prilikom prenosa i obrade istih, a u slučaju utvrđene zloupotrebe predviđene su i sankcije, kako za službenike institucija tako i za samu instituciju.

Prema Direktivi Evropske unije 95/46 od 20.12.'95. u vezi sa zaštitom pojedinaca u procesu obrade ličnih podataka i sloboda, prenosu takvih podataka neophodno je, prilikom razmjene podataka, da se, u cilju povećanja mehanizma zaštite, vodi evidencija pristupa podacima. U skladu sa tim Direkcija za implementaciju CIPS projekta je vrlo precizno uspostavila potpun mehanizam prema kome, u svakom momentu, je moguće tačno utvrditi čijim podacima se pristupilo, ko je pristupio, iz kojeg organa je pristupio i tačno vrijeme pristupa. Na taj način se mogu identifikovati svi pristupi i ući u trag eventualnih zloupotreba od strane službenika ili organa koji imaju zakonsko pravo pristupa i obrade ličnih podataka.

Imajući u vidu izloženo, a vezano za konkretne slučajeve koji se pominju i koji su u javnosti pominjani, Direkcija za implementaciju CIPS projekta je sasvim precizno utvrdila, nakon pojave informacije u javnosti, ko je pristupao evidenciji dana 18.06.2006. godine. Dakle, potpuno jasno o tome postoji pregled personalno, poimenično organa i ljudi koji su imali mogućnost i ušli u bazu podataka. Dakle, nikakve nezakovitosti od strane CIPS-a niti je bilo niti je može biti, ali nadležni organi, koji su, odnosno pojedinci koji su ulazili u bazu podataka su iz organa unutrašnjih poslova i drugi koji su ovlašteni i, eventualno, tamo se može tražiti moguća zloupotreba i razlog zašto su ti podaci traženi. Mislim da, radi javnosti, a i posebno vas, da budete informisani, evo, toliko i hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala ministru. Bilo je vrlo korisno, ja bar mislim. Imamo repliku jednu. Ahmetović replika i Hadžiahmetović replika. Dakle, dvije replike, Sadik Ahmetović i Azra Hadžiahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući i poštovane kolegice i kolege, poštovani ministri.

Moja replika se odnosi na izlaganje gospodina Dolića i mislim da je neprimjereno da u ovoj sali spominjete, dakle, u jednom kontekstu koji je kontradiktoran sa onim zašto se Vi zalažete, dakle, u ime uvaženoga akademika Ganića, dakle, ukoliko se ne varam, Vi se zalažete za pravnu državu, zaštitu građana, a već prejudicirate stvari bez ikakvog osnova kada je u pitanju profesor Ganić ili, eventualno, znate šta se negdje sprema iz iskustva koje ste imali u ratnom periodu.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Replika Azra Hadžiahmetović, pa replika gospodin Rifat Dolić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Prvo dozvolite da se zahvalim uvaženom ministru Noviću na informacijama. Ja sam čula nešto što nisam znala do sada, posebno kada je u pitanju rad nekih nadležnih organa koji se odnose na slučajeve kao što je ovaj. Međutim, ja moram skrenuti pažnju svima nama da upravo zahvaljujući ... gospodina Novića, očito je da je u slučaju Brkić, privođenja Brkić za kojeg ste mogli iz medija doznati da je priveden pogrešan čovjek koji nosi isto ime i prezime, da je, očito, napravljen neki propust. I evo ja, naravno da postavljam pitanje svima nama, iako ne sjede ovdje predstavnici nadležnih institucija, čini mi se da je bilo potrebe barem registrirati negdje, ja znam da to nije rad resornog ministarstva niti bilo kakva greška, kad je u pitanju CIPS, ali očito je da je barem neko trebao se izvinuti ili priznati da je učinio neki propust pristupom, dakle, kao ovlašteno lice pristupom imenu i prezimenu, odnosno osobi koja ima i drugačije ime i prezime. Očito da je napravljen propust.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Rifet Dolić, replika.

RIFET DOLIĆ

Pa ja nisam imao namjeru, naravno, prejudicirati bilo šta u tom pravcu. Ja sam smatrao potrebnim da ovaj visoki dom treba znati neke činjenice koje možda nije znao, a ovo što sam rekao za gospodina Ganića možda ima malo mojih emocija u tom pravcu, naravno, dalo bi se elaborirati na osnovu čega sam to rekao, ali to mislim da danas nije ni mjesto ni vrijeme za to.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Idemo na, replika, Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice.

Ja sam htio replicirati prije gospodinu Doliću jer sam bio sudionik tog događaja koji se dešavao u Parlamentu i nije istina da Parlament tada nije vodio raspravu kada se to uradilo, nego vodio je raspravu odmah po tom nemilom događaju koji se desio i donio je zaključke da se to ne smije i ne može ponavljati. Nažalost, to se ponavlja i dalje i to mene zapravo brine. Brine me kao građanina ove zemlje kako mogu da se dese takvi propusti kao što su, kao sada što smo čuli za određene ljude. Pa moraju određene odgovorne osobe za provođenje pravde, za provođenje zakonitosti, one moraju iskazati ovome Domu sve ono što nije urađeno po zakonu i ko je to uradio i na koji način.

I sam, kao poslanik i kao zamjenik ministra zdravlja, prije 6 ili 7 godina, sam bio lažno optužen od institucija Federacije ili države, kako god hoćete, gdje sam doživljavao neke neugodnosti, a iz prostog razloga što nisam se htio da se pozovem na imunitet i nije u pitanju ovdje da li se neko pozvao na imunitet ili nije pozvao na imunitet, ali su svakako propusti koji se dešavaju. Tada, na primjer, u tom mom slučaju, doslovno je tužilac govorio šta bi trebalo da

piše u zakonu, a ne šta piše u zakonu. I mislio sam da su to prošla vremena. Ja sam se u to vrijeme obraćao onima koji su zaduženi da provode zakonitost u ovoj državi. Obraćao sam se tadašnjem predsjedniku Federacije BiH. Njemu Ustav kaže da mora nadzirati zakonitost određenih službi, mora nadzirati. On je meni govorio, ja ti ne mogu pomoći. Pa ne tražim ja nikog da mi pomogne, ja tražim da se traži zakonitost.

I ovdje sada niko ne traži da se nekome pomogne, nego tražimo od nadležnih organa da provode zakonitost i da ispituju ko je uradio takve stvari da sutra može nama svakome, ovaj, da se desi. Ja imam dva moja imenjaka i prezimenjaka i vrlo bi mi bilo neugodno da ja budem priveden umjesto njih. A to službe moraju da znaju i ne može se to dešavati. Ovdje je rekao ministar civilnih poslova da CIPS nije uradio, ali drugi nisu rekli ko je, ko je pogriješio i mi hoćemo to da znamo. Evo toliko, ne bih htio da ...

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Poslovnička intervencija, gospodin Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Evo, gospodine predsjedavajući, ova diskusija gospodina Ajanovića je replika i ono što je ponovo rekla kolegica Hadžiahmetović, a pogotovu što je rekao gospodin Dokić upozorava nas da smo u jednoj pomalo nelagodnoj situaciji.

SNSD je jasno prošli put upozorio da nećemo učestvovati u raspravama koje ruše dignitet institucija u pravosuđu i da uđemo u tu vrstu ... Ono što smo danas očekivali, s obzirom da tačka jasno kaže – slučaj nezakonitog hapšenja poslanika SDP-a u Predstavničkom domu Skupštine BiH, Selima Bešlića, nezakonitog hapšenja. Mi smo očekivali jasne dokaze o nezakonitom hapšenju i da onda učestvujemo u raspravi i da vidimo šta ćemo. Ako nije nezakonito, šta jeste onda i da li mi ulazimo u obrnutu situaciju da raspravljamo o zakonitom slučaju postupanja jednog državnog organa bez obzira, ne pominjem pojedinca, ne pominjem ime. Ovdje nema proširenja tačke dnevnog reda, a mislim da je možda izlaz u tome jer očito je sad da sve ide u pravcu da, ako sam dobro razumio, barem za sada, dok ne ponudi neko druge argumente, da se ne radi o nezakonitom, ako se ne radi o nezakonitom, to je onda sasvim druga situacija.

Mi možemo raspravljati o zaključku, o izlazu iz ove situacije, o nečemu o čemu su kolege iz SDP-a govorile, ali to je sasvim nova situacija gdje ovo moramo zatvoriti, da smo ovdje promašili temu i da se polako dovodimo u situaciju, evo, kolega Ajanović traži da neko kaže, da i ja tražim da neko kaže da je bilo. Ali što više tražimo, ljudi sve više govore da je očito bilo zakonito, bar tako meni za sada izgleda. I ja očekujem da neko, ako nema argumenata, SNSD ne može učestvovati u raspravi pojedinačnog slučaja gdje ljudi potvrđuju da je nešto u skladu sa zakonom. A apsolutno smo spremni da učestvujemo u preformulaciji tačke dnevnog reda, da implikacije ovog slučaja i sličnih slučajeva daju materijal za jednu raspravu drugačijeg tipa o eventualno nedostacima zakonskih propisa u BiH kojih očito ima, ali zakonskih. Oni su u ovom momentu zakoni na snazi, to je zakonito djelovanje. To što zakon nije najbolji, to je naša obaveza da ga popravljamo, ali to je onda drugi vid rasprave. Bojim se da ćemo ovdje pomiješati kruške i jabuke. Ja upozoravam na to da ne dođemo u tu situaciju.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću, ali ja vjerujem da sada, ako dozvolimo da diskusije, da se obrate diskutanti, da ćemo doći do ove situacije o kojoj Vi govorite.

Molim vas, je li replika? Diskusija je li? Pa, izvolite i sekundu, ne trebate se izvinjavati, izvolite, imate pravo.

RIFAT DOLIĆ

Ovaj, replicirao bih gospodinu Ajanoviću. Ja sam tada, također, doduše ne sudionik direktno bio, ali gledao bar na televiziji raspravu koju gospodin Ajanović pominje '97. godine, prilikom hapšenja gospodina Đedovića. Ja ću samo reći teško onome koga se bude na takav način branilo i čija se prava budu na takav način branila. Ja se nadam da neće nikada i ni za koga doći se u priliku na takav način da se, da bude hapšen, da bude obespravljen itd. Nadam se, biću sretan ako to bude stvar prošlosti i ako se to ne ponovi.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Molim vas da se vratimo na prijavljene za diskusiju. Gospodin Šefik Džaferović. Nek' se pripremi Denis Bećirović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Dakle, ovdje je riječ o suverenitetu države BiH u oblasti pravosuđa, tzv. sudskom suverenitetu i to je ključno pitanje o kojem danas treba da govorimo. I svi oni koji su procesuirani, od strane ove države, a njeni su državljani, za djela za koja su optuživani ili sumnjičeni da su izvršena u ovoj državi, ne spadaju u sektor rasprave koju mi danas vodimo i to nije danas tema.

Svaka država na svijetu štiti svoj sudski suverenitet sa poznatim principima važenja krivičnog, materijalnog i procesnog zakonodavstva kroz teritorijalni, personalni, univerzalni ravni princip. Ja o tome neću govoriti. Ja sam zbog toga, gospodine predsjedavajući, kada sam imao poslovničku intervenciju, tražio od Vas da prozovemo ljude koji se bave ovim poslom profesionalno, da nam daju neke okvire u kojima ćemo se kretati kako ne bismo došli u situaciju da imamo diskusije kakve su imale pojedine kolege prije moje diskusije navodeći potpuno nesporne slučajeve ili irelevantne slučajeve za ovu situaciju, jer nije sporno kada sudi ova država svome državljaninu za djelo za koje je osumnjičen da je izvršio u ovoj državi. To, dakle, to je nesporna stvar. Ovdje je u pitanju sudski suverenitet i s tim u vezi otvara se nekoliko vrlo, vrlo važnih pitanja.

Prvo je pitanje koje, po mojoj analizi, nije uređeno nakon što su prestala, a odnosi se na krivična djela zaštićena međunarodnim humanitarnim pravom, koja je nastala nakon što su prestala Rimska pravila puta '94. godine koja su uređivala pitanje krivičnog gonjenja.

BERIZ BELKIĆ
2004.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

2004. godine, izvinjavam se, za krivična djela ratnih zločina. Činjenica je da ta stvar danas nije uređena i mi moramo pokrenuti inicijativu iz BiH da se to pitanje uredi. Ranije je Haški tribunal davao odobrenje za gonjenje i niko nije imao pravo da goni u regionu za ratni zločin dok Haški tribunal ne kaže svoje. Danas to pitanje nije uređeno i mi moramo pokrenuti bilateralne aktivnosti sa susjednim državama, kako bi se to pitanje razriješilo.

Činjenica je, također, da mnogi državljani BiH imaju dvojno državljanstvo. Imaju, osim državljanstva BiH, i državljanstvo susjednih država. Podhitno se, dakle, mora, uz pomoć Evropske komisije, stupiti u bilateralne kontakte od strane državnih organa BiH, sa tim državama, kako bi se ta stvar razriješila na način na koji je svugdje u svijetu razriješena. I to je druga stvar o kojoj, povodom ovog slučaja želim da govorim, jer će onda sud i tužilaštvo, u protivnom Sud i Tužilaštvo BiH imati ingerencije samo nad određenom, nad građanima BiH koji nemaju dvojno državljanstvo. I tu postoji poznat princip u svijetu, to da se princip mjesta izvršenja krivičnog djela i princip prebivališta osobe koja ima dvojno državljanstvo, jer neko može imati dva državljanstva, ali može imati samo jedno prebivalište. I to su principi pomoću kojih države u svijetu štite svoj sudski suverenitet.

I dakle, moj prijedlog je da danas ovaj Dom zaključi da se zaduži Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH da sa susjednim državama o ova dva pitanja – pitanja ratnih zločina, odnosno suđenja za ratne zločine i pitanja suđenja osobama mjesne nadležnosti, za suđenje osobama koje imaju dvojno državljanstvo, a radi se o krivičnim djelima koja su izvršena na teritoriji BiH, također, pokrenu odgovarajuće bilateralne aktivnosti da se to pitanje razriješi. To od nas traži i Tužilaštvo BiH i Sud BiH i mislim da je krajnje vrijeme da odavdje pošaljemo takav signal.

U razrješenju prve stvari koja se tiče Rimskih pravila puta u bilateralne razgovore mora biti uključen Haški tribunal i sud, svakako Sud BiH jer će njen sud svakako biti uključeni, a u ovo drugo pitanje mora biti uključena Evropska komisija. Mi hoćemo da idemo svi u Evropsku uniju, sve zemlje regiona, moramo standardizirati pravila na način da ona budu onakva kakva se primjenjuju u ovakvim slučajevima u savremenom svijetu. Toliko načelno, dakle, povodom slučaja o pojavi na koju trebamo reagirati, po mom mišljenju, na ovaj način.

Kada je u pitanju konkretan slučaj, iz informacije Tužilaštva BiH smo vidjeli da je ovaj predmet bio na procjeni kod Haškog tribunala, Haškog tužilaštva i da je haški tužilac, u skladu sa Rimskim pravilima puta, obradio predmet i dostavio predmet tužilaštvu, odnosno pravosudnim institucijama BiH kao nadležnim institucijama. Prema tome, jedino su organi države BiH imali pravo da postupaju u ovom slučaju. Organi bilo koje druge države, pa ni Srbije u konkretnom slučaju, nisu imali pravo, imajući u vidu činjenicu da je predmet bio na Haškom trbunalu, odnosno kod tužioca Haškog tribunala, da postupaju u ovom predmetu. Sad se samo postavlja pitanje, za procjenu, da li je Srbija povrijedila suverenitet BiH, da li su

organi Srbije dobili informaciju od Haškog tribunala ili nisu dobili ovu informaciju od Haškog tribunala. I na to pitanje treba tražiti odgovor jer ukoliko se dođe do ovog, do saznanja da je takva obavijest postojala, onda je ovo ozbiljan i diplomatski incident koji može proizvesti, znači, neke druge posljedice u odnosima između dvije države.

Postoje određene nedorečenosti u našim propisima kada je postupanje u ovakvim situacijama po svijetu i ja bih zamolio, ipak, svoje kolege iz tužilaštva, iz Ministarstva pravde, iz Interpola – pravnike da daju, ipak, odgovore na nekoliko pitanja. Pazite, prema Zakonu o krivičnom postupku, ekstradiciju ili postupak izručenja obavlja Sud BiH. Postoje procedure i u tim procedurama organi, nadležni za izručenje, procjenjuju da li su ispunjene pretpostavke za izručenje. Pretpostavke za izručenje, između ostalog, su da se ne radi o državljaninu BiH, jer tek tad se može govoriti o izručenju i da djelo za koje se neko sumnjiči nema ... izvršenja na teritoriji BiH. Iz samog zahtjeva bilo je potpuno jasno da su Selim Bešlić i ostali ljudi iz ovog slučaja državljani BiH, a sasvim je sigurno, dakle, bilo jasno, to se, dakle, moglo vidjeti ako nije pisalo gore državljanstvo BiH, vidjelo se je da se kao mjesto izvršenja krivičnog, navodnog izvršenja krivičnog djela označava Tuzla u BiH i to je dovoljno da se zaključi da nema elemenata za bilo kakvo izručenje niti za bilo kakvo postupanje.

Meni sada nije jasno zašto je pokrenut kompletan policijski aparat i zašto je došlo do privođenja ljudi kada se ovo sve skupa moglo, po mom, dakle, mišljenju ili ja možda ne znam, ja bih volio da mi se pojasni ova stvar, ja se zato ograđujem, da vidim te procedure, u diplomatskoj ili u ovoj, kako se zove, interpol komunikaciji, završiti posao bez uznemiravanja ljudi jer je potpuno jasno da se radi o slučaju koji, po zakonu BiH, ne podliježe ovoj situaciji izručenja i molio bih kolege da mi daju odgovor na ovo pitanje. Dakle, smatram da je ovo slučaj koji zavređuje ovu vrstu rasprave i slučaj koji će nagnati organe BiH, prije svega Predsjedništvo i Vijeće ministara, a i ovaj Parlament, u okviru njegovih obaveza, da se konačno upusti u rješavanje ovih situacija, jer to je stvar koja nije riješena i svaki ćemo dan biti u situaciji da imamo probleme ovakve vrste.

Ovdje se, nadalje, ja bih molio kolegu iz Interpola, da odgovori na pitanje, ja ne znam, dakle, tako te procedure, koja je komunikacija sa centralom Interpola, postoji li mogućnost prigovora na raspisanu potjernicu, jer, pazite, pretpostavimo, dakle, da imate države koje jednostavno neće da poštuju sudski suverenitet BiH. Evo, time ćemo se baviti, ali ja hoću da ova država uradi sve što je u njenoj moći, uz pomoć zakona, procedura, da se u situacijama koje uopće nisu sporne sa aspekta izručenja, ovo je nesporna situacija sa aspekta izručenja jer ovdje nema izručenja po zakonu BiH, građani BiH ne dovode u nezgodnu poziciju. Ja namjerno neću govoriti o državnom poslaniku u državnom Parlamentu, namjerno neću govoriti o imunitetu, ovo se odnosi na sve građane BiH. Jel' se ovo moglo završiti tako što se mogao poslati odgovor, koji se je poslao, nema izručenja jer ovdje nisu ispunjene pretpostavke, završena stvar.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala.

Gospodin Živković – netačan navod. Replika Kalabić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući. Netačan navod je da se danas ovdje priča u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda o državnoj sigurnosti i povredi državne sigurnosti BiH. Danas ovdje, suvereniteta BiH, danas ovdje mi razmatramo inicijativu poslanika i Kluba SDP-a da se ustanovi ovo što su oni napisali kao tačku dnevnog reda. Mi danas možemo raspravu da otvorimo o svemu i svačemu ovdje u BiH, ali ako hoćemo da budemo korektni, dovoljno iz materijala koji imamo ovdje i od suda i od tužilaštva i od Interpola, da konstatujemo već da nema nezakonitog i to ne hapšenja već privođenja, i samo gospodin Bešlagić je rekao privođenja. Ja ću vam citirati i šta je rekao šef Interpola koji je rekao – da izdavanje tzv. Crvenih potjernica jasno, precizirano, i da se može učiniti provjera, ali da ne vjeruje da je bilo kakve zloupotrebe.

I ovu tačku dnevnog reda danas možemo završiti na dva načina. Da čitav dan danas pričamo o nečemu što nije tačka dnevnog reda ili da jasno ovdje, što su tražili poslanici, zatražimo od Savjeta ministara, ako već nekome nije jasno, da se zadužuje Savjet ministara, u saradnji sa nadležnim institucijama, dostavi Domu informaciju da li je došlo do nezakonitog privođenja, ja bih nazvao, tzv. Tuzlanske trojke, jer imamo, znate, i Alžirske petorke, imamo i ljude koji su hapšeni u Hrvatskoj, predsjednica suda nije nam do sada dostavila informaciju koliko takvih ima slučajeva, znate. Ja ne znam da li gospodin Bešlagić, evo, ima i dvojno državljanstvo. Možda ima državljanstvo i Srbije. Nije to ni Interpolovo da ispita nego je suda da utvrdi je li Interpol to uradio po pravilima puta.

I druga stvar je ono o čemu ste Vi pričali i najveći dio svoje diskusije ovdje naveli, a to je da se zadužuje Ustavnopravna komisija Doma da organizuje Okrugli sto pod nazivom „Nedostaci zakonodavnog okvira BiH nakon prestanka važenja pravila Rimskog puta od 2004. godine“ najdalje do kraja ovog mjeseca. I onda sve o čemu ste Vi ovdje pričali, i da kažem najvećim dijelom pravnu tematiku nam iznosili, o kojima ovdje poslanici, u najvećem slučaju, i nisu eksperti u vezi toga, raspravite na jednom takvom stolu gdje će doći svi ljudi koji se bave tom tematikom i onda da pričamo da li je povrijeđen suverenitet BiH, da li nedostaje zakonski okvir, da li trebamo to da uradimo itd.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Replika gospodin Kalabić, pa replika gospodin Džaferović.

DRAGO KALABIĆ

Biće lakše zajedno, iako nisam mislio javljati se više jer mislim i dalje da smo promašili stvar. Ali s obzirom da je kolega Džaferović spomenuo prethodnike i da se ne slaže sa njihovim pristupom, a da je predložio jedan model, od koga mi uporno bježimo, a to je odvaga pravde od oka, sa jednog mjesta i slijedeći nekakve procjene dali, iako za to postoje procedure i sam dolazi u kontradiktornost da kaže da postoje procedure, ali bi to trebalo, ako postoje procedure, onda ne može neko cijeniti da ne upotrijebi proceduru, to je potpuno jasno. Ali ono što želim da kažem i po ko zna koji put ponavljam, ne može se ovo o čemu je on

govorio govoriti povodom ovog slučaja. U jednom momentu je i sam rekao nedostatak propisa nije nezakonito hapšenje.

Mi ne možemo na taj način razgovarati, a priča da se podvede, samo segmentarno pod ovu temu, ono što želi gospodin Džaferović, otvara mnogo, mnogo, mnogo drugih tema na koje smo mi spremni, ali nismo saglasni da povod bude netačna činjenica. Ili da nam se pruže dokazi, zaista uvažavam tu da to kaže na određeni način da nam pruži kolega Džaferović, da se ovdje radi o nezakonitom hapšenju ili da primijenimo ono što je govorio gospodin Dokić i ono što sam ja govorio, da kažemo, da završimo ovu stvar ovako kako treba da završimo, a da iniciramo preko Kolegija, preko svega. Ima tu mnogo stvari, gospodine Džaferoviću, o kojima mi trebamo razgovarati. Suverenitetu zemlje gdje sude strane sudije, gdje strana policija privodi, strana vojska privodi. Moramo razgovarati o tome, koji je to suverenitet i gdje je to ako hoćemo, ja se slažem, ali i ovo su sastavne stvari te priče. I slažem se da sve to otvorimo i apsolutno sa dijelom diskusije koji ću i ja imati svoj prilog, ako govorimo o toj vrsti, ali on mora biti kompletan. Onda on mora biti, što je prošli put gospodin Mitrović govorio, ako je djelo izvršeno u Zvorniku da vidimo jel' se mora suditi u Tuzli, je li to po pravilima ili, ne znam ni ja, po čemu.

Ali da ne dužim, mnogo pitanja se otvara, ali, molim vas, ne može se preći preko činjenice da se moramo izjasniti danas prvo o tome povodom tačke dnevnog reda. Ako je nezakonito, moramo utvrditi ko je počinio nezakonitost, složiti se sa zaključcima, tražiti odgovorne ljude koji su nezakonito priveli, hapsili poslanika u državnom Parlamentu. Ja ću tada podržati sve one zaključke koji idu u tom pravcu. A ako nisu, ako nije nezakonito, ja se slažem da ovaj slučaj, eventualno, može biti povod za sasvim drugu tačku dnevnog reda o kojoj možemo razgovarati.

BERIZ BELKIĆ

Ima Džaferović prije pa onda Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, mislim da se pokušava ovdje suziti stvar na to da mi ... nešto bilo zakonito ili nezakonito. Ovo je rasprava povodom eventualno nezakonitog, ovaj, a kud će rasprava da ode, do nas je. Pa nije, dakle, nije tačka dnevnog reda utvrđivanje da li je bilo zakonito ili nezakonito, nego rasprava povodom nezakonitog i ona ide u pravom smjeru, znate. Vidite, dakle, zemlje naše dvije susjedne sebi dozvoljavaju da kriju ratne kriminalce ili, pak, da ljude koji su osuđeni u BiH, a imaju dvojna državljanstva, jednostavno sklone tamo – Bendera, ovoga Jelavića i sl. u Hrvatskoj. Bosanska vojska niti ijedna institucija nije prešla nikad na teritorije niti Srbije niti Hrvatske, a one jesu prešle na ovu teritoriju i jesu pravile i dirale su suverenitet ove zemlje, jesu napravile zločine ovdje. I sad bi one da odavde naše građane odvođe da im tamo sude. I u isto vrijeme da građane, koji su ovdje napravili zločine, sakriju i sklone ih da ih ne isporuče u BiH. Mi moramo radi sebe braniti suverenitet ove države.

Da li je ovo bilo zakonito ili nezakonito ja ne mogu sada presuditi. Možda je bilo i zakonito. Ako je bilo zakonito, onda treba mijenjati zakone, treba štititi građane ove zemlje, poslanike, ovu državu itd.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Netačan navod Živković, pa replika Džaferović.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nema bosanske vojske, gospodine, ovaj, toga nema ni u Zakonu o odbrani, znate.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Čega nema?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Bosanske vojske nema, znate. To je izraz koji ste Vi izmislili i toga nema u zakonu. S druge strane, molim vas, gospodo, možemo da otvorimo raspravu, znači, u pravcu koji ne treba ovome Domu. Možemo da završimo raspravu na način koji sam predložio – da nadležnim institucijama damo zadatak da kažu, da li je ili nije bilo nezakonitog hapšenja što svi kao poslanici, prvo, imamo obavezu prema gospodinu Bešlagiću, a onda prema svim ostalim građanima u BiH. A otvaranje ove druge teme, ja sam predložio način na Okrugli sto i Ustavnopravnu komisiju. Ne mora to biti način, možemo da otvorimo i neki drugi način, ali o tim problemima danas nije mjesto niti tema današnje sjednice.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Džaferović replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo kratko, dakle, skoro da i nema potrebe da, na ono što sam ja izlagao, na ove komentare kolega Živkovića i Kalabića, bilo šta kažem jer mislim da se mi u najboljem slučaju ne razumijemo. Ja govorim o jednom vrlo ozbiljnom problemu za ovu državu i tražim raspravu povodom ovog pitanja. Koje ćemo zaključke usvojiti, to je stvar Parlamenta. Niti to može Šefik usvojiti, niti bilo ko od nas pojedinačno, niti Vi gospodine Živkoviću. O tome će Parlament odlučiti. Ja sam samo, dakle, izložio jedan vrlo ozbiljan problem i zahvatio ga sa svih strana i još, dakle, i želim da o tome, dakle, govorim povodom ovog slučaja.

Gospodine Živkoviću, postoji bosanska vojska, da nije bilo te vojske danas mi ne bismo sjedili ovdje. Ona je odbranila Bosnu, a danas postoje BiH, a danas postoje Oružane snage BiH. Prema tome, nemojte govoriti ono što nije tačno.

BERIZ BELKIĆ

Netačan navod.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne sporim da neko misli da postoji bosanska vojska, međutim, u zakonskim aktima koji su na snazi u BiH takav izraz nema. Ako neko želi u svojim srcima ili glavama da je zove tako, ja to ne sporim. Ali u ovome Parlamentu zna se i u nadležnim organima i u nadležnim dokumentima kako se naziva ta vojska.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ

Je li replika?

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

_____(?)
Druge vojske jesu prešle ovamo.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, hvala. Da se vratimo na diskusije.

Gospodin Denis Bećirović.

Je li diskusija ili je replika?

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

_____(?)
Evo imam ga.

BERIZ BELKIĆ

Pa imate registrovan, ali niste prije, barem kod mene, evo, ja.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ

Ali, vidite, prije Vas se prijavio gospodin Denis Bećirović, Slavko Jovičić, Milica Marković, Branko Dokić, Sadik Bahtić, Ajanović, Okolić.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ

Zlatko Lagumdžija, naravno. Stoji iza Jovičića, ja se izvinjavam, biće sve u redu, to je najmanji problem, taj redosljed. Budite sigurni, to ćemo lako. To je najmanji problem. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja prvo želim reći da hapšenje poslanika državnog Parlamenta po potjernici iz susjedne Republike Srbije je sasvim sigurno događaj bez presedana u međunarodnim odnosima tim prije jer se radi o montiranoj istrazi za događaj koji se desio u BiH, a koji je pokrenula druga država, ista ona država koja je 10 godina pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu tvrdila da nema nikakve veze sa događajima u BiH. Zato mi danas, kao predlagači ove tačke, dakle Klub SDP-a, ne smatramo samo ovo kao atak na jednog državnog poslanika koji je iskazan kroz čin njegovog hapšenja, ovo je atak na suverenitet BiH, sve njene građane, sve njene narode i poruka ljudima u ovoj zemlji, ako se ovako postupa sa jednim državnim poslanikom, koji uživa, je li, određen stepen imuniteta i zaštite, šta tek onda mogu očekivati obični građani ove zemlje.

Kao što vidite, od ova 4 čovjeka iz Tuzle, među ta četiri imamo i Bošnjaka i Hrvata i Srbina i, evo, to niko do sada nije rekao. U vezi s ovim zasjedali su vanredno, dakle, imali su vanredne sjednice i Općinsko vijeće Tuzla i Skupština Tuzlanskog kantona i donijeli su određene zaključke. Ja mislim da su oni proslijeđeni ovdje nadležnim državnim organima gdje su jednoglasno, dakle, i Općinsko vijeće i Skupština Tuzlanskog kantona istakli da ovo nije samo napad na Selima Bešlića, Iliju Jurišića, Budimira Nikolića, Envera Delibegovića. Ovo je napad na kompletan grad Tuzlu, na slobodarsku i antifašističku Tuzlu koja se već i prije ovog napada mjesecima orkestrirano napada od pojedinih centara moći.

Naravno, meni je možda malo teže govoriti, Tuzla je moj rodni grad i prvo što sam razmišljao kako govoriti pred Parlamentom jeste kako pokušati izbjeći da čovjek ne bude ovdje subjektivan danas. Zbog toga sam na kraju opredijelio se da ne govorim i ne prenosim stavove ni Općinskog vijeća, ni Skupštine Tuzlanskog kantona, ni stavove SDP-a, već da kažem ono šta su stavovi i ocjene zvaničnih, uglednih evropskih, svjetskih adresa kada je riječ i o Selimu Bešliću i o gradu na čijem je on čelu stajao. Zato se opredjeljujem, jer ne želim dolijevati ulje u na vatru jer u ovoj zemlji, jer je i onako suviše uzburkana situacija, ali želim govoriti o onome šta je Tuzla predstavljala, a sasvim sigurno i Selim Bešlić kao gradonačelnik Tuzle. Nije uhapšen zato što je Selim Bešlić već zato što je stajao na čelu grada Tuzle i zato što je jedan od najuglednijih članova SDP-a BiH.

Podrška tuzlanskoj istrajnosti na principima demokratije i humanizma izgradila je na stotine mostova prijateljstava Tuzle sa evropskim i svjetskim gradovima, institucijama i uglednicima. Tuzlanska odbrana bh. multietničkog i multikulturalnog identiteta grada dobila je u najtežim vremenima značajnu podršku iz Evrope i svijeta. Tuzla je jedini grad ...

BERIZ BELKIĆ
Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine Belkiću, prvo upozorite ih da nemaju po Poslovniku pravo dobacivati, a drugo zamolio bih da sa smjesta ne dobacujete, možda Vam ovo, ne volite da čujete, ali dobro je da čujete.

BERIZ BELKIĆ
Upozoravam vas da ne dobacujete.

DENIS BEĆIROVIĆ

A ovdje je gospoda govorila i o stvarima koje nemaju veze s tačkom dnevnog reda, ali možda Vam moja diskusija ne odgovara pa se čak ne možete suzdržati ni da je saslušate. A ja bih Vas zamolio da saslušate bar.

Evropski parlament je 1993. godine donio Rezoluciju o podršci gradu Tuzli i lokalnoj upravi na čelu sa gradonačelnikom Selimom Bešlagićem. U Rezoluciji Evropskog parlamenta iz 1993. godine o podršci gradu Tuzli citiram jedan dio – S obzirom da je grad Tuzla živi simbol bosanskog otpora politici etničkog čišćenja, jer je uspio da održi mir između različitih nacionalnosti, naporima gradskog savjeta pod vodstvom koalicije građanskih demokratskih snaga. Dakle, nije to stav nikoga ovdje u BiH već stav Evropskog parlamenta. Iste godine, grad Barcelona svoje najviše priznanje Alfonso Komin dodjeljuje gradu Tuzli za odbranu demokratije i tolerancije u teškim uslovima rata. Između ostalog u toj nagradi stoji – Herojskom bosanskom gradu Tuzli koji je u toku strašnog rata, što je sukobio narode bivše Jugoslavije, stvorio prostor za zajedništvo muslimanske, srpske i hrvatske zajednice i koji je velikodušno i solidarno prihvatio na hiljade izbjeglica iz drugih mjesta – citiram kako stoji u nagradi. UNHCR je 17. jula 1998. godine proglasio Tuzlu otvorenim gradom. Vijeće Evrope – Konkres lokalnih i regionalnih vlasti je 05. decembra 2001. godine u Strazburu, takođe dodijelio nagradu gradu Tuzli.

Tuzla i njen gradonačelnik, u to vrijeme Selim Bešlagić, postali su prepoznatljivi borci za toleranciju među ljudima različitih nacija i vjera. Gradonačelnik Tuzle, isti ovaj Selim Bešlagić o kojem danas govorimo, je dobitnik uglednih internacionalnih nagrada za ljudska prava, mir i demokratiju. Pbrojaću neke: nagrada za ljudska prava grada Vajmara iz '95.godine, zatim nagrada Internacionalnog instituta za mir, Zlatna povelja za mir i demokratiju, nagrada Nacionalnog demokratskog instituta iz Vašingtona iz 1997.godine, Selim Bešlagić je nominiran i za Nobelovu nagradu za mir 1997.godine.

Ja ovde želim reći kada želimo da govorimo o Selimu Bešliću, gradonačelniku Tuzle, da nijedan grad u BiH i jugoistočnoj Evropi se ne može pohvaliti tolikim međunarodnim priznanjima. Ako su vrijednosti za koje su se borili i građani Tuzle i Selim Bešlić i svi ostali koji su spomenuti ovde, ako su te vrijednosti prepoznali ljudi širom Evrope i svijeta, vrijeme je da se to prepozna i u BiH. Ljudima treba govoriti istinu. Neke boli istina. Neki jednostavno ne mogu još uvijek da saslušaju istinu pa napuste čak i salu. Ali ljudima treba na cijeloj teritoriji BiH govoriti istinu, treba iz prostog razloga što građani Tuzle ne mogu baš puno znati šta se događalo '92.-'95. u jednoj Banja Luci, obzirom na medije itd., niti građani Banja Luke mogu znati šta se događalo u Tuzli ili nekim drugim gradovima. Možemo znati ono što smo eventualno pročitali itd., možemo znati na osnovu nekih neoborivih činjenica. Tako što je Banja Luka '95. godine izašla, je li, bez ijedne svoje džamije u gradu Banja Luci, pa smo 2001. imali kamenovanje kad smo htjeli da obnovimo, je li, Ferhadiju, a grad Tuzla s ponosom je izašla jer u gradu Tuzli nije srušena nijedna džamija i nijedna crkva.

Međunarodna afirmacija humanističkih i demokratskih kvalitativa Tuzle utemeljena je u konkretnim primjerima odbrane višestoljetnog principa dobrog i multietničkog susjedstva.

Ja ću vam navesti nekoliko primjera. Ima dosta ljudi koji ovo ne znaju. Srpska pravoslavna crkva u Tuzli, vrijedan spomenik sakralne arhitekture pogođena je u dva navrata, dalekometnom artiljerijom sa srpskih položaja na planini Majeveci. Općinska administracija Tuzle na čelu sa Bešlićem je odlučila da sanira oštećenja na crkvi još u toku rata. Ovaj korak pozdravljen je od svih građana i svih naroda Tuzle. 8. i 9. juna '92. dogodila se jedna kriminalna provala u vladčin dvor Srpske pravoslavne crkve. Sutra dan, odmah se oglasilo, to prvi put da evo govorim, rukovodstvo Općine Tuzla koje je u svom saopštenju, između ostalog, reklo, mi u Tuzli stoljećima živimo zajedno, nikada nije bila zabilježena ugroženost nijednog naroda od strane drugog, nećemo dozvoliti da se te stvari dese, stvari zbog kojih bismo se mi stidjeli.

U jednom nacionalističkom glasilu „Zmaj od Bosne“ to je jedini primjer koji je Tadeuš Mazovjetski, specijalni izvjestitelj UN-a podnio pred UN napisan je jedan tekst gdje su na jedan pogrđan način okarakterisani svi oni koji žive u miješanim brakovima. Između ostalog, u tom tekstu je rečeno, mješanci, u intelektualnom pogledu, bivali su tipično mediokriteti. Zašto? Po, pa ranom spoznajom da im sve plaho, bez zahmeta u životu, uglavnom ide kao po loju, mješanci se obrazovno, intelektualno, počesto i moralno zapuštaju i ostaju duduci i tokmaci cijelog života. Citat.

Ovaj tekst koji je objavilo, dakle, nacionalističko glasilo „Zmaj od Bosne“ u Tuzli '93. godine koji je spomenut u ovom izvještaju Mazovjetskog, na ovaj tekst je reagovala opet Općinska uprava na čelu sa Bešlićem gdje je, između ostalog, rečeno, ovaj tekst je vrhunac širenja nepovjerenja, nesigurnosti, mržnje i nacionalizma, što je povrijedilo ogroman broj boraca i građana Tuzle.

Na poznatom sastajalištu mladih u Tuzli na Kapiji, gdje ubijeno 71 mladi građanin Tuzle sa prosjekom od 21 godine, a 171 je ranjen, tada je osvanula, od jednog neodgovornog čovjeka, jedna parola – Srbe na vrbe i općinska administracija na čelu s Bešlićem je u tako teškim vremenima i u tako teškoj situaciji, odmah reagovala i rekla da se radi o inkvizitorskoj

poruci, koja je prvi put upotrebljena za vrijeme NDH i tada je Općinsko vijeće odmah, dakle, u prvim danima reagovalo i tražilo od nadležnih da se ova poruka koja vrijeda i sveto dostojanstvo samog mjesta tragedije, procesuiru i kod nadležnih tužilaštava.

Ja želim na kraju reći da uhapsiti i saslušavati Selima Bešlića zbog navodnog ratnog zločina, dok se Radovan Karadžić i Ratko Mladić nalaze na slobodi, predstavlja najviši mogući stepen moralne i političke sramote i BiH i cijele Evrope i svijeta. Što je najgore, on je uhapšen po zahtjevu onih koji već više od 10 godina skrivaju dvojicu najvećih ratnih zločinaca Evrope. Takvi centri imaju obraza da sataniziraju slobodarsku, multietničku i uvijek antifašističku Tuzlu, bosanskohercegovačku Tuzlu i ljude koji su stajali na čelu Tuzle.

Napad na Tuzlu nije slučajan napad. Napadom na Tuzlu želi se udariti na budućnost ove zemlje jer su upravo Tuzla i BiH, a posebno Tuzla i njen koncept, prepoznatljivi u evropskim i svjetskim razmjerama u borbi za ljudska prava. To potvrđuju i brojne međunarodne nagrade koje niko ne može osporiti i negirati.

Klub SDP-a je predložio i, odnosno, predložiće nakon ove rasprave i konkretne zaključke o čemu ja neću govoriti, ali želim reći još jednu rečenicu na kraju.

Kada neko želi da govori o Tuzli, kada neko želi da govori o gradonačelniku Tuzle, a taj neko je iz BiH, ja bih volio prvo da kaže koji je njegov rodni grad, koja mu je rodna općina, šta je ta općina dobila od '92. do '95. od relevantnih evropskih međunarodnih priznanja za zaštitu ljudskih prava pa da onda može pričati o Tuzli. Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Evo, gospodine Bećiroviću, ja sam bio vrlo strpljiv, probili ste i vrijeme. Evo, izgubili smo kvorum, ali omogućiću i gospodinu Jovičiću da se obrati.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Ovo je replika, gospodine predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ

Replika, izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

A kasnije ću se, naravno, javiti za diskusiju. Dakle, zaista bi trebalo ne sate, nego i dane, pa sve analizirati ovo o čemu je govorio Denis Bećirović, uvaženi poslanik. Bezbroj je tu krivih, netačnih navoda, konstatacija i ne želim da karikiram. Još samo nije rekao kolika je zasluga gospodina Bešlića za privredni razvoj Tuzle i ne znam regije tamo dalje. Ali ono što je ključno, dakle, reče gospodin Bećirović da je bila vanredna sjednica Opštinskog vijeća Tuzla. Tačno. Ali je prvi put bila vanredna sjednica Opštinskog vijeća kad sam na legalan, legitiman način obratio se sa zahtjevom da samo simbolično u Tuzli, toj tzv. multietničkoj, tom najmirnijem gradu na svijetu, da samo postavimo cvijeće i odamo dužnu pomen žrtvama koje su stradale u Tuzlanskoj koloni. I šta se desilo? Desilo se da sam spašen samo 10 sekundi linča.

Ja i pet mojih kolega, 2004.godine, u miru, kad nema rata. O kojoj to multietničkoj i kakvoj to demokratskoj i kakvu to priču o Tuzli priča gospodin Bećirović, kada, eto, 2004.godine sam jedva živu glavu spasio. U čemu je razlika danas, kada sam poslanik i tada kada sam bio jedan od navodno funkcionera jedne nevladine organizacije, u čemu je to problem kad svi ovde govore o zaštiti građana BiH, kad to uopšte nije tačno. Ovdje je cilj da se priča o kultu ličnosti gospodina Bešliagića. Ja, evo, ponavljam neću reći da li je on kriv ili nije, on za mene nije ni junak, nije ni heroj, on će za mene biti ono kada se oglasi tužilaštvo i sud, kada kažu mjerodavne institucije šta je on.

Dakle, neshvatljivo je slušati i prisustvovati ovakvoj sjednici, kada se krene od gospodina Selima Bešliagića, pa se stigne do Banja Luke, pa do Ferhadije, što niko ne osporava, ali dajte da da otpremimo kompletno šta se desilo to u BiH. Šta je to, zapravo, bilo? Zato, pozdravljam svoje kolege koje su napustile ovu sjednicu. Ja sam samo ostao da kažem gospodinu Bećiroviću da je zaista tada on, možda ne ovih godina, šta je poduzeo da ja spasim živu glavu u Tuzli 2004.godine, a svi ste gledali na televiziji. Šta je tužilaštvo poduzelo protiv ljudi koji su mi omču stavili oko vrata i razbili auto, 2004.godine, molim vas? Ključno je, nema rata. Šta je to Opštinsko vijeće, je li naknadno imalo sjednicu, pa da kažu bili su ugroženi predstavnici srpskog naroda, pet ljudi koji su došli da stavi cvijeće. Stavi cvijeće samo, ništa drugo, nikog da ne provocira. Dobili saglasnost.

Dakle, ovo slušati gospodina Bećirevića, ovo, gospodine predsjedavajući, ne tražim da Vi to utičete, ima gospodin pravo, ne vodi ničemu. Ali, gospodine Bećiroviću, ustanite ako možete pa recite jeste li se oglasili da li je tamo Vaš danas, evo, kolega, a tada obični građanin, da li je bio njegov život ugrožen i još njegovih pet kolega? Kako smo živu glavu spasili. Jeste li pitali Vašeg gradonačelnika, tada Imamovića, šta je poduzeo da se ja spasim? Zna li ko me je spasio? To nećete da znate. I vi kažete da nije bilo Tuzle, vojske, ne znam, mi ne bismo sjedili u Parlamentu. Pa ne bih ja danas sjedio u Parlemntu da nisam svojom sposobnošću spasio glavu 2004.godine, u miru, gospodine Bećiroviću. Nemojte pričati više o Tuzli i o takvim stvarima. Vama repliciram zato što ste ovde Tuzlu da je to naj i uvijek Vaša, naravno, priča standardna, multietnička priča da je to, pitajte kako tamo Srbi žive. Tačno je to, hvala Vam što nije srušena crkva.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Jovičiću, replika, a Vi odoste u diskusiju. Evo, gospodin

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa, molim Vas, kasnije ću ja diskusiju govoriti

BERIZ BELKIĆ

Evo, gospodin Kalabić traži pauzu.

DRAGO KALABIĆ

Tražim pauzu 20 minuta.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Jovičiću, Lijanoviću, sjedite, molim vas.

DRAGO KALABIĆ

Gospodine predsjedavajući, iako smo mi iz Kluba SNSD-a uporno, u više navrata ponavljali da rasprava ide u pravcu koja nema veze sa tačkom dnevnog reda, iako smo u više navrata govorili šta je izlaz iz ove situacije, nažalost, očito to nije ispoštovano i stav, jedan način protesta poslanika SNSD-a koji mi ne možemo na neki način prisiliti, da ljudi zloupotrebljavaju Poslovnik i tačku dnevnog reda, na način na koji su to učinili. Mi smo iznijeli dilemu jasnu, da smo danas spremni o bilo čemu i o svemu raspravljati i van tačke dnevnog reda ako to važi za sve poslanike. Prekršićemo Poslovnik pa ćemo kazati: otvaramo raspravu o svemu i svačemu ovdje. To nije sporno. Iako smo u više navrata pokazivali na to šta piše u tački dnevnog reda i što je najgora stvar, oni koji su je predložili upravo rade u suprotnom pravcu, pričaju o odlikovanjima i ordenima jednog rada koji uopšte nije predmet rasprave. Ako smo došli do konstatacije da je ovo, a sad ću biti iskren i direktan, da je ovo promašena tačka, da je ovde konstatovano da, očito, u dosadašnjem toku rasprave, da ovo nije bilo nikakvog nezakonitog hapšenja, onda Vi, gospodine predsjedavajući, morate izaći iz ove situacije i predložiti šta je rešenje, kako ćemo dalje raditi. U momentu kad nije bilo kvoruma za raspravu i za rad sjednice, očito su se odvijale neke stvari. Smatramo da je to nepotrebno, neprihvatljivo i ja Vas molim da na taj način ovu raspravu ili tačku privedemo kraju u skladu sa Poslovnikom ili da kažemo da kršenje Poslovnika i ta vrsta rasprave

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Zoriću, molim Vas, sjedite.

DRAGO KALABIĆ

važi za sve poslanike, pa onda ćemo sve moguće teme ovde otvoriti, ali da to važi i za poslanike SNSD-a.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću. Dakle, ja ne mogu unaprijed znati kako će čovjek diskutovati i na koji način će diskutovati. Vi vrlo dobro znate da je ovdje praksa u Parlamentu da ljudi vrlo rijetko su samo u okvirima i usko vezano za tačku dnevnog reda. Dakle, ljudi uvijek dovode neke stvari u kontekst ili neku vezu sa tačkom dnevnog reda.

Ja vas molim za strpljenje. Mi imamo još prijavljenih 1,2,3,4,5,6,7 diskutanata. Da čujemo tih 7 diskutanata. Ja apelujem na diskutante da se skoncentrišu na temu, na tačku dnevnog reda i onda, nakon, da zaključimo raspravu, da čujemo, ustvari, mi smo dobili, gospodin Jurčević mi je tražio riječ, evo, ako se slažete, da njemu sada odmah damo. Pa,

gospodine Bećiroviću, sačekajte malo. Sačekajte malo, ja vodim ovu sjednicu. I pozivajte se na Poslovnik koliko hoćete.

Gospodin Jurčević nam je tražio riječ i ja predlažem da čujemo gospodina Jurčevića, ne bismo li dobili neke, pa sačekat ćeš malo sa replikom. Pa, sačekat ćeš, gospodine Bećiroviću. Imamo tu gospodina tužioca, koji me je zamolio jer ima obavezu, a čovjek sjedi četiri sata i pokušava da nam nešto kaže. I ja te molim da imaš strpljenja, iza njega ćeš dobiti repliku. Je li problem?

DENIS BEĆIROVIĆ
Jeste problem.

BERIZ BELKIĆ
Zašto?

DENIS BEĆIROVIĆ
Zato što sam dužan,

BERIZ BELKIĆ

Zato što ti hoćeš uvijek da govoriš. Izvolite, gospodine Jurčeviću. Izvolite, gospodine Jurčeviću. Tačno, kršim Poslovnik.

_____ (?)
To ti nije bilo pametno.

BERIZ BELKIĆ
Izvolite, gospodine Jurčeviću. Naravno da nije, naravno, naravno. Samo uživajte.

MARINKO JURČEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici, dozvolite da i ja sa par riječi se pridružim vašim diskusijama. Ja sve što sam imao reći, rekao sam, ono što sam napisao, to sam imao vam i reći i ne bih se sad ponavljao, to što je napisano.

Međutim, želim da kažem dvije stvari. Danas ovde nije spomenuta univerzalna nadležnost. A ona proizilazi iz općih principa međunarodnog prava, iz ženevskih konvencija, iz '49. godine, iz prvog Dopunskog protokola iz 1977.godine, Konvencije protiv torture, mučenja iz 1984.godine. Sve ove konvencije koje sam ja pobrojao, one zemlje koje su ih potpisale, ratificirale, one daju obavezu da zemlje moraju primijeniti, kad su u pitanju kaznena djela, vezana za ratne zločine, ovu univerzalnu nadležnost. Mislim da sam time dovoljno jasan, da na temelju ove univerzalne nadležnosti se omogućava vođenje krivičnih postupaka i u drugim državama, tako da ima otvoreni krivični postupak, a protiv državljana BiH i Srbije i Hrvatske koji su počinili ratne zločine na prostoru BiH, a da se vode ne samo u Srbiji, odnosno u BiH, odnosno u Hrvatskoj, nego i u drugim državama.

Tužilaštvo BiH, sukladno Zakonu o krivičnom postupku BiH, u momentu kad je trebalo da se uključi u postupak ekstradicije, se i uključilo. Mi smo obaviješteni od strane suda. Procedura ide: Interpol, sud, nadležna policija. Ja, meni je žao što nema danas ovde predstavnika suda i što nema predstavnika policije, da kažu oni da li su postupali u skladu sa zakonom ili ne. Na temelju onoga što smo mi pročitali, oni jesu postupali, da li su mogli na drugačiji način postupati, o tome se da diskutirati. Ja sugeriram svima nama da kod ovakvih slučajeva bi trebalo mijenjati procedure, tj. da se mora prethodno provjeriti da li je državljanin BiH ili ne, a pa tek onda ići odredbe Zakona o krivičnom postupku koje omogućavaju, evo, i na način kako je to urađeno.

Evo, ja za sada toliko i hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala Vam. Replika, gospodin Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Obzirom da se o sjednicama Parlamenta vodi uredan stenogram, da postoje zapisnici itd., svakako da želim da kažem dvije stvari koje smatram za netačne navode gospodina Jovičića. Prvo, gospodin Jovičić

BERIZ BELKIĆ

Ja se izvinjavam, onda bi to bio netačan navod, je li,

DENIS BEĆIROVIĆ

Molim.

BERIZ BELKIĆ

Intervencija, netačan navod?

_____(?)
(nije uključen mikrofoni)

Pa Vi ste vrlo široki u tom tumačenju, pa možete i tako protumačiti.

BERIZ BELKIĆ

Javljali ste se za repliku.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodin Jovičić je rekao da je većina onoga što sam ja govorio, da je većina toga, je li, da su to netačni navodi. Kako sam ja pretpostavljao da će se neko javiti i reći da je većina toga netačno, ja sam i pripremljen za ovu sjednicu na način da sam većinu, ogromnu većinu svoje diskusije citirao, ono što su odluke Evropskog parlamenta, Vijeća Evrope i drugih

evropskih međunarodnih institucija, tako da, ako ima netačnih navoda, gospodine Jovičiću i ako je većina netačnih navoda, ja bih molio da se obratite Evropskom parlamentu, Vijeću Evrope i svim ovim međunarodnim adresama, da je sve to netačno što sam ja citirao.

A na drugo pitanje, koje po meni nije baš imalo smisla, upućeno direktno meni, šta sam ja lično učinio da spasim, koliko sam razumio, Vašu glavu, je li, itd., ja Vam postavljam drugo pitanje. Da pitate predsjedavajuću Općinskog vijeća, Srpkinju, Nadu Mladinu, šta je ona učinila pa je živila u Tuzli u ratu i posle rata, da pitate predsjednika Kluba SDP-ovih vijećnika u Općinskom vijeću, Slađana Ilića, takođe Srbina, šta je on učinio, pa je, je li, sačuvao živu glavi i u ratu i dan danas. Da pitate i Budimira Nikolića i Dušana Perića, vijećnika, i Slavuljicu Nikol i desetine i stotine tuzlanskih Srba koji su živjeli, žive i živjet će zajedno s drugim narodima u Tuzli.

BERIZ BELKIĆ

Diskusija, gospodin Jovičić. Evo, možete usput i repliku i nastaviti diskusiju.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Prvo, replika gospodinu Bećiroviću. Ja nisam pomenuo nijedan slučaj gdje je bio krivi navod ili netačno. Ja nisam ovde pominjao Srbe koji su živili u Tuzli i koji su članovi Opštinskog vijeća. Ja sam pominjao 2004. godinu i replicirao gospodinu Bećiroviću kad je on slavodobitno objašnjavao kako je Tuzla jedini, praktično, multietnički grad, tamo su zagarantovana prava i slobode građana, na sve moguće načine. Dakle, tamo možete da odete kad god poželite, a da Vam niko ništa ne kaže. I ja sam upravo iznio slučaj, gdje tamo možete da odete najregularnije u 2004. godini, dakle, kad nema rata i da za 10 sekundi izgubite glavu. Ja ne pitam tamo ko je bio na vlasti. Ja govorim o tuzlanskom Opštinskom vijeću koje je prvi put zasjedalo i donijelo doluku da nijedan srbočetnički agresor nikada neće ući u Tuzlu, da obilježi bilo šta i da najjednostavnije postavi buket cvijeća na mjesto stradanja nedužnih vojnika u Tuzlanskoj koloni.

Dakle, cijeli slučaj je poznat. Javnost je vidjela jedan dio, ali pošto su kameramani svi iz RS gledali da prvo spase glavu i pobjegnu, jer su njima bili važni njihovi životi, onda oni nisu zabilježili kako sam ja spašavao svoju i sa pet svojih saputnika koji su došli najjednostavnije, dakle, po odobrenju, po dogovoru, uz saglasnost i pratnju policije. Dakle, o kakvoj mi pričamo multietničkoj priči i slobodarskom velikom gradu Tuzli, gdje je sve tamo dozvoljeno, maltene slobodno, kad se nije smio postaviti obični buket cvijeća.

Pošto je gospodin Bećirović otišao toliko široko, to je njegovo, naravno, pravo, ja sam samo htio da napravim jednu paralelu. I, evo, sad ću da je istaknem. Na otvaranju Memorijalnog centra u Potočarima, otišao sam iz najboljih namjera, jedan od rijetkih Srba, da odam dužnu pomen stradalim ljudima. Ali je moja obaveza bila i da odem u Tuzlu da odam pomen nevino stradalim ljudima koji su se, navodno, po mirnom dogovoru, povlačili iz Tuzle, gdje je tuzlanska TV vršila direktan prenos stradanja nedužnih ljudi, za mene nedužnih. Dakle, sud će i tužilaštvo pokazati jesu li oni bili nedužni i ko je zapravo pripremio njima klasičnu sačekušu, dobro organizovanu i da se tamo desi to što je se desilo. Ja neću da ulazim u cijelu

proceduru, šta se tamo sve se izdogađalo, da li je tamo imala ulogu Patriotska liga, Štab Teritorijalne odbrane, Opštinsko vijeće i tada gradonačelnik, Selim Bešlagić, nemam ja pravo da optužujem čovjeka niti ja to želim, ali ovdje cijela priča ide u tom pravcu da se stvori takva fama da je praktično gospodin Bešlagić zaslužan da tamo nijedan jedini Srbin u toku rata nije stradao. Da su sad svi prethodni stanovnici po popisu iz '91. godine Srbi, još na broju tu. Pa to ko kaže, onda treba da fino ode da ih prebroji tamo.

Danas vladika Kačavenda ne smije da ode bez policijske pratnje, 2007.godine u Tuzlu. O kojoj mi pričamo slobodarskoj Tuzli i o kojem mi pričamo multietničkom gradu? I uvijek ćete vi čuti ovakvu priču.

BERIZ BELKIĆ

Jeste li još u replici ili ste u diskusiji?

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Nastavljam diskusiju, naravno.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Tačka dnevnog reda.

BERIZ BELKIĆ

Samo izvolite, samo izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Dakle, ako je predmet ovdje cijeli i u dnevnom redu je navedeno nezakonito, ja ne znam što ovde stoji nezakonito, i da li je čovjek privođen sa lisicama, da li je sa kapuljačama privodila ga policija, šta se tamo sve dešavalo i napravio sam u replici paralelu. Da li sam ja danas više kao poslanik zaštićen nego tada kad sam bio obični građanin, a svi se pozivaju na priču kako, eto, ugrožena je bezbjednost građana. I na svom ličnom primjeru, i još pet svojih saputnika, sam iznio kakva je to bila situacija 2004.godine. Da bude tragedija još veća, nikada o tom slučaju nije se izjasnilo ni Tužilaštvo kantonalno, da li su ljudi procesuirani koji su šutali, prvo, vijenac, što je zaista bilo ponižavanje žrtava, pa onda koji su nasrnuli na nas i napravili takav tamo kaos, o kome sam maloprije pričao, to ne dao Bog nikome da doživi, da spašava se za 10 sekundi, da ne bude linčovan. Dakle, nema rata. Mir je 2004.godina.

Cijela ova priča želi se staviti u jedan drugi kontekst i u odbranu gospodina Bešlagića prije nego što će nadležne institucije kazati, i rekao sam i na posebnoj sjednici i danas ponovio, ali nekima izgleda to nikada neće biti jasno, ja nikada neću reći da je gospodin Selim Bešlagić kriv, dok ne dokažu to nadležne institucije. Ali, naravno, razumijem i ljude koji iz reda bošnjačkog naroda žele od gospodina Bešlagića da naprave kult ličnosti, da je on junak, heroj, pa eto bio kandidovan i za Nobelovu nagradu. Što se mene tiče on je mogao biti kandidovan i

za generalnog sekretara UN-a. Svašta je on mogao biti. Ali pitanje je šta je faktičko stanje, šta je sad o čemu mi raspravljamo. Dakle, mi raspravljamo da li su institucije BiH u cijelom ovom procesu prekršile zakon i procedure, a sad smo čuli od gospodina tužioca da se moraju poštovati konvencije, jer su međunarodne konvencije jače od svakog domicilnog ustava.

Dakle, da mi ne bismo dalje ulazili u ovu polemiku, a naravno da ćemo ući, na posebnoj sjednici sam takođe rekao da je u BiH bilo bezbroj hapšenja, nažalost, sa tragičnim posljedicama, nažalost, sa smrtnim posljedicama i da niko tada nikada nije organizovao ni posebne sjednice, ni redovne sjednice, pa stao u odbranu tih navodnih ugroženih prava ljudskih tih građana. E sad je sticaj okolnosti što se u 98% ili 99% ili 100%, to niko ne može izmjeriti, radilo o licima srpske nacionalnosti, to je sad neka druga priča.

Dakle, mnoge države, evo, svjedoci ste danas i SAD hapse naše državljane samo zbog toga što su neistinito popunili upitnik, jer nisu napisali gdje su bili u toku rata i šta je njihova bila uloga. Dakle, hapse ih tamo. Hoćemo li mi sad, neko ministarstvo inostranih poslova, uputiti jednu notu SAD da prekinu sa tim hapšenjima. Pa kad se ovde izučuju. Međutim, cijela priča u Sarajevu se stvara iz jednog drugog razloga, da se ovdje prave maltene festivali, da se ovdje prave salve oduševljenja kad se Srbi privode. I ako su ti Srbi krivi, nikada ja, niti će bilo ko od nas stati u njihovu odbranu, sud će dokazati jesu li krivi i tužilaštvo i nadležne institucije koje ja, naravno, poštujem kao legalista, ali nikada neću ni prihvatiti činjenicu da se ovde cijela slika u BiH izvitoperi i da ne budem karikaturalan, komunisti su imali zaista dobar jedan sistem. Zašto bih ja kao poslanik bio digresija na onaj sistem, više je zaštićen nego bugojanski medvjedi u vrijeme Broza. Ako sam ja kriv, šta ima veze što sam ja poslanik. Ako je kriv obični čovjek, šta ima veze što je on obični čovjek, ... građanin naš, iza čega se mi uvijek zaklanjamo.

Dakle, ovdje moramo uspostaviti odnose u BiH. Ne ono hoćemo li se razumjeti, nego da zaista otvoreno kažemo, da se uvijek stavljamo na stranu ljudi i onih pripadnika iz naroda iz kojih ti ljudi dolaze. Dakle, ovde nije u pitanju taj slučaj gospodina Bešlagića, ove dvojice, ili ovog gospodina što je u Beogradu uhapšen, ovdje je cijela priča da se prije ponavljam, zvaničnih institucija, amnestira svak za bilo šta što je se desilo u BiH. Ja nikada neću učestvovati u priči, da se amnestira ijedan pojedinac, nažalost, iz mog naroda koji je počinio zločine, nego ću uvijek pledirati da, ako su krivi, da svi odgovaraju, ali nikada neću prihvatiti takvu tezu da je srpski narod kao kolektivitet ili nacionalni korpus odgovoran za ovo i ono. Pa ste vi maloprije čuli u priči od gospodina Bešlagića, došlo se do Banja Luke, Ferhadije, medalja, odlikovanja, Parlamenta Evrope. Sad bih ja mogao postaviti obično pitanje, ko je sve te podatke tamo slao Parlamentu Evrope, koje su to bile lobističke grupe? Jer znate kakvo je vrijeme jedno uslovilo, Srbi ne sarađuju s međunarodnom zajednicom, šta god smo mi rekli, to niko nije uvažavao jer to nikog nije interesovalo. Pa sam i na toj sjednici rekao da najveću nesreću za cijelu ovu tragediju oko saznavanja istine koja je ključ našeg opstanka, snosi Karla Del Ponte, a ja s njom tri puta razgovarao, bio svjedok, jer nijedan predmet gdje su Srbi stradali nije htjela namjerno da otvori i bio sam svjedok, uvjerio se, gledao očima, argumenti, sve, ali nije htjela, ko je sad to sve lobirao, što, kako, to je druga priča.

Dakle, da se vratim na temu. Recite definitivno, je li ovdje stvarno, da se prije bilo kakvog završetka procesa gospodin Selim Bešlagić amnestira od onoga što je se desilo u Tuzli,

a desio je se zločin prema nevinim, golobradim vojnicima i ja ne tražim balans u količini počinjenih zločina i neću nijedno stratište porediti sa Tuzlom, jer bi bilo od mene nekorektno, ali ja tražim balans u količini počinjene pravde. Dakle, od institucija BiH koje će odgovoriti na sve ovo o čemu mi pričamo. I, šta je sad problem? Nije problem je li Tuzla, ja sam vama objasnio kako je to išla procedura. Ja bih sad mogao da skrenem temu na drugu stvar, pa da pitam tužioca, da li je moguće za cijelo postojanje i rada tužilaštva i suda da još nijedan pripadnik iz drugog naroda nije procesuiran za evidentne zločine počinjene nad srpskim narodom.

BERIZ BELKIĆ

Slavko, vrijeme, vrijeme kažem.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Vrijeme. Ma nama je vrijeme davno, gospodine predsjedavajući, isteklo, ali, evo, ja Vas poštujem.

BERIZ BELKIĆ

Nemoj mi zamjeriti što upozoravam, izvini, zaista, ali...

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštujem ja Vas, ja Vas izuzetno poštujem, hvala Vam.

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja ću upozoriti i sve ostale. Zaista smo već.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala Vam. Ja poštujem.

BERIZ BELKIĆ

Izvinite, molim Vas, ali, zaista je vrijeme. Ali evo, ima ko će potrošiti.
Replika, Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ponovo prozvan u diskusiji gospodina Jovičića. Vrlo kratko. Gospodin Jovičić, iako je iskoristio svoje prve tri minute za repliku, nije nijedne rečenice rekao o onome šta su Evropa i svijet rekli o Tuzli. Izuzev što je na kraju svoje diskusije ponovio da ga puno ne interesuje mišljenje Evrope i svijeta, i po tome se više vidi da ima više staža u SDS-u nego što ima staža u SNSD-u.

Drugo što želim reći jeste da je evidentno da je tuzlanski koncept mnogo superiorniji u odnosu na koncept onih koji su pravili zločine i genocid u Srebrenici. Tuzla je bila i ostala brana podjele BiH i jedan od bedema odbrane BiH i zajedničkog života i to će ostati. I ako se znala '92. odbraniti i sačuvati, danas će to sigurno još bolje znati.

A, ako neko želi da priča o Tuzli, dobro bi bilo da krene redom, pa da govorimo i da poredimo i Tuzlu i sa Banja Lukom i sa Bijeljinom itd., pa da krenemo prvo od materijalnih činjenica pa nekih drugih. A ono što je suština i ono što jeste velika nepravda pred očima cijele BiH i Evrope i svijeta, jeste da neko ima namjeru da gradonačelnika Tuzle izvodi pred sud, a da istovremeno ne isporučuje Ratka Mladića, Radovana Karadžića. Ne znam da li ovde ima tužitelj. Sramota je velika za ovu zemlju, da u ovoj zemlji izvode pred sud, je li, gradonačelnika Tuzle, a da ne izvode pred sud gradonačelnika Banja Luke koji je rat dočekao bez ijedne džamije u Banja Luci ili gradonačelnika Bijeljine itd. Dajte malo da govorimo realno. Dajte da pogledamo istini u oči.

BERIZ BELKIĆ

E, ovako. Imamo repliku. Samo redom, samo redom. Gospodine Prodanoviću, dobićete svi, naravno. Jovičić, Prodanović, Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Ja imam poslovničku intervenciju

BERIZ BELKIĆ

Malo strpljenja. Dokić, poslovničku intervenciju.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja znam da Vam nije lako.

BERIZ BELKIĆ

Lako je meni jako.

BRANKO DOKIĆ

Nije Vam lako, ja vidim. Ne bih volio biti na Vašoj stolici. Ali ja Vas molim da potvrdite da govorimo o tački dnevnog reda. Mi smo izišli izvan toga. Nažalost, ja Vam mogu da kažem da je jedan od novinara koji me sreo maloprije na hodniku, koji prati Parlament od Dejtona pa na ovamo, rekao da se zapitao da li je ovo '96. godina ili je ovo 2007.godina. Bio sam i '96. u tom Parlamentu i meni se čini da je on potpuno u pravu.

Evo, s toga ja govorim u ime svih poslanika PDP-a ali isto molim i

BERIZ BELKIĆ

Ali, evo, gospodine Dokiću, gospodine Dokiću, Vi mene upozoravate, ali Vi sada kršite Poslovnik i tražite od mene

BRANKO DOKIĆ

članove Kluba SNSD-a čiji sam i ja član, da strogo se držimo tačke dnevnog reda i da

BERIZ BELKIĆ

Slažem se, ja apelujem na poslanike da se drže tačke dnevnog reda. Hvala lijepo, gospodine Dokiću. Namjera je dobra.

Replika, gospodin Slavko Jovičić, zatim gospodin Lazar Prodanović.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Dakle, stranačka pripadnost nije uopšte bitna ali, evo, najblaže rečeno, rečena je jedna velika neistina. Nikada nisam bio član SDS-a. Dakle, ako je to toliko bitno, evo, javno ponoviti još jednom. Nikada u životu nisam bio član SDS-a.

BERIZ BELKIĆ

Pa to je Vaša stvar, gospodine Jovičiću.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa, molim Vas, čuli ste maloprije. Drugo, ne govorimo mi danas i nije tačka dnevnog reda šta misli Evropski parlament i neki Mazovjetski, o Selimu Bešliću. Ja ne negiram to. Ali to nije predmet danas, niti je tačka dnevnog reda. Tačka je dnevnog reda šta su uradile institucije. Dakle, nema smisla ova replika gospodina Bećirovića da ja negiram... Mene ne interesuje šta govori Evropski parlament. Mene interesuje šta su naše institucije uradile i jesu li postupile u skladu sa zakonom, u skladu sa propisima i je li tu neko prekršio nešto što bismo mi mogli da sad njima imputiramo kao njihovu grešku. To je suština i dajte da dovedemo u te okvire. I ništa drugo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Gospodin Lazar Prodanović, replika.

LAZAR PRODANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, želio bih reći da smo slušali u okviru ove rasprave mnogo više onog što nije tema ni tačka ovog dnevnog reda, ali, nažalost, što kažete ne može se to kanalisati. Ali ono što smo čuli i zavisi šta ko želi da čuje, je da je i državni tužilac i ministar civilnih poslova, rekli su da ovde nije bilo nezakonitog postupka.

Drugo, jednu stvar bih htio reći, ja jako uvažavam mlade ljude i podrazumijevam da su oni puni adrenalina i jako velike energije, ali, kolega Bećiroviću, ja sam začuđen da ste Vi po vokaciji istoričar. Šokiran sam s tim sa koliko Vi negativnih pretpostavki ulazite u jednu političku raspravu koja bi trebala ovu zemlju izvesti na neki pozitivan put. Ne trebate Vi nama govoriti o pozitivnim stvarima nečega. Ja sam protiv bilo koga da se bilo ko u ovoj zemlji privodi ili hapsi protivzakonito. Pogotovo ne, javno izabrani zvaničnici, predstavnici države. Ali, gospodine Bećiroviću, kada pričate o nečemu, onda morate shvatiti, ne može pravda biti

prema Srbinu, Hrvatu ili Bošnjaku za bilo kakve učinjene prekršaje ili zločine, treba se suditi ljudima koji su to učinili.

Reći ću Vam još jednu stvar. Tuzlanska kolona je bez obzira na sve pozitivne priče o kojima Vi govorite, ja taj grad emotivno jako uvažavam i cijenim, sigurno mrlja, i za nju neko treba da odgovara. Kao što je i tuzlanska kapija i za tu tuzlansku kapiju treba da odgovara svako. Svako onaj ko je kriv. I ovo podrazumijeva priču, mi možemo ovdje zločin individualizirati. Njega je neko učinio. Ovaj predmet je vođen pred Haškim tribunalom. Dat je sa odgovarajućom oznakom nadležnim institucijama ove države i istovremeno kad je tako rađeno, onda se moglo desiti da postoji individualna odgovornost, ona može da bude lična za učešće u zločinu, može da bude komandna, bilo policijske ili vojne strukture, može da bude politička. Možda ništa nije od toga. Ali da Vi nama pričate o demokratiji, o pravdi, o osudi zločina ili nečega, ne možete nikoga normalnog uvjeriti da imate dobre namjere. Pokušajte da analizirate da je tragedija i nesreća jednog čovjeka, svemirska kao i hiljadu ili desetina hiljada tragedija i Srebrenice i za nju neko treba da odgovara. I tačno je da svakog treba uhapsiti, svakog onog ko je optužen, ali ne možete tako, ne šaljete nam nikakvu poruku, pogotovo ne socijaldemokratsku. Ne možete nam nikakvu poruku tako poslati. To nije nikakva poruka. To je poruka beskrajnje mržnje. Ja Vas i to mogu da razumijem. Ali Vi mržnju, mi ovde mržnju moramo da inhibiramo i da razgovaramo šta ćemo da stvorimo za ovu državu korisno, a ne tako da diskutujemo.

Ja sam iskreno šokiran. Često sam slušao Vaše i moram reći da sam pitao gdje ste, onda sam čuo, moram reći, državni Parlament, nije niti opštinsko vijeće niti kantonalno vijeće. U njemu mi moramo sve svoje stvari da inhibiramo, niti je Narodna skupština RS, niti Federalni parlament. Ovdje moramo biti mnogo konstruktivniji u interesu ovih građana i naroda. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Prodanoviću. Samo strpljena, naravno, nemam ništa protiv. Izvolite, gospodine Bećiroviću, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Hvala. Pa evo, za razliku od kolege Prodanovića, koji je dobrim dijelom iznenađen, je li, sa mojom diskusijom, kako reče, ja moram reći da mene više ništa ne iznenađuje, ni u ovom Parlamentu, ni u ovoj državi, tako da nisam iznenađen sa Vašim izlaganjem, za početak.

Drugo, nije potrebno da trošite riječi na formulacije, ja mlade ljude uvažavam itd., to pravo da Vam kažem, nije tema ni mjesto da pričamo o tome ovdje, niti mi ulazimo po tom kriteriju u ovaj Parlament. Svi mi imamo svoje izborne jedinice i pogledajte s koliko ste Vi glasova ušli u Parlament, koliko ja, pa možda o tome možemo pričati.

Ali da se vratim na nekoliko netačnih stvari. Prvo, kaže sa negativnim pretpostavkama ulazim u ovu raspravu. To je apsolutno netačno. Ja se pitam, jeste li Vi zajedno sa mnom sjedili u ovoj sali, gospodine Prodanoviću. Ja sve što sam govorio u svojoj diskusiji, bilo je, naprotiv, afirmativno. Bilo je afirmativno jer je govorilo o uglednim međunarodnim

institucijama, Evropskom parlamentu, Vijeću Evrope koji su govorili i odali priznanje gradu Tuzli na onome što je učinio u odbrani ljudskih prava itd. i naglasio sam na početku svoje diskusije, da ne govorim svoje lično mišljenje, niti mišljenje Vijeća kojeg Vi spominjete, već da govorim o onome što su rekle mjerodavne institucije u Evropi i u svijetu.

Ali, ako Vi od mene očekujete ili od bilo kojeg građanina Tuzle i srpske i hrvatske i bošnjačke i bilo koje druge nacionalnosti, da mi ovde ćutimo, i da gledamo ovu civilizacijsku i moralnu sramotu, da se pred sud ove zemlje izvodi jedan Selim Bešlagić, kandidat, čovjek koji je nominiran za Nobelovu nagradu za mir, a da prije toga Ratko Mladić i Radovan Karadžić stoje na slobodi, a da prije toga imamo sve šta imamo, e taj film nećete gledati. Ne možete mi zabraniti da govorim u ovom Parlamentu.

BERIZ BELKIĆ

Samo malo strpljenja.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam dovoljno strpljenja da Vas saslušam, ali isto tako dozvolićete da imam pravo barem da govorim u ovom Parlamentu o onome što su činjenice u ovoj zemlji.

I još nešto da kažem, mi u SDP-u, a i ja lično, mi nikada ljude nismo razdvajali po nacionalnoj, vjerskoj ili bilo kojoj drugoj osnovi. Čitav naš program, čitava naša aktivnost i aktivnost za dobrobit svih građana i naroda BiH, a i lično kao poslanik, pokrenuo sam nekoliko inicijativa koje se odnose i na zaštitu i Srba i danas, recimo, na ovoj sjednici i Hrvata i Bošnjaka, ali prije svega na zaštitu ljudskih i građanskih prava svih ljudi u ovoj zemlji.

BERIZ BELKIĆ

Replika, dakle, imamo ovako, prijavljene Rajilić, Kalabić i Prodanović. Hoćemo li mi dati prednost?

SNJEŽANA RAJILIĆ

Nema potrebe.

LAZAR PRODANOVIĆ

Neprijatno mi je, neću da Vam govorim o glasovima. Reći ću Vam jedan podatak. Osam puta sam do sada prošao i više od 25 hiljada glasova sam dobio, ali nisam guslao, ako mi vjerujete ni '90. ni '92. ni 2006. jer mi se ti zvuci u smislu takvih glasova nisu dopadali. Ali istovremeno, molim vas, nemojte da mi imputirate da ja govorim protiv uvaženog kolege Selima Bešlagića. Ja govorim o nečemu što je apsolutno u bilo kakvom racionalnom modelu razmišljanja neprihvatljivo. Vama se to možda sviđa. Možda ste Vi na račun ovoga, ali ja bih to razumio da je neka druga politička partija dobila na to glasove, ali Vam govorim, ne možete

s tim dobijati ubuduće takve glasove. Odmah ću Vam reći, u BiH, na prostorima Balkana treba uhvatiti svaku ličnost koja je optužena za ratne zločine. Hoćete da me čujete, i Radovana Karadžića i Ratka Mladića, pa to sam rekao mnogo, mnogo prije. Nema potrebe da govorim. I svakog tog ko je kriv. Ali ne možete amnestirati nečiju nevinu smrt u tuzlanskoj koloni. Nisam ni identifikovao, nisam ni odredio ko je učinio. Neka sud uradi. Ne možete se miješati u nadležnost sudova, tužilaštava ili bilo čega. Pa to Vam je poznata metoda još iz komunizma. I ništa me to ne čudi. Jer, ako je pravda samo ono što ja kažem i Vi, onda ne možete biti tolerantni prema tome.

I znate šta još. Sada Vam iskreno ne vjerujem priču o onom ubogom Srđanu Aleksiću. Vjerovali ili ne, kad ste o tome pričali, sa simpatijama sam gledao tamo, ali želim Vam reći još jednu stvar. Tih herojstava sam mnogo više uradio.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Bećiroviću, nemam ja namjeru cijeli dan vas držati u polemici sa cijelim Parlamentom. Dajte više dosta.

Gospođa Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo

BERIZ BELKIĆ

Ja Vas stvarno molim. Držite Parlament cijeli u blokadi.

SNJEŽANA RAJILIĆ

Imamo priliku da Denis Bećirović drži zarobljen Parlament BiH, a uz to i prijeti, jer kaže taj film nećete gledati. Gospodine Bećiroviću, uvažavajući i Vaše godine i polet koji je rekao gospodin Lazar Prodanović, da li Vi to smatrate da današnjom raspravom Vi ćete natjerati Sud i Tužilaštvo BiH da se ponaša po Vašim pravilima? Da li to znači da mi danas vodimo ovdje raspravu, da mi kažemo, a ja nemam tu ambiciju ni prema kome, da kažemo da Selim Bešliagić nije kriv i da Sud BiH treba da zaustavi sve procese prema njemu? Mada smo dobili dopis, koji ja smatram pa pomalo i iznudenim ovim aktivnostima iz Beograda kojim se kaže da je u 5. mjesecu 2007.godine pokrenut postupak prema ovom gospodinu. Znači, niste danas čuli od nas ovde ni da kažemo ni da je kriv, ni da nije kriv. A Vi sebi uzimate za pravo da kažete polsanicima, odnosno javnosti da mi nećemo gledati takav film. Je li se ovde uvodi diktatura? Šta mi radimo ovde?

Mislim, stvarno, i još jedno, pazite, gospodine predsjedniče, odnosno, predsjedavajući, ako ne možemo da prekinemo ovu raspravu, idemo napraviti pauzu, sjest Kolegij da vidi kako će se privesti tačka dnevnog reda, jer, inače, mi možemo sa gospodinom Denisom do 12 sati da raspravljamo.

BERIZ BELKIĆ

Ima prijavljenih petero. Znaće kako će se privesti rasprava. Da se malo suzdržimo, da se vratimo na temu.

Dakle, imamo, momentat, prijavljene za repliku: gospodin Kalabić, gospodin Denis Bećirović i poslovnička intervencija Azra Hadžiahmetović. Traže ljudi. Traže ljudi, hoćemo li ovako?

Poslovnička intervencija, Drago, nema problema.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, ja predlažem da svaku diskusiju koja ovaj Parlament kao zakonodavnu vlast pretvara u sudsku, prekinete. Jer, ovde se počelo govoriti o krivici, o nekrivici itd. iako je tačka dnevnog reda rasprava o slučaju nezakonitog hapšenja. Mi smo, kao Parlament, obavezni da se vratimo na priču o zakonitosti ili eventualno nezakonitosti, ali vas molim da o krivici eventualno razgovaramo, ili drugi put naslovite neku tačku dnevnog reda ili eventualno da to usmjerimo tamo gdje mu je mjesto.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Replika, gospodin Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Evo, gospodine predsjedavajući, po ko zna koji put koristim priliku danas da zaista pokušamo se držati tačke dnevnog reda, da ovo pokušamo, ne znam čemu ovi naši apeli vode. Potpuno podržavam ovo što je kolegica sada kazala. Najljepše bi bilo kada bi nama naš uvaženi kolega Denis priznao da je danas ovde zloupotrijebljen od svoje političke partije. Pazite, pa svi smo mi bili mladi. U policiji znamo kako su nas lideri zloupotrebljavali. Nije to sporno. Na svojim leđima sam ja to osjetio, pazite. I onda trebate se izvući iz toga. Ali nije trebalo izvlačenje, neka tu unutar SDP-a, ne da bude čitav Parlament. Ja slušam danas Denisa. I čita isto saopštenje, takvo je saopštenje nekad pisao Opštinski odbor SDS-a Bratunac kad za svoje, kad su ih hapsili. Isto. I zarez, ništa, nikakva greška. Vođa, najljepši, najbolji, branio nas, njega dira sad neko tamo, traži. Sve, isti film gledam. Potpuno, ista argumentacija, samo nije SDS, SDP. Najljepši, nama najmiliji, eto naše ne diraju, tamo njihove, ne znam ni ja i obrnuto. Sve je isto.

Ljudi došli iz institucija, pet puta ponovili, kazali, mi došli u ovu situaciju. Ove ljude, evo, emotivno i gospodin Jovičić i ostali, pokušali da kažu, da, nemojte, evo, ako odemo, možemo mi o tome raspravljati, ali nema smisla. I o nagradama, ova, ona, pa kandidovanje. Pa hoćete da ja nabrajam ko je sve kandidovan za Nobelovu nagradu. Pa smiješno bi bilo, poniženje za ovaj Parlament. Imate pravo nominovati. Pa ja sam bio, kad je generalu Taliću u Banja Luci dato priznanje za sprovođenje Vojnog aneksa, Aneksa Dejtonskog mirovnog sporazuma. Data mu nagrada, priznanje. I drugi dan zajedno sa nama u Beču uhapšen čovjek. Uhapšen, došla i nagrada i sve došlo do đavola. Sve je otišlo. A znate ko mu je dao? Ugledna

međunarodna institucija. Dala mu i vizu i pasoš i sve ostalo. I kaže, gospodine, za Vas ima, gospodine, optužnica, a nagrade ostavite Vi tamo bibliotekama, svemu ostalom.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Drago, dok ste u ovakvom raspoloženju, vidim da ste stvorili jednu vrstu raspoloženja,

DRAGO KALABIĆ

Pa moramo da relaksiramo

BERIZ BELKIĆ

Da prekinemo sa replikama, da se vratimo na kratke diskusije. Ja molim sve koji su se prijavili za repliku, da odustanu od replike.

DRAGO KALABIĆ

Odustajem, stvarno nema smisla.

BERIZ BELKIĆ

Dok smo u ovom trenutnom raspoloženju.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam zadnju repliku.

BERIZ BELKIĆ

Nemate zadnju repliku. Saslušajte me. Vaša replika proizvodi 15 replika. Dakle, ja predlažem da se vratimo diskusijama, da ljudi koji nisu... Pa, gospodine Denise.

DENIS BEĆIROVIĆ

...ja blokiram Parlament.

BERIZ BELKIĆ

Vi, gospodine Bećiroviću, Vi onemogućujete, prijavljenih 7 ljudi čeka 2,5 sata. Vi onemogućujete to.

DRAGO KALABIĆ

Evo, priznajemo da ne blokira, ali da ne govori više.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, molim vas, da nastavimo sa radom da dođemo do nekih zaključaka. Ja vas stvarno molim.

Gospodin Lagumdžija je na redu. Gospodin Lagumdžija je na redu, izvolite. Molim vas, prozivam prijavljene diskutante.

Gospodin Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem Vam se, gospodine predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ

Imamo prijavljena još 2,4,6,7 molim vrijeme samo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

U našem zahtjevu koji smo uputili dosta davno, mi smo direktno, citiram, rekli, da su ovim činom narušena, u obrazloženju našeg zahtjeva, prava i sloboda državljana BiH, čime su povrijeđene odgovarajuće odredbe o pravnoj sigurnosti i nanesena je politička šteta, ne samo državi nego i tim ljudima kao građanima.

Takođe smo, i zahvaljujem se ljudima koji su ovdje došli, koji su ovdje došli u cilju potpunog rasvjetljavanja okolnosti, razvoja i motiva te utvrđivanja odgovornosti nadležnih institucija. To je bio motiv i to je tačka dnevnog reda.

Mi možemo diskutovati o tome kako je tačka formulirana. Ne pada mi na pamet da mi budemo sudnica, niti ikom od nas, pretpostavljam, kad uđu u ozbiljnu ravan. Evidento iz ovoga što smo do sada čuli i iz papira koje smo dobili, evidentno iz papira koje smo dobili. Čak, žao mi je što tužioca nema koji je na kraju ostao mi nedorečen, koji je rekao da sugerise nam promjenu procedure odgovarajuće, čime i on sam kao i sve do sada ukazuje na to da ovde postoji poprilično pravnih praznina i to je posao za ovo zakonodavno tijelo. Postoji, takođe, puno pravnih praznina unutar sistema ove zemlje, koordinacije među pojedinim institucijama, kao i odgovarajuće praznine kada su u pitanju poštivanje i ustrojavanje mehanizama za poštivanje međunarodnih konvencija čiji smo mi potpisnici. I to je predmet ovoga.

Ponavljam još jednom, kad je Ilija Jurišić bio uhapšen, on je uhapšen kao jedan od onih 5 hiljada ljudi koji nije znao da je tražen u drugoj državi. Mogao je neki drugi Ilija Jurišić koji se tako zove i koji je mlađi 20 godina od njega, biti uhapšen greškom. Pa dok bi dokazao da nije on taj, mi bismo imali šta bismo imali. Onda se desio Selim Bešlagić i njegovo pozivanje od Suda ove zemlje. On se odazvao Sudu ove zemlje, ponavljam još jednom, Selim Bešlagić. Ne bi se o ovome raspravljalo da je uhapšen, nažalost, takva smo zemlja, da je uhapšeno 2,3,5,15 ljudi od njih 5 hiljada, mi ne bismo o tome raspravljali. I na određeni način, nisam ciničan, sreća je da je uhapšeni Selim priveden, zato što o tome razgovaramo i time stvaramo pretpostavku da se to ne desi onim 5 hiljada ljudi i ko zna koliko stotina hiljada ljudi koji se zovu kao neko od tih 5 hiljada ljudi, koji mogu biti skinuti na aerodromu u Beču, u Mađarskoj, u ekstracioni pritvor biti odvedeni i dok objasne da nisu oni to. Dakle, o tome se radi.

Ja vas molim, uvažavajući sve ovo do sada što je prosuto, ovaj, da tako kažem je da i svega, emocija, da se vratimo na ovo. Ja želim ovde da izađem iz tačke dnevnog reda, nadam se da me nećeš zaustaviti kad sad izađem, kad kažem, da budem vrlo jasan, da se očitujem kao

poslanik, kao čovjek, počinjen je zločin, ubijeni su nevini ljudi. I o tome postoji više istina. Ta istina mora završiti na Sudu BiH jer Sud u Hagu je rekao da to neće da radi. Mi smo dužni to da uradimo. Sud ove zemlje. Dođaj u Tuzli mora završiti na Sudu ove zemlje, o tome treba da daju nadležne institucije svoju ocjenu. Ima tu različitih istina. U papirima koje ste mogli da vidite ubijeno je 36, pa 52 čovjeka, pa 80, pa 200, ubijeno je više od, ubijen je čovjek jedan. Bilo je, zna se kako je to bilo. Ali o tome postoje različite interpretacije. Naročito sad poslije 15 godina. Već sam rekao, izvinjavam se što sam izvan okvira tačke dnevnog reda, ali da kažem vrlo jasnu stvar. Tome mora Sud ove zemlje da da ocjenu.

Ako se radi o Zlatku Lagumdžiji, o Berizu Belkiću, Jozi, Selimu, sasvim svjedno. Sud ove zemlje mora o tome da da odgovor. I niko ne bježi, a ovo ne treba biti nikakav pritisak na institucije Tužilaštva, Suda, Ministarstva pravde i druge, da amnestiraju bilo koga, nego samo da urade, pazite ovo, ja ne kažem da je neko od ljudi uradio nešto protivzakonito. Zna se šta je činjenica? Neke od naših institucija nisu učinile sve ono što mogu u skladu sa zakonom, da zaštite elementarnu sigurnost svakog čovjeka. I to nije protivzakonito, formalno gledano. Ali neke institucije ove zemlje nisu radile sve ono što ih zakoni obavezuju da neke stvari dovedu do kraja, što takođe se može podvesti pod tačku dnevnog reda.

Dakle, nama je ovde pitanje, mi smatramo da treba nakon ovoga, u miru Božijem, neke stvari ovde, mi smatramo da treba napraviti jednu ozbiljnu parlamentarnu komisiju koja će upravo ova pitanja sistematizirati uz pomoć Ministarstva pravde, mislim, drago mi je da je ovde, je li, Sredoje, ja se zahvaljujem i ministru za civilne poslove. Žao mi je što ovde nema ministra sigurnosti i ljudskih prava, je li, ovaj, pa je došao samo ministar za civilne poslove i ja

BERIZ BELKIĆ

Ministar pravde je tu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ministar pravde nije sporan, nego kad sam vidio ministra za civilne poslove upitah se gdje su ovi za ljudska prava i za sigurnost. Kad je ovaj čovjek našao s pravom vrijeme da ovde dođe, što i ovi ne dodoše da nam nešto kažu?

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, nemojte smetati.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja smatram, gospodine Berize, da bi trebali neke stvari ovde da nam i odgovore. U dopisu Tužilaštva i ovom koji smo ovde vidjeli, mi smo vidjeli da od 2.7.2004., u dopisu Tužilaštva je postojalo, uslovno rečeno, slučaj 9 ljudi, 4 iz A klase, 2 iz B klase i 3 iz C klase. Onda je u dopisu Tužilaštva, u jednom trenutku, ovaj, rečeno da je 11.05 Sud dobio i otvorio tu istragu. Vrlo interesantno, onog dana kad je Jurišić uhapšen. A onda je 14.05., a Jurišić je jedan od tih 9 ljudi, 14.05., kako ovde piše u dopisu, pokrenuta istraga protiv 11 ljudi. Nije mi jasno kako ovih 9 naraste na 11. Je li to još neko se duži, ovaj, u Beogradu. I dobro bi bilo da se te stvari razjasne.

Ja neću pitati zašto je to samo Tuzla. Inače, ovo je, koliko je meni poznato, neka me ispravi neko, jedina optužnica kolektivna u kojoj se traže ljudi različitih nacionalnosti. Zašto? O tome neću govoriti. Zašto o 9 ljudi, gospodine predsjedavajući, a treba to javnost da zna? Od 9 ljudi, da vas podsjetim, 4 nose oznaku A, postoje dokazi, to sve piše ovdje, 2 oznaku B i 3 oznaku C. Nije probranao 4 čovjeka sa oznakom A. Nije probrano ni 4 s oznakom A i 2 sa B. Probrano je malo iz A, malo iz B, malo iz C. Šta im je zajedničko? Nisu iz istog naroda. Šta im je još zajedničko? Svi su baš iz SDP-a. Kako to da neki sa oznakom A su preskočeni, je li zato što nisu iz SDP-a? A ovi svi koji su iz SDP-a svi su nabodeni k'o zrelih krušaka. A,B,C. Šta im je zajedničko? Ja neću o tome govoriti, ne mislim da je to stvar ovog Parlamenta, ali ja samo govorim da se stvara jedna nesigurnost pravna i o tome je kolega Križanović govorio. 5 hiljada ljudi, građana ove zemlje, minimalno 5 hiljada ljudi ima pravnu nesigurnost.

Predlažem, gospodine Belkiću, nekoliko stvari. Ne želim ovdje, mislim da bi dobro bilo da formiramo jednu komisiju, evo, navest ću Vam primjer u današnjoj štampi. Vi imate ovdje, kaže tužilac, odnosno, pardon, glasnogovornik Tužilaštva da nije do sada tražen Jurišić zato što to treba da od njih traži Ministarstvo pravde. A onda sekretar Ministarstva pravde kaže, u istom tekstu, mi to nismo uradili zato što to treba da uradi ovaj. Ne mislim ja da mi na osnovu novinskih natpisa, ali je činjenica da nije urađeno ono što je trebalo biti urađeno.

Dakle, mislim da ova čitava oblast, ovo kao povod zahtijeva da se neko ovim bavi. Moje mišljenje i naš prijedlog je da formiramo jednu odgovarajuću parlamentarnu komisiju koja bi upravo pokušala da otkloni sistemske probleme koji postoje. Sistemske probleme. Da sugerise ono što nam je, Tuzla će nama, Berize, za godinu dana reći, pa ja sam vam rekao u Parlamentu da treba

BERIZ BELKIĆ

Pa oni su i napisali šta bi trebalo

ZLATKO LAGUMDŽIJA

E, pa to što nam je rekao za govornicom, ovde mu ne piše u ovih šest zaključaka. E, vidiš, vrlo interesantno. To što je ovde za govornicom rekao i on je sada, on je završio sad. On je nama rekao, pravne procedure nisu, a on je da poštuje procedure, a ne da ih pravi, on je nama rekao i mi smo na kraju svega odgovorni.

Zato još jednom apelujem da se u ovom Parlamentu, u današnjim zaključcima koje ćemo mi, ako nemate ništa protiv, kad svi o kojima, mi budno pratimo šta se ovdje govori. Što se tiče konkretnih zaključaka, mi smo, kao predlagači, spremni da ponudimo jedan tekst zaključaka, kad napravite odgovarajuću pauzu, da onda eventualno doradimo ih ili da ih eventualno verifikiramo poslije, i to smo spremni. Ali mislimo da ovo Selimu Bešlagiću ne treba. Selimu Bešlagiću kao poslaniku. Ovo treba nama kao ljudima najviše zakonodavne vlasti da damo signal da ovo nije teritorija u kojoj će ljudi biti nesigurni, da li, kad izađu s ove teritorije će biti negdje pokupljeni zato što se nalaze na nekom spisku neke druge države. I to je sva priča. Mimo toga sve je za danas i za ovu prigodu viška, ako nešto hoćemo da riješimo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Lagumdžija. Evo imamo netačan navod.
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo

BERIZ BELKIĆ

Ja šutim cijelo vrijeme.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

ispravka, nije netačan navod. Želio sam samo da pozdravim diskusiju gospodina poslanika Zlatka Lagumdžije, da način na koji je iznio ovo sve je način kako se treba razgovarati u ovom Domu i da zapitam zašto nismo ovu sjednicu krenuli sa takvim načinom? Završili bismo ovu tačku dnevnog reda za 10 minuta i imali bismo ovdje jedinstven stav.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Dakle, ja imam, ovako, molim vas, da se dogovorimo. Mi imamo još desetine tačaka dnevnog reda koje su također važne, naravno, ne sumnjajući, odnosno ne dovodeći u pitanje važnost ove tačke dnevnog reda.

Mi imamo prijavljene Milicu Marković, Dokić Branka, Bahtić Sadika, Ajanović Ekrema, Okolić Mirka, Zorić Vinka i Huskić Adema.

Da li svi ostajete pri zahtjevu da diskutujemo?

Hvala. Ima li još neko?

Azra hoće da i diskutuje još. Aha, odlično, evo i Azra Hadžiahmetović. Ja sam pitao hoće li neko da odustane možda. Ali nema problema. Ja ocjenjujem da ćemo mi ovu sjednicu nastaviti sutra. Molim vas da se pripremimo sutra u 9-10 sati, pa da možemo fino raspored napraviti jer imamo jako važne tačke iza ovoga. I nemojte se razbježavati itd., rekao sam svoje, ja odoh preko vrata.

Dakle, gospođa Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući,

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ

Ja nisam odustala od diskusije, ne zato da bih ovde pričala sad neku veliku priču nego zato što imam dva – tri zaključka da predložim Parlamentu na kraju ove tačke, znači, da glasamo i da to probamo na taj način prevazići ovu tačku dnevnog reda i ovu situaciju.

Naravno, meni je od prošle sjednice koja je bila zakazana kao vanredna bila jasna namjera i cilj sa ovakvom temom za raspravu i, evo, potrošili smo prošli dan i ovaj dan, gotovo dva dana na jednu temu i pri tome pali u zamku da ovaj Parlament, kao najviši organ zakonodavne vlasti u BiH, počne da raspravlja o pojedinačnim slučajevima, da počne da se na neki način mijesha u rad pravosudnih i zakonodavnih organa Tužilaštva, da počne da dovodi u pitanje da li ova država treba i dalje da stoji pri konvencijama, odnosno da poštuje te, kako je tužilac rekao, univerzalne konvencije po kojima treba da se ponaša, da ih poštuje kao što je, ovaj, članstvo BiH u Interpolu i neke druge zemlje naše susjedne, koje se takođe pridržavaju toga. Dakle, pali smo u zamku u svemu tome i, naravno, došli u situaciju da se ovaj Parlament od strane 2 ili 3 poslanika dovodi u situaciju da treba sad cijeli Parlament da se izjasni ili da kažemo da je zaista bilo nešto nezakonito urađeno. Ako smo pročitali dobro ove informacije koje su nam dostavljene, meni su one jasne bile i prošli put. Jasne su mi i danas, da one institucije i organi koji su radili na ovom slučaju, su počeli od određenih zakonom utemeljenih stvari, počeli su od materijala koji je najprije stvoren u Tužilaštvu u Bjeljini, a kasnije je predat u Sud BiH i u cijeloj daljoj proceduri preko Interpola i dalje što se događalo.

Naravno, ovdje želi da se postavi jedna konstatacija da sad susjedna zemlja koja je također članica Interpola ne smije ni provesti međunarodnu potjernicu za nekoga, samo zato što je građanin BiH, a ja sam, recimo, u jednoj situaciji koja se dogodila prije 2, možda i 3 sjednice, kada smo imali izvještaj Tužilaštva, Izvještaj o radu Tužilaštva BiH na dnevnom redu, čula u ovoj sali da se tražilo da zapravo ta Srbija treba da isporuči pojedina lica koja su optužena prema, za Haški tribunal, neovisno od toga što su oni državljani BiH. Znači, tad se insistiralo na hapšenju, a ljudi su državljani ove zemlje.

Ja stojim na stanovištu i mislim da svi građani ove države trebaju i moraju biti isti pred zakonom, da pravosudni organi i Tužilaštvo trebaju profesionalno da rade svoj posao i da ne širimo priču sad na to, svako ima ovdje, neko je rekao, svako ima svoju istinu i svoju priču o tuzlanskoj koloni. Neki su to proglasili kao da je to dan proslave i ne znam nekakvog velikog uspjeha i, ovaj, ostvarenih ciljeva u Tuzli, 15. maj, a 80 ili 100 porodica od kojih njih najviše živi u Bijeljini, pa ja to tako i znam 15. maj svake godine obilježavaju kao dan sahrane za nekoga ko je najrođeniji, kao što može biti sin ili brat.

Naravno, nije cilj i ne bi trebalo ovaj visoki Dom da se bavi već apriori samo neko što je osumnjičen ili postoji osnovana sumnja za određena krivična djela, da proba da ga amnestira ili da se trudi da Parlament stane iza toga, zato što je on poslanik. Pa neka je poslanik i ja sam poslanik. Sutra ako zgazim nekoga autom u saobraćaju, ja moram odgovarati pred zakonima ove države, neovisno od toga ko je to lice prema kome sam učinila i ko sam ja u ovom trenutku.

Znači svako krivično djelo mora biti na isti način tretirano i ja mislim da i mi poslanici treba tako da se odnosimo prema tome. U tom cilju i s namjerom da zaista privedemo kraju ovu tačku, jer mislim da na dnevnom redu imamo još mnogo važnih stvari danas da uradimo, ja predlažem zaključke da se Parlament izjasni i oni glase:

- Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH očekuje da sve nadležne institucije zadužene za bezbjednost kao i organi koji se bave ličnom i krivičnom odgovornošću građana BiH rade profesionalno i odgovorno svoj posao.
- Drugo, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH kao najveći organ zakonodavne vlasti u BiH i dalje će biti na stanovištu da svi građani BiH treba da budu isti pred zakonom, te se zakon na sve treba primjenjivati isto bez obzira na nacionalnu, vjersku ili političku pripadnost,
- I treći zaključak, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, neće nijednim svojim postupkom uticati niti vršiti pritisak na rad Tužilaštva i drugih organa, pravosudnih organa, te s toga očekuje da ovi organi svaki sudski postupak i slučaj, pa i ovaj o kome danas govorimo, zakonito tretira i okonča na zakonom propisanim normama, kao i to da se odupre svakom pokušaju političkog ili bilo kog drugog uticaja.

Ovim ću završiti i reći da smo danas prihvatili predlog kolegice Azre Hadžiahmetović i da smo insistirali na tome samo da li je bilo zakonito ili nezakonito privođenje gospodina Selima Bešlića, sigurno da ne bismo potrošili ovih 5 ili 6 sati na ovu diskusiju i na raspravu. Ali, naravno, nekome treba i 5 i 6 sati da dođe do određenih zaključaka i da shvati o čemu se radi. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Imamo gospodina Dokić Branka. Neka se pripremi Sadik Bahtić.

BRANKO DOKIĆ

Predsjedavajući, pokušaću u najkraćim crtama da ukažem na nekoliko stvari. Prvo, iz ovih papira koje smo mi dobili, mi smo odmah na početku sjednice mogli da konstatujemo da je sve oko privođenja pomenutih ljudi urađeno u skladu sa propisima i u skladu sa zakonom. To su nam i potvrdila dvojica od onih koji su govorili, ali, evo, ja pred sobom držim i jednu informaciju koja je dostavljena u ime Interpola Sarajevo, ali također i u ime predsjednika Suda, gospođe Kreso. Ja bih htio da vidimo šta da izvučemo iz cijele ove diskusije, kakve pouke. Jedna od pouka koja se ne odnosi baš direktno na ovaj materijal, jeste da nećemo otići daleko ukoliko u Parlament budemo vratili našu i daleku i blisku istoriju. Mislim da ćemo se zapetljati.

Drugo, direktno vezano za ovu tačku dnevnog reda, podržao bih sugestiju da se napravi jedna parlamentarna komisija koja možda može biti dopunjena sa predstavnicima iz Interpola i Ministarstva pravde, koja bi sagledala koje su to procedure koje nedostaju u ovakvim postupcima i da li su neke procedure koje postoje dobre, treba li ih mijenjati, s jedne strane i s druge strane, da li je potrebno, evo, u skladu sa ovim što je i predsjednica Suda dala u svojoj

informaciji, treba sklapati bilatelarne sporazume sa određenim brojem zemalja koje tretiraju ovo pitanje.

Evo, to bi moj bio prijedlog za zaključke na ovo sve. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Dokiću. Sadik Bahtić.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Biću kratak. Ja ću se osvrnuti samo na rad institucija BiH, odnosno nerad. To znači, podržavam predloge gospodina Dokića i Lagumdžije, da se formira ovde jedna komisija i da se utvrdi da li su institucije BiH radile svoj posao u skladu sa propisima, jer hapšenje građana BiH, po krivičnim prijavama drugih država, po meni je nelogično i otvara niz pitanja, u kakvoj mi to pravnoj državi živimo, za sve građane, ne samo za gospodina Bešlagića, kolegu. Tražim, znači, da se pokrene procedura da li ima odgovornosti pojedinaca u institucijama BiH. Očito, po meni, ja mislim da ima, ... po meni je i neodgovorno da ovdje danas i nema predstavnika Interpol, suda

BERIZ BELKIĆ

Kako nema, direktor je tu.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Ja se izvinjavam, suda, tužilaštva i svih drugih institucija jer je ovo vrlo ozbiljna stvar. Mi parlamentarci smo dužni da stvorimo pravnu sigurnost svim građanima BiH i zato danas treba da predložimo konkretne mjere izmjene, dopune, određena zakonska rješenja da pravno regulišemo ovu materiju.

Što se tiče ljudskih prava nedopustivo je da se ovakve stvari dešavaju u pravnoj državi i nije u skladu sa međunarodnim pravom koje ima za obavezu da štiti sve građane, a ovo je prvi slučaj da se hapsi neki građanin BiH na osnovu krivične prijave i optužnice od strane druge države.

I na kraju, kratak ću biti, znači, ja lično smatram da su institucije države BiH zakazale kod ovoga slučaja, prestanku djelovanja pravila ... puta nisu blagovremeno reagirale.

Toliko, hvala.

MIRKO OKOLIĆ

Ja ću veoma kratko i pokušaću dati svoj prijedlog da bismo ovo konačno priveli kraju. Meni je zaista svakoga žao, a i gospodina Selima Bešlagića ukoliko je on nepotrebno maltretiran u ovome svom postupku i ako je on koleteralna šteta. Međutim, mene čudi da od momenta kada se to desilo pa do sazivanja vanredne sjednice za koju smo mi ocijenili da će biti sigurno neuspješna i da nema potrebe za takvim nečim da oni do sada nisu pribavili određene dokaze da je ovo što su oni citirali u svom zahtjevu i u svojoj tački dnevnog reda, nezakonitog

hapšenja pa da nama neko ovdje kaže da li je to nezakonito hapšenje, da li je to hapšenje, da li je to privođenje, da li je to privođenje na informativni razgovor, to se u mnogo čemu razlikuje.

Zato predlažem da nije dobro ovo što smo mi danas, ali dobro, neko je htio nekakve informacije itd., ovdje se pretvorilo u sudnicu i ovdje je samo falio još advokat. Mi smo imali ovdje i tužitelje i branioce i sudije itd., i uopšte nije bila tema dnevnog reda mi danas ovdje ni da napadamo, ni da branimo, ni da imamo advokata u ulozi bilo koga nego da dođemo do zaključka da li je bilo nezakonitog, odnosno da dobijemo informaciju je li bilo nezakonito da se očitujemo o toj informaciji nezakonitog hapšenja ili nije. Ja ne mogu da tvrdim je li bilo nezakonitog hapšenja ili nije, ili na informativni razgovor privođenja, zato što nemam relevantne za to dokaze.

Mislim da na nas ovo ne vodi ničemu, da nas ovo ne vodi sigurno ka evropskim integracijama ovakva retorika i nema ovo sigurno napretka kada je rasprava u ovom Parlamentu na ovakav način mi treba da se opredijelimo da ovakve stvari završimo u što kraćem periodu, a da se bavimo nečim i nekim prosperitetnijim pitanjima.

Zaključci koji su ovdje predloženi od strane nekih koji su po meni besmisleni zato što je obaveza ovih organa prema kojim ovi zaključci idu, da mi upozoravamo sud da radi po svom kako treba da ni jedno pravo ni jedno, naravno, se ne ugrožava to je Ustavom rečeno itd. Ja takve zaključke uopšte nemam, ne bih donosio i nema potrebe, to je njihova obaveza, mi jedino možemo da kasnije, ako neko te zaključke, odnosno svoje obaveze ne iskorištava da ih ne koristi, da ih opominjemo, odnosno preuzimamo nadležne mjere.

Ja bih zato predložio da SDP, kao predlagač ove tačke dnevnog reda, pribavi, na koji će on to način pribaviti, da li preko komisije, da li preko advokata, da li preko ne znam ni ja koga za sljedeću sjednicu, ili za neku od naredih sjednica dokaz je li gospodin Selim Bešliagić nezakonito uhapšen ili je priveden ili je ovo ili je ono itd. i da se mi možemo onda očitovati. Ja ću lično kao pojedinac i kao čovjek ukoliko mene neko ubijedi da je gospodin Selim Bešliagić koleteralna šteta i da je nezakonito uhapšen biti protiv toga i glasaću i dignuću svoju ruku da bude kažnjen onaj ko je kriv. U slučaju da oni ne izdejstvuju takav dokaz da je Selim Bešliagić nezakonito hapšen kako oni ovde navode, ja onda smatram da uopšte nema ni potrebe da kandiduju tačku dnevnog reda i nema potrebe uopšte da više o ovoj tački dnevnog reda razgovaramo.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Okoliću. Imamo još Azru Hadžiahmetović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa, evo, dozvolite, na početku

BERIZ BELKIĆ

I javlja se, naravno, još gospodin Jozo Križanović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa zaista ne znam gdje se može pribaviti eventualno dokaz da li je nešto bilo zakonito ili nije pa Vas molim da, ili pojasnite to, ili, taj Vaš prijedlog, ili ne znam gdje se može pribaviti potvrda da li je neko zakonito uhapšen ili nije. A to je ...OK, dobro.

Uvaženi predsjedavajući ja sam htjela da predložim nekoliko zaključaka obzirom da je inicijator ove tačke dnevnog reda bio SDP, ja pretpostavljam da će kolega Križanović možda predložiti zaključke ili, ukoliko se slažete, da damo prioritet prijedlogu zaključaka kolege Križanovića.

BERIZ BELKIĆ

Ručali, ručaju, a u međuvremenu ćemo obraditi zaključke i izjasniti se.
Dakle, izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući. Vrlo ću kratko, dakle, tokom cijele rasprave o ovoj točki nisam koristio pravo poslaničko da, kao predlagač i u ime predlagača, dakle, mogu intervenirati.

Ja prvo želim reći da smo i mi svjesni da ova BiH ima težih problema nego što je ovo danas što smo raspravljali. Ali budite uvjereni da nismo izgubili džabe vrijeme na ovoj raspravi. Radi se o temeljnim pravima i slobodama građana, o pravnoj sigurnosti naših građana i oni koji su očekivali da ćemo napraviti sudnicu i dokazivati da je nešto bilo nezakonito, mislim da su oni izgubili vjeru. Ja mogu, ipak, izraziti zadovoljstvo današnjom raspravom jer smo, ipak, došli na kraju do suštine problema. Dakle, osvijetlili smo problem da u BiH, obzirom na stanje, broj optužnica, manjkavosti našeg pravnog sistema, nesnalaženje u funkcioniranju naših organa i potrebu daljnjeg angažmana za uređivanjem ove oblasti, mislim da ćemo doprinjeti uređivanju ove oblasti.

Zato, kao što sam nagovijestio, prije nego što zatražim pauzu da bi smo mogli urediti zaključke na način koji bi, uglavnom, odražavali duh ove današnje rasprave, ja bih zamolio, jer se može referirati jedan od zaključaka i na taj problem, zamolio bih predstavnika Interpola da nam, da mi pojasni, vidim da to niko nije problematizirao, u drugom pasusu Vašeg pisma, u drugom redu stoji – naš ured je u vidu prijedlog, pazite, u vidu prijedloga za raspisivanje potjernice dostavio navedenu potjernicu domaćim policijskim organima, MUP-ovima Federacije, RS, Distrikta Brčko itd. i Graničnoj policiji.

Ja bih molio ovdje da se pojasni šta ovo znači u vidu prijedloga, da li, dakle, naš Interpol nije u skladu sa potjernicom Interpola, dakle, dao nalog MUP-ovima da privedu ove građane nego je pravio nekakav prijedlog, pa bih molio da mi se objasni šta obavezuje taj prijedlog koji ste Vi uputili policijskim MUP-ovima.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Pećanac, a nije završio gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Da li je to obavezujuće ili baš se radi o prijedlogu, na temelju kojeg to prijedloga su zapravo MUP-ovi mogli da kažu hoće li ili neće, evo to.

BERIZ BELKIĆ

Je li to pitanje?

JOZO KRIŽANOVIĆ

Jeste.

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Pećanac.

BRANE PEĆANAC

Poštovani predsjedavajući, visoki Dome, uvaženi poslanici, gospodo ministri, dame i gospodo. Slušajući danas vrlo dobre namjere da se rješavaju određeni problemi kad je u pitanju saradnja i međunarodna saradnja koja se i dotiče našeg Biroa Interpola i Biroa BiH, moram samo vam skrenuti pažnju na nekolike stvari.

Dakle, u konkretnom slučaju, radi se o nekolikim stvarima koje su provodene fazno. Prije se radi o fazi raspisivanja potjernice, odnosno, dostavljanja prijedloga potjernice policijskim i pravosudnim organima. U tom dijelu, ja mogu samo o tom meritorno, kompetentno govoriti i odgovorno tvrditi, kao profesionalac, da Biro Interpola BiH nije ni u jednom segmentu prekršio ni Ustav, ni zakone, ni međunarodne konvencije, ni Statut Interpola kao najveće svjetske policijske organizacije.

Dakle, tačno je to da smo mi zaprimili međunarodnu potjernicu od Interpola Beograd i kao takvu dostavili policijskim agencijama, kao prijedlog za raspisivanje centralne potjernice na nivou BiH i do te faze mi možemo odgovarati za sve ono što je loše učinjeno ili što je propušteno. Tvrdim sasvim odgovorno, a poslije ću, na kraju, reći, da do te faze, od momenta distribucije te međunarodne potjernice, odnosno informacije, odnosno našeg prijedloga prema policijskim agencijama i pravosuđu, Interpol, pripadnici Interpola BiH proceduralno nisu napravili nijednu profesionalnu grešku.

S druge strane, moram i ovo reći, da, znajući a i do sada imajući praksu 6, 7 godina i radeći na ovakav način sa Sudom i Policijom BiH, pretpostavljam, mada, izvinjavam se kolegama jer nisu tu, možda bi oni trebali dati detaljnije informacije kakav je i način i postupak privođenja gospodina Bešlićića i na koji način. Ali vidim iz dopisa koji je dobio Interpol BiH od Suda da je sarađivao sa policijom kantonalnom i federalnom, gdje nas je 14.06. obavijestio da su ovlaštena službena lica ova dva, Federalnog MUP-a i MUP-a Tuzlanskog Kantona, lišili slobode, odnosno priveli gospodina Bešlićića Sudu BiH, te nakon saslušanja potraživanog,

sudija za prethodni postupak nije odredio pritvor prema licu s obzirom da se radi o državljanu BiH te je zatražio da se međunarodna potjernica protiv Bešliagića Selima stavi van snage na teritoriji BiH. O ovome smo odmah obavijestili Interpol Beograd i naveli decidno šta je tražio od nas Sud BiH. Ne mogu ulaziti u kvalifikacije da li Sud u skladu, i ocjenjivati da li je Sud proveo, zajedno sa nadležnom policijskom agencijom, svu proceduru po pitanju privođenja i daljnjih procesnih radnji, ali, rukovodeći se s onom latinskom koju je preuzelo skoro svo moderno zakonodavstvo i evropsko zakonodavstvo „jure no vit kurija“ jure zna, sud zna pravo kao i do sad pretpostavljam da je sud radio i policija po pitanju privođenja gospodina Bešliagića i ostalih u skladu sa zakonom.

S druge strane, drugi dio i, odnosno treći dio je pitanje izručenja. U tom domenu procesualno i proceduralno Interpol BiH učestvuje samo na zahtjev Ministarstva pravde, ukoliko se radi o hitnim slučajevima da se obavijeste nadležne policijske, odnosno Interpol druge države i nadležni pravosudni organi da se neće tražiti, ovaj, izručenje. A, inače, u redovnoj proceduri proces, po zakonu o krivičnom postupku, ova procedura izručenja ili dostavljanje dokumentacije ili traženje izručenja ide diplomatskim putem.

Može se postaviti i ovo pitanje, gospodo, da, eto, vi, i tačno je to da Ustavom nije dozvoljeno izručenje naših građana i pitanje nadležnosti drugih sudova. Gospodin tužilac prije mene je nekoliko puta ponovio i pozvao se na nekoliko međunarodnih konvencija, ja ću, ako dozvolite, samo u pet rečenica da vam pročitam stav i mišljenje, imajući ovakve slučajeve i ranijih godina tražili smo i mišljenja kad su u pitanju naši građani i mišljenja najviših sudskih instanci, konkretno Suda BiH gdje, a i poučeni praksom, gdje se doslovice kaže - da se normama Međunarodnog humanitarnog prava koje su odlukom Skupštine UN-a od 1946. godine, uz nirmberške principe kao opšte principe, postale su norme univerzalnog karaktera i nijedna država u svom zakonodavstvu ne može praviti zapreke niti ograničenja za krivična djela iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava u koje spadaju i ratni zločini, unutrašnjim pravnim institutima kao što je mjesna nadležnost, zastarjelost krivičnog gonjenja, imunitet, državljanstvo i ekstradicija. Poštujući univerzalno navedene norme, univerzalnost navedenih normi, svaka država u svojim odredbama sadrži i propise koji omogućavaju da se i strancu koji se zatekne na području određene države može suditi za navedena krivična djela neovisno u kojoj državi je okrivljeni počinio ta krivična djela.

Prema pravnom stavu može se zaključiti, a kako je još i zauzeto u nirmberškom procesu 1946. godine, konkretno u predmetu Izrael protiv Ajhmana, a i kasnije primijenjeno u presudi Haškog Tribunala, predmet Duška Tadića, norme koje regulišu navedena krivična djela su zbog svog etičkog, moralnog sadržaja univerzalne i univerzalnog karaktera, a ne teritorijalnog kataktera i tu se radi o pravnim pravilima koja ne poznaju granice i po kojima se počinio ovih krivičnih djela mogu, prema njima, provoditi postupak i kažnjavati i hapsiti i na drugim teritorijama iako nisu građani tih zemalja.

Na kraju samo da kažem, mislim da je, ukoliko dozvolite kao profesionalca, opet tvrdim po standardima kompletnog, podvlačim tu član 3. Ustava BiH tačka 1. pod g) obavezu, između ostalog, svih institucija i nadležnost kad su u pitanju međunarodno-krivično pravna djela, saradnja uključujući i saradnju sa Interpolom, ispoštovali smo tu član 2. Statuta Interpola gdje je obavezan svaki nacionalni biro, mi smo članica od 186 zemalja BiH, i jedna ugledna

članica, izvinjavam se na digresiji i posljednjih nekoliko godina u samom vrhu operativnosti i kvaliteti rada o čemu postoje dokumenti, mi smo dužni da se pridržavamo tog Statuta i međunarodne policijske saradnje.

Drugo, treće, Pravilnik o procesuiranju međunarodnih krivičnih informacija takođe obavezuje, ne samo Interpol BiH, nego sve članice Interpola da moraju dostavljati i razmjenjivati sve informacije kad su u pitanju krivična dela, pogotovo teška krivična djela. I još nešto tu je, ispoštovali smo i pre naš Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji kao i Evropsku konvenciju o ekstradiciji sa svim protokolima. Vraćam se na ovo, mislim da su dobre sugestije i problem vjerovatno postoji mada ja kao profesionalac kad bi ga sa izvinjenjem gledao birokratski i strogo policijski i ne vidim da postoji. Neka radi svako svoj posao i mislim da neće biti problema i neka budu aršini prema svemu, svakomu isti i tu neće biti problema. Zašto to govorim? Ovakvih i sličnih slučajeva, gospodo, u posljednjih 5 godina mi smo imali hiljade, sličnih. Dobro je, dakle, postoje, vjerovatno, neke nejasnoće i nedorečenosti, treba ih rješavati, ali nigdje se nije javio problem ni od suda, ni od policijskih agencija, ni od tužilaštva.

I treće, mi postavljamo, evo možda i sada govorim hipotetički, jednu tezu da naši građani neće biti privođeni ukoliko su traženi po međunarodnim potjernicama za najteža krivična djela. Šta to znači ako neće ili moramo izgraditi modus. Ako NN lice ubije u Njemačkoj i dođe i raspiše Njemačka potjernicu za njim i dođe u BiH, znači, dakle, da ga naši organi ne smiju prijaviti. Ja moram procesuirati takvu informaciju policijskim organima, molim vas, ja moram procesuirati takvu informaciju policijskim organima i sudu, a sud će odlučiti kako i na koji nači postupati prema konkretnom djelu i predmetu.

Još jednom podvlačim, mi nismo dali, mada u pravilu i dosadašnjoj praksi posljednjih 7 godina kako je konzistentno uspostavljen Interpol BiH, nikad nismo u sličnim slučajevima imali problema. Čak su crvene poternice bile i nalog za hapšenje, mada neke zemlje i odbijaju, govorim o nekim afričkim zemljama, da im crvena poternica služi kao nalog za hapšenje. I još jednom kažem, mi smo slali prijedlog za raspisivanje centralne potjernice na teritoriji BiH, šta su policijski organi i pravosuđe uradili, to oni mogu reći, ali koliko poznajem dosadašnju praksu rada, opet ponavljam onu latinsku „jure no vit kurija“ i etički i moralno i kolegijalno stojim i mislim da je i sud uradio svoje poslove.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Pećanac.

Pa, ne trebate me moliti samo po, gospodin Lagumdžija. Pa samo da damo prvo riječ onom ko se prvi javio, pa onda ti, redom. Isto je povodom, isto je. Replike su, ovo su sve replike, ja pretpostavljam da su replike, pa čekajte. Je li replika, gospodine Lagumdžija?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Meni je replika, zovite to kako god hoćete

BERIZ BELKIĆ

Dakle, je li replika? Jeste. Šefik Džaferović, takođe replika, Azra diskusija. Izvolite, gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja ne znam kako se ovo zove, Berize.

BERIZ BELKIĆ

Pa, gospodine Lagumdžija, ja hoću da vodim sjednicu. Javili su se i drugi ljudi osim Vas, ja hoću Vama da kažem, da dam riječ zato što je replika, prije Azre Hadžiahmetović, prije Džaferovića koji se iza Vas javio. Dakle, replika, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dobro, ja moram priznati da ne znam kako se zove ovo što ja sad radim.

BERIZ BELKIĆ

E pa ja ti idući put neću dati riječ pa ti

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ali najvažnije je da ja kažem ono što sam čovjeku namislio. Dakle,

BERIZ BELKIĆ

I to je neko rekao.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle, ja sam gospodinu Pećancu što nam je sada ovo rekao, zato što je mene sad ovo više ponukalo u smjeru zaključaka kojim treba da idemo. Naime, ovde otvorena su neka pitanja, ja bih želio da vrlo jasno kažem. Interpol je ovdje u dopisu koji nam je dao između ostalog naveo da je protiv tri čovjeka, od kojih jedan nije više živ, su raspisane difuzne potjernice. Prevedeno na naš jezik, nas niko ništa ne pita, to je svugdje po svijetu tako. Je li tako? Odlično. Mislim, nažalost, odlično, da sam shvatio, ali je sve skupa tužno.

Radi se o tome da su ovi ljudi za kojima je Interpol raspisao difuzne potjernice, znači, u onih 180 i kusur zemalja, bez obzira što je naš Sud, kao što ovdje vidimo donio rješenje, 11.05. po kojem Tužiteljstvo BiH preuzima taj slučaj gdje se nalaze ovi iz difuzne potjernice. I oni nisu sporni da su ovdje i da treba da se odazovu ovom Sudu. Dakle, da budem vrlo jasan, došli smo u poziciju, gospodine Pećanac, da se mogu raspisivati difuzne potjernice koje su aktivne i pored činjenice da su ti ljudi ovdje, da su dostupni našem pravosuđu, da su spremni da se odazovu sudu i da za njih ništa nije sporno da odgovaraju pred sudovima ove zemlje. Ovi ljudi

su vjerovatno iz ovog dopisa saznali da su difuzno traženi. E vi možete imati još 5 hiljada difuznih ljudi po svijetu koji ovdje žive i to je problem.

Dakle, želim vrlo jasno, gospodine Belkiću, da mi se, da se ovdje razjasnimo, sudija nam je Sud BiH, predsjednica Suda nam je vrlo jasno rekla u čemu je problem, da je očito da se vode dupli postupci protiv istih lica za iste događaje iz prošlog rata, tu treba uvesti red. Dakle,

BERIZ BELKIĆ

Ima i prijedlog, čak je Sud dao i prijedlog šta bi trebalo raditi.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Čak je Sud dao prijedlog.

BERIZ BELKIĆ

Znamo, mi to smo pročitali.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zato, dakle, molim Vas, gospodine Belkiću, ne radi se o tome da je Interpol radio po zakonu, ovdje je evidentno da sve naše institucije su samo radile svoj posao, a niko nije radio posao institucija ove zemlje u cjelini. To je suština cijele priče. Da ovdje zbog toga što svako je uradio sve što je, svako je uradio što je po zakonu. Samo 5 hiljada ljudi je difuzno na svijetu u opasnosti. Je li tako, gospodine Pećanac? Jeste. E to si trebamo uvesti red. A ni u jednoj drugoj zemlji ne postoje hiljade ljudi koji se ovako o onim, znate Vi u kojim zemljama postoji, ne postoji na ovakav način.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dakle, ja nemam primjedbi na sadržaj onoga o čemu je govorio direktor Interpola. Dakle, o onome što je govorio. Ja želim da, i u tom kontekstu je moja primjedba, da kažem nešto što direktor Interpola nije, dakle, kazao nije ni bio dužan da kaže, a tiče se rezolucija koje je on pominjao. I u tom kontekstu, možda samo da dopunim, na neki način, tu vrstu diskusije, to nisam rekao u svom, ovaj, izlaganju i dozvolite mi samo 2 minuta, ja se nadam da ću ja, dakle, ovo kazati za 2 minuta.

U članu 4. Rimskih pravila, dakle, Rimskog sporazuma je bilo posebno navedeno da se predmeti šalju sa oznakom povjerljivo, to je na obaveze ovih država, je li tako, i predaju u tužilaštvu, sjedište Međunarodnog Suda u Hagu ili u jedan od ureda za vezu u Zagrebu, Sarajevu ili Beogradu. Potpisnice ovog Rimskog sporazuma su one države koje su potpisale Opći okvirni sporazum za mir u BiH, znamo koje su to države.

To je, dakle, jedna činjenica, druga, radi stenograma, prema općim principima međunarodnog prava, odnosno Rezolucije Skupštine UN od 11.12.1946. godine kada su usvojeni Nirmberški principi o kojima je govorio uvaženi kolega kao i posebne rezolucije koje se odnose na ovu vrstu krivičnih djela i osumnjičenih, daje se primat suđenjima onoj zemlji u kojoj su izvršeni ratni zločini i gdje je posebno navedeno da sve države trebaju da preduzmu sve potrebne mjere radi hapšenja ratnih zločinaca u cilju da isti budu odmah upućeni u zemlje u kojima su zločini izvršeni. Na ovome je akcenat, dakle, mjesto izvršenja koje je, znači, označeno da bi bili suđeni i kažnjeni shodno zakonima zemalja u kojima su zločini izvršeni. Ponovo se, dakle, mjesto izvršenja, ja sam to imao naglašeno u svojoj diskusiji, nisam imao za potrebu da govorim o rezolucijama, evo sada govorim o ovome jer je kolega govorio o rezolucijama.

Ovi principi su potvrđeni na osnovu Rezolucije 3 074 Generalne skupštine UN od 03.12.'73. godine gdje se govori o istoj stvari i ovi principi su, prema Prvom dopunskom protokolu Evropske konvencije o ekstradiciji, također naglašeni kao opći principi međunarodnog prava. To je ono što je nedostajalo mojoj diskusiji, ona je bila naslonjena na ovo, ja sam imao potrebu da ovo pročitam kao dopunu ovoga o čemu je govorio kolega Pećanac.

Toliko, hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, evo imamo još, evo i Azra Hadžiahmetović da dočeka već su joj dvojica diskutanata uzeli red.

Izvoli, Azra, naši smo.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući. Prvo, zadovoljstvo mi je bilo da imamo priliku čuti od predstavnika, odnosno direktora Interpola, gospodina Pećanca, odgovor na pitanje koje sam ja poslala na samom početku ove tačke dnevnog reda.

Meni je žao što nismo čuli na samom početku tačke dnevnog reda i predstavnike Tužilaštva i Suda i Interpola itd., jer bi rasprava sigurno bila kraća.

Kolegice i kolege, ja bih nakon današnje rasprave predložila i nekoliko zaključaka. Ja sam, da vas podsjetim, prije par minuta dala prednost SDP-u obzirom da je inicirao ovu tačku dnevnog reda, da prvo čujemo njihove zaključke, međutim, kako je kolega Križanović, ipak, imao diskusiju, a ne zaključke, ja ću predložiti, više povodom, dakle, današnje rasprave, povodom konkretnog slučaja, nekoliko zaključaka koji bi unaprijedili rad i državnih institucija i obezbijedili, pretpostavljam, i ne samo u BiH nego i šire, jedan ambijent višeg stepena poštovanja ljudskih prava, poštujući i domaće zakonodavstvo i međunarodne konvencije.

Prvo, da se zaduži Vijeće ministara da inicira potpisivanje bilateralnih sporazuma o razmjeni podataka o paralelnim postupcima za ista lica.

Nadalje, da se zaduži Ministarstvo pravde da pripremi nacrt zakona o pružanju međunarodne pravne pomoći. Da se zaduži Ministarstvo pravde, takođe, da pripremi strategiju, sad vas molim da obratimo pažnju svi, strategiju za rad na predmetima ratnih zločina.

Ja znam da Ministarstvo pravde ima neke aktivnosti znam i da smo pozivani čak i u nekoliko navrata i međunarodnim rezolucijama međunarodnih tijela, Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope itd. da ovo uradimo pa, evo, nek' nam bude ovo i povod da možda ubrzamo strategiju, dakle, za rad na predmetima ratnih zločina, ono što pripada zakonodavstvu, odnosno sudstvu, pardon, BiH.

Zatim, da se zaduži Tužilaštvo BiH da, u skladu sa Sporazumom o saradnji tužilaštava zemalja u regiji koji je nedavno potpisan, odnosno memorandum o saradnji itd., da se zatraži informacija o tome protiv kojih državljana BiH se vode postupci u njihovim zemljama.

I na kraju, iako mi nismo, na svu sreću, pričali o imunitetu, ja se potpuno slažem sa kolegom Marković da niko od nas i ne smije biti pošteđen bilo kakve krivične odgovornosti za učinjena djela, ali ću vas podsjetiti da gotovo sve zemlje, pa čak i ove u našem neposrednom okruženju, imaju poslovnik koji reguliše tačno pod kojim uslovima se može eventualno uhapsiti poslanik, državni poslanik neke zemlje. Ja bih predložila da se, da nam Vijeće ministara pripremi izmjene i dopune Zakona o imunitetu, kojim bismo po uzoru, dakle, na druge zemlje i međunarodne konvencije, precizirali uslove pod kojima poslanici državnog parlamenta uživaju pravo imuniteta od hapšenja. Dakle, ja govorim o ovoj vrsti imuniteta, a ne o imunitetu od krivičnog djela.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Replika, je li?

Izvolite, na prijedlog zaključaka.

DRAGO KALABIĆ

Ma, molim Vas, na prethodnu, ne na diskusiju, jer dobrim dijelom se slažem sa ovim što je i mislim da je potencirano ono što je kolegica Azra govorila da bismo mi davno ovo završili, ali uz svu nervozu što ovo dugo traje samo ću dve stvari da, da ne bi ostale nezabilježene, zato što javnost, jednim dijelom se vodi stručna rasprava, pa ljudi možda dobiju pogrešnu informaciju i ja želim zarad javnosti da to kažem. Jer se, da li je priča o 5 hiljada, ne znam ni ja, ušla je, ne znam, nebitno je, ne želim da licitiram brojkama, ali se stvara javnost o 5 hiljada nevinih i poštenih ljudi. Treba ljudi da znaju da se potražuju najgori razbojnici, zločinci, kriminalci, ubice, ratni zločinci, znači ne radi se o poštenom svijetu. Bosanskohercegovačkom poštenom svijetu koji se negdje proganja tamo pa da ga zaštitimo, ne, u tom smislu oni imaju svoja prava, ali prvo i osnovno se mora poći od toga da se o tim kategorijama ljudi radi, jer će ljudi steći utisak da mi neku ugroženu tamo kategoriju hoćemo, što se mene tiče mogu biti uhapšeni na bilo kom dijelu zemaljske kugle. Odmah da to raščistimo, to je jedno.

Drugo, svima onima, ako nisu razumjeli, danas, moraju da razumiju i mi se moramo s tim suočiti i ovo što je sad pročitano na kraju vezano za Interpol, pa taman to se nekom ne svidjelo, susjedne države imaju pravo da sude ljudima za ratne zločine počinjene u BiH. Normalno, pod uslovom, ako BiH neće da im sudi, to je potpuno jasno i to će se dešavati. Kao što se Škorpionima sudi u Beogradu za zločine počinjene na teritoriji i niko se ne buni i ne treba niko normalan da se buni, to je realnost. To su međunarodno pravni propisi nas doveli i danas nam jasno pokazali da je to tako. Nije sporno naše nastojanje u okviru svih ovih zaključaka da se to dešava u BiH, al' ako se ne desi u BiH, iz ove rasprave potpuno je jasno, pa taman to bila i susjedna država Srbija ima pravo da sudi za ratne zločine. To je potpuno jasno.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Kalabiću. Krivi navod, gospodin Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Krivi navod se odnosi ... sam ja par puta spomenuo u diskusiji ovih 5 hiljada ljudi. Da budem vrlo jasan, ovdje se radi o 5 hiljada ljudi od kojih neki evidentno da će jednog dana, ako bude sreće i pravne države, na sudu se dokazati kao zločinci. Al' će biti među njima i onih koji će biti oslobođeni i to poprilično. Jer među njih 5 hiljada, ne želim da vam statistike konkretne iznosim, nije najveći, većina njih nije sa oznakom A, ima i tu sa B i sa C, ima još nekih drugih slova tamo. Ovaj, dakle, od tih 5 hiljada ljudi, dakle, to je jedno i zbog tih 5 hiljada ljudi među kojima ima i nevinih, mi ne smijemo dozvoliti da svako ko, bilo ko ko je nevin sa strepnjom hoda po svijetu.

BERIZ BELKIĆ

Ja mislim da ste se razumjeli u potpunosti.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

I bilo ko ko se tako zove, a možda je kriv. A isto se zove kao neko ko je kriv da mu se ne dešava to. I druga stvar, krivi navod, Srbija ima pravo da sudi državljanima Srbije koji su počinili zločine ovdje. I Škorpionima se sudi u Srbiji zato što su državljani Srbije. A ovdje se radi, ipak, o bitno drugačijim stvarima po hiljadu i jednih aspekata zbog kojih neću spomenuti nijedan.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, hvala. Evo ja, pa nema čovjeka koji ovo može voditi. Izvolite, gospodine Jovičiću.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Ovdje je gospodin Lagumdžija potpuno upravu da su Škorpioni zločinci državljani Srbije, ali ima jedan drugi predmet koji nije pomenut, državljanin BiH, Zvornička grupa, sudi se u Beogradu, ko je stao za njih. Je li to neko pomenuo, nećemo mi stati.

BERIZ BELKIĆ

Evo ti si spomenuo.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

A naši su državljani.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Evo na ovaj način zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda, molim vas, malo pažnje, gospodine Jovičiću. Šta je, gospodine Križanoviću, zaključio sam raspravu. Ja sam stvarno zaključio raspravu.

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

BERIZ BELKIĆ

Izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Mogli smo do sad i završiti. Pa vidite, u skladu sa onim što sam na početku rekao ja, zapravo, mi smo nastojali da pohvatamo suštinu rasprave i da je pretočimo u zaključak. Ja bih molio kolege ako imaju čistu formulaciju da nam je dostave u toku pauze i obećavamo da ćemo, dakle, do početka rada nastavka ove sjednice imati na klupama ovdje prijedlog zaključaka.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Križanoviću. Ja sam želio, inače, zaključujući ovu raspravu da pokušam predložiti određena rješenja.

Dakle, mi imamo sljedeće, nekoliko inicijativa, nekoliko prijedloga, dakle, pa dozvolite mi gospodine Lagumdžija stvarno Vas molim. Dakle, imamo prijedloga zaključaka od gospođe Marković Milice, imamo prijedloge zaključaka od Azre Hadžiahmetović i gospodin Branko Dokić je nešto predlagao, ne znam da li je formulirao i predao ovdje.

Ja predlažem, dakle, evo i Jozo Križanović govori, ja znam da ste i Vi pripremali određene zaključke, osim toga, sve naše institucije koje su dostavile informacije po ovim stvarima su uglavnom neke stvari predlagale. Dosta toga je Azra na neki način i formulirala u svojim prijedlozima. Ja predlažem da mi nešto drugo uradimo. Da mi ove sve zaključke i ovaj stenogram damo našoj Komisiji za ljudska prava da za sljedeću sjednicu pripremi tekst zaključaka o kojim ćemo se izjasniti.

Ja to predlažem, ako se vi slažete, dakle, vaš predlog zaključaka, sve ovo što je danas predloženo, stenogram, Komisija za ljudska prava, sljedeća sjednica 31. jula izjašnjavamo se odmah o zaključcima. Ja zaista to predlažem kao vrlo praktično rješenje.

Izvoli, Zlatko.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvo, Berize, sve može.

BERIZ BELKIĆ

Ne mora, Zlatko. Ja samo predlažem.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Naravno, sve što većina kaže. Ali kakav je uvijek red bio i logika stvari, može se promijeniti, mi ne bježimo od toga kako, Jozo je, kao predsjednik Kluba, s tobom razgovarao o tom.

BERIZ BELKIĆ

Naravno, naravno.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

U pripremi i rečeno nam je da probamo pratiti ovo, čak smo svi strpljivi ovdje bili svo vrijeme što nije uvijek slučaj, osim Selima o kojem se radi, dakle, mi smo koncipirali, pripremali sve ovo. Jozo je predložio jednu normalnu stvar kao da je neko drugi bio predlagač, neko Vijeće ministara ili ko god je pokreće inicijative kad se završi sve, on izađe sa prijedlogom zaključaka na to, drugi koji su nezadovoljni izađu još sa dodatnim nekim zaključcima i o njima se eventualno izjašnjava. Slijedeći tu logiku, Jozo je predložio, Berize, da, i mi smo spremni za pola sata dok traje pauza, dok neko priligne, jede itd., da izađemo sa

BERIZ BELKIĆ

To su oni koji su već priligli i ležali i gledali itd., da, da, da.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Jasno, ima, ali dobro, mislim ne sad, mi ćemo se

BERIZ BELKIĆ

Kažite, kažite, gospodine Lagumdžija. Samo kažite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Jasno, mi možemo, neko od nas, ako treba i da popije, uredu je. Dakle, mi smo spremni da vam ponudimo nakon pauze tekst zaključaka koji proizilazi iz ovoga i da se izjasnite o tome, dodate novo i ako ne budete s tim zadovoljni, onda Vi uzmite, kao Kolegij, komisija itd., jer treba djelovati po njima, to je naš prijedlog.

BERIZ BELKIĆ

Sve ok, sve ok. Ja sam predložio jedno praktično rješenje.
Pauza sat vremena.

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Nastavljamo sa radom. Dakle, da vas podsjetim, raspravu smo završili i dogovorili smo se da svi pripreme zaključke i da ih predlože Parlamentu. Ja se nadam da su zaključci pred vama, odnosno na stolu i da ste imali priliku da ih vidite. Ovo što ja imam ovdje, imam prijedlog zaključaka SNSD-a, poslanika Azre Hadžiahmetović, poslanika Sadika Bahtića, poslanika Branka Dokića i poslanika Mirka Okolića.

Mi smo ovdje u Kolegiju ad hoc, da tako kažem, pregledali preijedlog ovih zaključaka, dvije vrste, odnosno, zaključci gospodina Bahtića i gospodina Dokića, praktično, nisu po Poslovniku. Onaj ko predlaže formiranje nekih istražnih komisija itd., mora predložiti i njezin cilj, zadatke i neke još stvari tako da su to nepotpuni prijedlozi zaključaka. Dakle, radi se o ovom članu, o članu 29., tačno je da poslanik može predložiti da se formira komisija itd., ali je on dužan da predloži ciljeve i zadatke itd.

Dakle, nažalost, ova dva prijedloga ne bismo mogli raspravljati, također i prijedlog gospodina Okolića, prijedlog zaključaka je po meni prilično, da tako kažem, neutemeljen, u smislu mogućnosti zahtjeva da se od predlagača, da poslanici pribavljaju dokaze itd.

Pa predlagač, to su poslanici, ne možemo mi očekivati od SDP-a da pribavlja zvanične dokaze da je došlo do nezakonitog hapšenja, zbog toga smo danas i raspravljali ovdje. Ja barem tako mislim. SDP je najavljivao prijedlog zaključaka.

Izvolite, gospodine Križanoviću, pa nema rasprave, ali, eto.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Naime, kako smo i obećali, mi smo zaista pratili cijelu raspravu i dobili smo čak i prijedlog zaključaka drugih kolega, zbog nestanka struje nismo stigli to sve uraditi. Zaključci su integralno, da kažem, napravljeni, sad čekaju na umnožavanje i biće podijeljeni za svaki minut. Ja

BERIZ BELKIĆ

Mi u međuvremenu, mi u međuvremenu

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ako se slažete da predemo na sljedeću tačku dnevnog reda

BERIZ BELKIĆ

Ne, ne, mi u međuvremenu ćemo se izjasniti o ovim zaključcima koje imamo već urađene i predložene.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Pa onda i ja predlažem, predajem svoje zaključke.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Da, ali po redu ide.

BERIZ BELKIĆ

Ide po redu, naravno.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Molim.

BERIZ BELKIĆ

Pa ide po redu, naravno. Dajte zaključke vaše.

Ma ja nemam ništa protiv, Mehmede, ja cijeli dan pokušavam da harmoniziram, da vodim itd., ljudi rade po svom. Pauza jedna, pauza druga, oni su tamo otišli, ovi su otišli ovamo, ne izvršavamo dogovoreno.

Pa znam ja da nije bilo struje, gospodine Bećiroviću, ali nije bilo struje ni za ostale.

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

BERIZ BELKIĆ

Nije ni u čemu problem što se dogovorimo.

Izvoli, gospodine Živkoviću. Nije ni u čemu problem što se dogovorimo, ali nema smisla. Pa nema, kakva diskusija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa nije diskusija, govorim o načinu rada, gospodine Križanoviću, Vi ste prvi počeli. Znači, mi predlažemo iz Kolegijuma da po Poslovniku se glasa prvo o zaključcima koji su podneseni, o vašim zaključcima ćemo glasati kad dođete na red. Vi u međuvremenu to odšampajte, niko neće biti protiv. Odlično, uradićemo, sačekaćemo, ali nemojte nama zabranjivati dalje raditi.

Znači, mi radimo o zaključcima koji su prvi podneseni, glasamo. Glasamo o drugima, vaše čekamo kad se završi i glasaćemo i o njima i nije problem.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Evo, mi predlažemo, obzirom da je, imamo, dakle, otkucane zaključke, da su spremni i obzirom, je li, da smo predlagači ove tačke dnevnog reda bilo bi po nekom redu, je li, da se prvo izjasnimo, obzirom da smo mi i ove zaključke koji su se čuli tokom rasprave integrisali u ovaj set zaključaka.

BERIZ BELKIĆ

Ipak, redoslijed je, kako je ko predlagao.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa i ako je redoslijed, ide se, valjda, od predlagača.

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

BERIZ BELKIĆ

Kako smo dobili prijedloge i kako je ko. Ma, gospodine Križanoviću, izjasnićemo se o svima, budite sigurni, nije bitno o kojim ćemo prvim se izjasniti. Ali idemo redom. A odlično je, vidjećemo, iskazaćemo odnos i prema svim zaključcima.

Što se mene lično tiče, meni su svi ovi zaključci prihvatljivi, nijedan nije štetan. I zato je bilo pametnije da smo ih objedinili preko komisije naše i samo ih verificirali na sljedećoj, ali dobro, nema problema, sve je uredu. Izjasnićemo se o objedinjenim.

Dakle, imamo prijedlog zaključaka, prvi su predložili i predali zaključke SNSD. Imate li zaključke pred sobom? Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Sa sva tri zaključka.

Sa 15 glasova za,

BRANKA TODOROVIĆ

Nije, nije glasano dobro.

BERIZ BELKIĆ

Nema problema, naravno. Molim vas, pripremite se, evo, za glasanje. Glasajte, sa sva tri zaključka, molim vas, glasajte. Je li opet nije uredu? Dobro. Pa, evo, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Da nije ovo struja nešto poremetila? Glasate li svi?

Sa 19 za, bez protiv, suzdržan 7, dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da su usvojena sva tri zaključka koje je predlagao SNSD.

Prelazimo na prijedlog zaključaka poslanika Azre Hadžiahmetović. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 25 za, 1 protiv, 1 suzdržan, dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da je usvojen i prijedlog zaključaka Azre Hadžiahmetović.

Za ova trojicu ovih predlagača smo rekli da se ne nisu stekli formalni uslovi za izjašnjavanje i imamo prijedlog zaključaka Kluba poslanika SDP-a. Molim. Šta, niste stigli da pogledate? Molim, treba li 3 minute, 5 minuta, ovdje, da ne izlazimo, da pogledate da bismo se mogli izjasniti. Evo traže ljudi da pogledaju.

Jeste li pogledali prijedlog zaključaka? Molim vas, pripremite, jeste li pogledali, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 19 za, 8 protiv, bez entitetske većine, ide na usaglašavanje prijedlog ovih zaključaka.

Prelazimo na tačku 4.

Ad. 4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlogu zaključaka poslanika Azre Hadžiahmetović u vezi sa Zakonom o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH

BERIZ BELKIĆ

Dakle i ovog puta je Kolegij, radeći kao komisija, postigao saglasnost o prijedlogu zaključaka Azre Hadžiahmetović koji je predložila prilikom razmatranja Zakona o izmjeni Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom.

Podsjećam i ovog puta, u skladu sa članom 80., stav 3., kad se postigne saglasnost u Kolegiju i ponovno se o predmetnom pitanju glasa, u skladu sa članom 79. Poslovnika. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Dakle, glasamo o prijedlogu zaključaka Azre Hadžiahmetović.

Glasajte sad.

Dakle, sa 17 za, bez protiv i 7 suzdržanih, bez entitetske većine, dakle, i po treći put ovi...

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

BERIZ BELKIĆ

Evo, intervencija za ponovno glasanje. Molim vas, pripremite se, ovaj, samo malo, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Evo, malo smo se k'o popravili.

Sa 21 glas za, 2 protiv, 8 suzdržanih, bez entitetske većine.

Ponovno idemo na usaglašavanje o prijedlogu zaključaka Azre Hadžiahmetović.

Idemo na tačku 5.

Ad. 5. Izvještaj Komisije Klegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o zahtjevu poslanika Beriza Belkića za razmatranje Prijedloga zakona o Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida '95. godine, po hitnom postupku u skladu sa članom 127. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ

U Klegiju je postignuta saglasnost o zahtjevu za hitni postupak. Ja samo dvije rečenice da kažem. Ja sam želio povući ovaj Zakon iz procedure, međutim, poslovnički ga nisam mogao da povučem. Mi smo postigli saglasnost i, evo, danas se mi izjašnjavamo.

Ja vas molim da glasate za hitan postupak. A onda da glasate protiv Zakona, jer isti Zakon u potpuno istom tekstu je Visoki predstavnik... Po želji, gospodine Križanoviću. Dakle, molim vas, glasamo o zahtjevu za hitni postupak. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Glasamo o postupku, glasajte sad.

21 za, 1 protiv, 9 suzdržanih, bez entitetske većine.

Ne, da Milorad, da padne zakon. Vraćamo se na usaglašavanje. Može, naravno, može, naravno. Nema entitetske, svega 2 glasa iz entiteta. Opet glasamo. Dobro napravili, samo, riječ ima, riječ ima

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dozvolite, ja, dozvolite, gospodine Džaferoviću, ja sam dobio riječ i ja sam bio predmet jedne nekorektne rasprave na Narodnoj skupštini upravo zbog ove tačke dnevnog reda. Ja hoću da kažem da možemo izaći iz ovoga problema na jedan način, a to je da neko kaže od relevantnih institucija u BiH da se radi o istom zakonu. To može da uradi Klegij ovoga Doma ako mu da Parlamentarna skupština tu nadležnost i može da kaže Ustavnopravna komisija.

Znači, morate nam dati saglasnost da mi provjerimo i da vas izvjestim da se radi o istom zakonu, nakon toga ovaj Dom ne treba ili može da skine tu tačku dnevnog reda s obzirom da se zakoni koje je donio Visoki predstavnik na jedan određen drugi način u ovome Domu donose.

Evo, hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Može, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Znači, koleginice i kolege, dakle, tačka 5. dnevnog reda Izvještaj Komisije Klegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o zahtjevu poslanika Beriza Belkića za ovaj Zakon o Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari. Izvještaj vas trojice je negativan.

BERIZ BELKIĆ

Postigli, postigli saglasnost. Mi postigli saglasnost.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Odlično, to je još, dakle, sada, dakle, to, molim vas lijepo

BERIZ BELKIĆ

Zbog hitnosti postupka.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Molim vas, lijepo. Isto važi i za tačku 4. i za tačku 5.

BERIZ BELKIĆ

Tako je.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Dakle, ranije je po Poslovniku bilo kad postignete saglasnost mi se samo obavijestimo i završena priča.

BERIZ BELKIĆ

Tačno.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Kad ne postignete saglasnot, traže se dvije trećine protiv. Ako ima dvije trećine protiv, vi postigli saglasnost i ne postoje dvije trećine protiv i vi tumačite Poslovnik, ovo je katastrofa. Ovo je onda gore

BERIZ BELKIĆ

Evo, pa pročitajte.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pazite, molim vas lijepo, dajte da se isčita ovo jer ovo, dakle, po meni su tačka 4. i tačka 5...

BERIZ BELKIĆ

Naravno, da je katastrofa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Tačka 4. i tačka 5. oštećena. Onda je ovo smiješna stvar. Pazite, intencija, dakle, ustavna je odredba i odredba je Poslovnika da, ukoliko se postigne saglasnost, stvar je završena, ukoliko se ne postigne saglasnost, onda su potrebne dvije trećine protiv. Ovo je onda entitetsko glasanje u zagradi na kub i još gore.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Džaferoviću, ja se sve s Vama slažem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa primjenite Poslovnik, onda. Molim Vas lijepo, pročitajte pa vidite.

BERIZ BELKIĆ

Pa pročitaj i ti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Netačan navod.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma dajte, nemojte. Ljudi, ako ćemo ovako, hajmo kući, onda, odmah, nemamo mi šta tražiti ovdje.

BERIZ BELKIĆ

Ja, molim vas za strpljenje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Gospodine Džaferoviću, ne može se u Ustavnompravnoj komisiji kada je preglasavanje u pitanju govoriti da se Poslovnik poštuje, a da kad se nađe načina da zakone koje međusobno ne usaglasimo i Vi samo svojom voljom stavite ovde u dnevni red i poslovnički nađemo načina da to neće doći na dnevni red dok se u BiH dogovorimo, da tražite da je to, onda, entitetsko

glasanje na kub, itd. Ne možete na dva načina ovaj Poslovnik, ovaj, tumačiti. Ovaj Poslovnik se može tumačiti na samo jedan način, a to je da imamo Poslovnik Predstavničkog doma.

Prema tome, tačku dnevnog reda koju smo prethodno uradili na identičan način niste imali ništa protiv, u čemu je problem da ovu tačku dnevnog reda na istovjetan način kao što smo uradili prethodnu uradimo. Da Poslovnik ne valja, nije samo to u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda, mnogo toga ne valja, ali onda ćemo pričati o promjeni Poslovnika, a ne, sa jedne strane govoriti da je u Ustavnompravnoj komisiji sve po Poslovniku, a kada se nađe način da zakoni ne mogu doći na dnevni red, oni zakoni koje nismo usaglasili da to zove se kršenje Poslovnika.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Da mi nastavimo rad, ja bih Vas zamolio, gospodine Džaferoviću, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući i gospodine Živkoviću, dakle, vi imate pravo da kažete šta mislite, ne sviđa mi se ovaj ton, iskren da budem, i ja vas pozivam da ovdje se obraćamo na jedan način, da jedni na druge ne podižemo ton. To je, dakle, jedno, druga stvar, ja sam, istina, zakasnio, to je istina kada je upitanju tačka 4., vidio sam, dakle, ovu stvar i ja sam odmah rekao povodom tačke 5. da je problem, i tačke 4., a ne samo tačke 5. i uopće ne znam šta je bilo u Banja Luci na Skupštini RS, dakle, uopće nisam tim motivima, dakle, nisam opterećen time. Nego sam opterećen ovom nelogičnošću na koju ja želim da ukažem.

Pazite, vi uzmite Poslovnik, pročitajte, ovo nema veze sa Ustavnompravnom komisijom, pročitajte Ustav, dakle, Ustav koji govori o entitetskom glasanju, pročitajte Poslovnik

BERIZ BELKIĆ

Pa dajte da čitamo ovaj član 80., tačka 3.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ako vi tumačite Poslovnik ovako, onda je to katastrofa.

BERIZ BELKIĆ

Tako piše. Ja vas molim da se suzdržite da nastavimo raditi, mi tumačimo Poslovnik na način kako piše, član 80., tačka 3. – ako Kolegijum uspije da postigne saglasnost o tome se obavještava Dom, poslije čega se glasa u skladu sa članom 79. Poslovnika. Nažalost, tako je, nelogično je, tri, četiri puta sam ja ovdje govorio o tome, nažalost, tako piše. I treba to mijenjati.

Ja vas molim da se mi vratimo na posao. Mi smo se izjasnili, je li tako, o tački 5. kad je riječ o proceduri, ostalo nam je da se, dakle, naravno, naravno. Dakle, evo, ja prihvatom ovu inicijativu, dakle, da se ovlasti Kolegij ili Ustavnompravna komisija da konstatira da li se radi o

potpuno istom zakonu i potpuno istom istovjetnom tekstu, onda, nemamo problema da ovo povučemo iz procedure. A ja vas uvjeravam da se radi o potpuno istom zakonu i potpuno istovjetnom tekstu. Evo, dajte Kolegiju, ako se slažete.

Hoćete da glasamo o ovome? Molim vas, ko je za to da se Kolegij ovlasti da uporedi dva ova zakona i utvrdi da li su u istovjetnim tekstovima?

Ko je za ovaj zaključak?

Glasajte sad.

Sa 21 za, 1 protiv, bez suzdržanih, s entitetskom većinom.

Donijeli smo zaključak kojim se ovlašćuje Kolegiji da izvrši sravnjenje ova dva teksta, ova dva zakona i izvijesti Dom da li se radi o istovjetnom tekstu kako bismo mogli povući ovaj iz procedure.

Izvolite, gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dakle, ovo je vrlo važna stvar. Koleginice i kolege, dakle, ovo je jako, jako važna stvar. Ja želim, dakle, da se konstatuje da ja mislim i to sad da kažem da vi, gospodo iz Kolegija, neispravno tumačite odredbu člana 79. i 80. Poslovnika kada je ova stvar u pitanju, ovo što radite i pokušaj ustanovljenja ove procedure je protivan tumačenju ovoga Poslovnika, naravno, Ustava, o tome da ne govorim. To sam želio da kažem, neka ostane zabilježeno ovdje u Zapisniku.

BERIZ BELKIĆ

Aha, dakle, da kršimo Ustav, je li? Rekoste Vi da kršimo Ustav.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sve što sam imao da kažem rekao sam, gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, nisam dobro čuo, jeste rekli da se

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte dodavati onome što ja kažem ništa.

BERIZ BELKIĆ

Ne, ne, meni se učinilo da spominjete i Ustav.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jesmo se, potpuno je jasno sve što sam imao da kažem rekao sam. Ja Vas molim da poštujete, e tako.

Hvala Vama.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, hvala lijepo. Izvolite, sjedite, izvolite, sjedite.

Idemo na tačku 6.

Ad. 6. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o zahtjevu poslanika Ekrema Ajanovića za razmatranje Prijedloga zakona o zabrani negiranja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja holokausta, zločina genocida, zločina protiv čovječnosti, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ

I u ovom slučaju članovi Kolegija postigli, molim vas, i u ovom slučaju članovi Kolegija su postigli saglasnost o zahtjevu poslanika Ekrema Ajanovića za skraćeni postupak, za Prijedlog zakona iz ove tačke, dakle, opet u skladu sa članom 80., stav 3., o zahtjevu ponovo glasamo. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Glasamo o proceduri.

23 za, ništa protiv, 9 suzdržano, bez entitetske većine, ponovno usaglašavanje.

Tačka 7.

Ad. 7. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH, Zakon broj 01,02-02-9-35-4/06 od 08.09.2006. zakon je u prvom čitanju

BERIZ BELKIĆ

Podsjećam, na prošloj sjednici Prijedlog zakona u prvom čitanju nije dobio entitetsku većinu. U Kolegiju je također postignuta saglasnost. Dakle, ovaj Zakon razmatramo po starom Poslovniku, u skladu sa članom 63., stav 3. o postizanju saglasnosti, obavještavam Dom i konstatujem da je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara usvojen u prvom čitanju.

Ja, evo, da provjerim kakvo je raspoloženje da eventualno idemo i na drugo čitanje. Evo ima gospodin Živković nešto da kaže o ovom. Stari je Poslovnik.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući, hoću da kažem nešto o ovome Zakonu u smislu da nađem rješenje da dođemo do ovoga Zakona. Znači, imam želju i volju da izađem u susret i ljudima iz Brčkog koji već rade ovdje pri Savjetu ministara, ali da nađemo način koji je prihvatljiv i da kažem za nas da ovaj Zakon prihvatimo.

Naime, imamo dvije mogućnosti, jedna mogućnost da vratim našoj nadležnoj komisiji, u ovome slučaju Ustavnompravnoj komisiji, ovaj Zakon sa željom da se napravi novi izvještaj u kome bi ono što smo u neformalnom, da kažem, razgovoru razgovarali sa kolegama iz kancelarije iz Brčkog, da, recimo, iz člana 27. b. se izbaci drugi pasus koji inače nije primjeren u zakonodavnoj proceduri, da zakon tretira pitanje standardne kancelarijske opreme, troškove struje električne, itd., itd., oni su to isto prihvatili i da sam naziv ili status ove kancelarije bude preformulisan u prihvatljivo rješenje koje će ljudi predložiti na samoj komisiji, da li će to biti pomoćna kancelarija ili tako nekakav drugi naziv, u svakom slučaju za nas je to prihvatljivo da se Ustavopravna komisija o tome ponovo izjasni u sljedećem izvještaju i da na takav način riješimo ovaj problem.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Evo, molim vas, halo, molim vas, evo, čuli ste prijedlog gospodina Živkovića. Ima li drugih prijedloga? Predlagač je Vijeće ministara, ja, predlagač je Vijeće ministara, ovdje imamo gospodina Kisića, ovaj, koji nam dostavljaju određene materijale u smislu informisanosti itd.

Izvoli, Azra. Dakle, prijedlog je da vratimo Ustavnompravnoj komisiji da se traže neke korekcije ili da, i onda

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Kolega Živković je tražio ponovno izvještaj Ustavnompravne, mi već imamo izvještaj. Ali, jedino ako je tako po starom Poslovniku, imamo drugo čitanje i amandmansku fazu. Je li tako?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nemamo.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Nemamo drugo čitanje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nemamo, završena je amandmanska faza po starom Poslovniku, moramo se izjasniti o glasanju u drugom čitanju. Nema amandmana.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa evo ja predlažem da mi donesemo odluku da se produži period i da se eventualno djeluje amandmanski, a ne da komisija, mi ne idemo

BERIZ BELKIĆ

To podrazumijeva novi izvještaj.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ko će to uraditi, to je drugo pitanje, ali ne da od komisije tražimo da promijeni izvještaj. Meni je logično da eventualno donesemo, ako smo saglasni, da produžimo period za eventualne amandmane.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo imamo dvije varijante, dakle, praktično novi izvještaj da se produži, na neki način, ova amandmanska, molim, molim,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Radili smo to sa zakonom o nuklearnom

BERIZ BELKIĆ

Dakle, da se otvori mogućnost za amandmane o kojim bismo se ovdje izjašnjavali pa može i ta varijanta.

BRANKA TODOROVIĆ

Ljudi govore o novim aspektima, samo to može doći u obzir.

BERIZ BELKIĆ

Ja. Da kažemo da se radi o nekim novim aspektima i da se Dom odredi. Ili druga varijanta da se izjasnimo o drugom čitanju. Molim. Nisam te čuo Drago. Niste spremni za drugo čitanje. Dobro, dobro, razumjeli smo se mi, dakle, jednostavno ne možemo imati entitetsku većinu za ovaj zakon, ima varijanta, predlažu ljudi da odgodimo, odnosno da produžimo tu amandmansku fazu, odnosno da pribavimo novi izvještaj komisije.

Dakle, sada je na nama da se opredijelimo. Molim vas, evo da se mi izjasnimo. Ako se, izvoli Šefik.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Pa mi vidimo šta je to što gospodin Živković smatra da treba mijenjati u ovom zakonu, da ja odmah kažem, mi možemo odmah kazati jer smo ovaj zakon preturali nekoliko puta. OHR traži od nas da se usvoji ovaj zakon, ovaj zakon je potreban, on, procedure te već postoje, on treba da ih samo zakonom, ovaj, zakonom, evo, da se ozakone, je li, aktom Parlamenta.

Da vidimo šta je to, ovaj, da vidimo, možemo pričati, imaju, da danas znamo, bolje mu je da danas padne, ukoliko se mi nećemo dogovoriti za nekih 15, 20, mjesec ili dva mjeseca. Pa da znamo na čemu smo nego da stvar razvlačimo, zavlačimo i svakako opet ne znamo na čemu

smo. Da vidimo šta je to, neka se kaže, ako imate spremno, naravno, ako nemate ja ne insistiram, ne mogu ja tražiti od vas da budete spremni onda kad niste spremni, ako niste spremni, ako jeste, eto, bilo bi lijepo, je li...

BERIZ BELKIĆ

Dobro izvolite, Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ovdje samo želim da naglasim da postoji želja da dođemo do ovoga zakona i da, kad god je u ovome Parlamentu postojala želja da se dođe do nekog zakonskog projekta, sjetićete se Zakona o zaštiti od nuklearne bezbjednosti, Zakona o visokom obrazovanju čak i Zakona o upravi, nekoliko puta smo vraćali Ustavopravnoj komisiji i to je bio put po starom Poslovniku da, kada želimo da dođemo do zakona, da vratim izvještaj ne zato što taj izvještaj ne valja nego što su ovo novi momenti, da smo u razgovoru sa ljudima iz ove kancelarije i oni su se složili da nije primjereno u samom zakonu da stoji ova odredba i da možda mogu, ja nemam sad primjer za tu kancelariju koordinatora Brčko Distrikta BiH, da se nađe neki izraz koji bi možda bio svrsishodniji.

Ja predlažem da to ponovo sa tim ljudima, ako treba i neko drugi da dođe tu, da se pokuša za idući put, znači pred kraj ovoga mjeseca da dobijemo taj zakon.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nakon ovog odgovora stvari su jasne, je li, ne možemo dobiti odgovor na ovo pitanje sad imamo vagu da li da ovo srušimo i da vidimo šta ćemo dalje i imamo neku nadu ako ovo ostavimo u životu. Pa ja mislim da nećemo pogriješiti ukoliko

BERIZ BELKIĆ

Da idemo na nadu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ukoliko produžimo, ukoliko zadužimo komisiju da sastavi novi izvještaj, ovo je moje osobno, ovako, mišljenje pa sad, eto, kako hoćete.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, hvala, molim vas, evo, da se izjasnimo. Molim vas, da se izjasnimo jesmo li za to da zadužimo Ustavopravnu komisiju da sačini novi izvještaj vezano za ovaj zakon.

Glasajte sad.

A ja se bojim da je prošlo, mi, ja se izvinjavam, molim vas, moraćemo ovo ponoviti. Dakle, glasajte sad.

Glasamo za zaključak da se pravi novi izvještaj, da se zaduži Ustavnopravna komisija da pravi novi izvještaj.

26 za, 1 protiv, 4 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Usvojen je zaključak da se produži, odnosno da se zaduži Ustavnopravna komisija da sačini novi izvještaj vezano za Zakon o Vijeću, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH.

Idemo na tačku 8.

Ad. 8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Zakona o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku u skladu sa članom 127. Poslovnika donesen 13. aprila 2007. godine

BERIZ BELKIĆ

Radi se o zakonu koji je na privremenoj osnovi proglasio Visoki predstavnik. Mi smo već prošli kroz ovu vrstu procedura. Dakle, ima li potrebe za raspravom? Ako nema, ovdje se radi o preuzimanju. Evo, gospodin Živković ima potrebu tri rečenice.

Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kao što je poznato poslanicima, na dva dana prije nametanja ovoga Zakona, ovaj Parlament je na prijedlog Kolegijuma donio sve zakone koje je nametnuo Visoki predstavnik. I tada smo rekli da bi bilo dobro da do takvih situacija više ne dođe i u najmanju ruku da bi bilo sasvim korektno da se ovaj Predstavnički dom, kada se takve stvari dešavaju, bude upoznat.

Ovde je korespondencija bila između Suda i Visokog predstavnika, ovde korespondencija nije bila kao u svakoj normalnoj državi da je sud došao u Parlament i traži da se donese neki zakonski postupak. Molim vas, preskočen je Parlament ove države, na dva, nakon što smo sve zakone ovdje usvojili. I da smo mi rekli da to nećemo da usvojimo, nemam ništa protiv da OHR i Visoki predstavnik to uradi, ali nas ne pitajući se donosi zakon dva dana poslije toga.

Druga stvar, kad je Vijeće ministara bilo predlagач zakona koji donosi Visoki predstavnik? Ovo je po prvi put se desilo da Vijeće ministara, Savjet ministara stavlja na dnevni red zakone koje je donio Visoki predstavnik, iz tog razloga mi ne možemo da prihvatimo ovu proceduru. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Živkoviću. Gospodin Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, evo da ja iznesem, po ne znam koji put, moj stav prema ovom pitanju. Parlament BiH je prihvatio sramnu ulogu kakvu nijedan parlament u svijetu nema, a to je da neko ko je donio zakone izvan ovog Parlamenta, da ih Parlament mora usvojiti bez promjene zapete i tačke. Nigdje to, u ni u jednom dokumentu to ne piše, ja odgovorno stojim iza toga i tvrdim i ja nikad nisam ni glasao za takve zakone, a bio sam poslanik 4 godine, pa evo sad ponovo. Zbog toga neću ni za ovaj. Molim vas.

BERIZ BELKIĆ

Uredu.

BRANKO DOKIĆ

Još jednom ponavljam, ako smo mi bili u situaciji da smo morali da prihvatimo da nama neko drugi nameće zakone moglo je da bude pravilo da ti zakoni važe sve dotle dok parlamenti ne donesu nove. Računajući da se i na te zakone mogu donositi amandmani itd., itd., ovako mi smo sad i Savjetu ministara dali sramnu ulogu da neko drugi ko je nametnuo zakon da ga on mora predlagati nama pa da mi još jednom sramno moramo to potvrditi.

BERIZ BELKIĆ

Ja se nadam da ćete Vi mene razumjeti, moje je da provedem proceduru, moje je da provedem proceduru. Dakle, raspravu smo završili. Sada glasamo o zahtjevu Vijeća ministara.

Molim vas, glasajte sad.

21 za, 2 protiv, 11 suzdržano, bez entitetske većine.

Nije dobio podršku.

Idemo na tačku 9.

Ad. 9. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga Zakona o sportu u BiH po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog Zakona o sportu dostavljen je u proceduru 08. juna ove godine sa zahtjevom za skraćeni postupak. Ovdje imamo resornog ministra, ako gospodin ministar ima želju par rečenica da kaže prije nego što otvorim raspravu.

Ja Vam nudim, izvolite.

SREDOJE NOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo poslanici. Kao što vam je poznato, 31. maja ove godine Savjet ministara je utvrdio Prijedlog zakona o sportu i zaključio da se isti uputi u parlamentarnu proceduru po skraćenom postupku. Ja ću samo nabrojati nekoliko razloga zbog čega se zalažemo da ovaj Zakon ide po kratkom postupku.

Prije svega, u BiH se već nekoliko godina čeka na donošenje Zakona o sportu kao jednog izuzetno značajnog zakona kojim se reguliše niz pitanja u ovoj oblasti. Trajale su brojne rasprave da bi se posljednjih mjeseci intenziviralo i došlo do potpuno jedinstvenog teksta zakona. Cilj zakona je da se utvrde pravila i nadležnosti u oblasti sporta na nivou BiH u skladu sa ustavnim nadležnostima. Prije svega zakonom se definiše Olimpijski komitet kao nevladino udruženje koje obavlja aktivnosti u skladu sa Odredbama Olimpijske povelje, Etičkog kodeksa MOK-a, Antidoping kodeksa itd.

Načela na kojima se organizuje sport u BiH su sadržana u međunarodnim dokumentima čija je potpisnica i BiH, donošenje zakona ja važno za uključivanje BiH u međunarodne sportske asocijacije. Predloženim zakonom predviđa se organizacija sporta u BiH i, što je veoma bitno, ovim Zakonom se osniva Agencija za antidoping kontrolu kao samostalna upravna agencija za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija protiv doppinga u sportu u BiH. Ukoliko BiH do konca ove godine ne formira ovu agenciju sportistima iz BiH neće biti dozvoljeno nastupanje na bilo kom sportskom natjecanju u 2008. godini upozoravaju vrlo ozbiljno sportski zvaničnici iz međunarodnih sportskih asocijacija.

S obzirom da je ovaj zakon usaglašen sa svim entitetskim, prije svega, ministarstvima nadležnim za sport, Distriktom Brčko, brojnim sportskim institucijama, organizacijama, udruženjima, Olimpijski komitet i drugi su dali podršku ovom zakonu i to je naš apel vama da ovaj zakon bude u skraćenoj, odnosno ovoj proceduri.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Noviću. Ja se nadam da je ovo bilo vrlo korisno, dakle, ove dodatne informacije. Ima li potrebe za nekom širom raspravom? Sada glasamo o proceduri. Dakle, glasamo o proceduri, molim vas da racionalno koristimo vrijeme jer samo oko procedure, jer samo oko procedure, a onda ide komisija i biće prilike i rasprave i amandmani i sve, dakle, samo je riječ oko procedure. Dajte da iskažemo odnos, pa idemo na skraćenu proceduru, jeste li čuli da postoje određeni rokovi za uspostavu određenih agencija itd? Možete li prihvatiti da se suzdržimo od rasprave, da se izjasnimo o proceduri. Molim vas, pripremite se za glasanje, glasamo o proceduri.

Glasajte sad.

32 za, 1 protiv, bez suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Prihvatili smo zahtjev da ovaj Zakon ide po skraćenoj proceduri, želim uspjeha i ministru i našim radnim tijelima da dođemo do konačnog rješenja.

Idemo na tačku 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o okviru deviznog poslovanja u BiH, prvo čitanje, primjena je novog Poslovnika

BERIZ BELKIĆ

Dostavljen je u proceduru 20. marta, Ustavnopravna komisija, mišljenje ustavnopravno osnovu dostavila 18. aprila, nadležna Komisija za finansije i budžet je 24. aprila 2007. obavijestila Kolegij, zatražila dodatno usaglašavanje, prolongirano. Mišljenje nadležne komisije nakon razmatranja u prvoj komisijskoj fazi dostavljeno nam je 20. juna, vidjeli ste, dakle, komisija je prihvatila principe prijedloga zakona i uputila ga Domu u dalju proceduru.

Dakle, otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju u skladu sa članom 106. ovog Poslovnika. Dakle, rasprava se tiče principa, prvo čitanje. Otvaram raspravu, ako nema rasprave, zaključujem. Molim vas da se pripremite za glasanje. Dakle, glasamo u prvom čitanju.

Glasajte sad.

Sa 21 za, 7 protiv, 3 suzdržana, bez dovoljne entitetske većine, ide Zakon na usaglašavanje.

Dakle, Zakon o okviru deviznog poslovanja u BiH ide na usaglašavanje jer nema entitetsku podršku.

Idemo na tačku 11.

Ad. 11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, opet prvo je čitanje

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog ovog zakona Vijeće ministara je dostavilo 22. maja 2007. Ustavnopravna komisija mišljenje, ustavnu osnovu je dostavila, nadležna je Komisija bila za finansije i budžet, nakon prve faze dostavila je 21. juna mišljenje. Dakle, komisija je prihvatila principe Prijedloga zakona, uputila ga u dalju proceduru. Odatle opet je rasprava o u prvom čitanju.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Izvolite. Ima li prijavljenih za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle sa 28 za, 1 protiv, 3 uzdržana s dovoljnom entitetskom većinom konstatiram da smo zakon, da smo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje usvojili u prvom čitanju. Sada mu prethodi, predstoji druga faza, komisija, amandmani itd.

Idemo na tačku 12.

Ad. 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama u BiH, predlagač poslanik Azra Hadžiahmetović, prvo čitanje opet je primjena novog Poslovnika

BERIZ BELKIĆ

Prijedlog zakona je dostavljen 18. maja u proceduru, Ustavnopravna komisija dala mišljenje 12. juna, nadležna je bila Komisija za finansije i budžet koja je dostavila mišljenje nakon prve faze razmatranja 20. juna. Komisija je prihvatila principe Prijedloga zakona, uputila ga u novu dalju raspravu.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Izvoli, Azra, ja sam otvorio raspravu. Dakle, predlagač ima potrebu.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, ja ću samo reći da sam Prijedlog zakona uputila u proceduru.

BERIZ BELKIĆ

Nije zabranjeno.

_____(?)
Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Izvoli, Azra. Molim vas, malo pažnje. Malo pažnje, molim vas.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Hoću samo da kratko i, ako će biti prilike, ukoliko bude drugo čitanje detaljnije, obrazložiti svaki prijedlog izmjene Zakona, ali da pomenem samo da su ove izmjene učinjene u skladu sa obavezom usklađivanja, da kažemo, minimuma pokrića iznosa, pokrića osiguranog depozita u bankama koji je kod nas trenutno 7 hiljada i 500 KM, a ovdje je prijedlog 10 hiljada. Prijedlog, odnosno minimum osiguranih depozita u EU je 20 hiljada eura, odnosno oko 40 hiljada KM. I procjene i nadležnih tijela i međunarodnih organizacija koje su radile kvantifikaciju su da bi se ovim prijedlogom, odnosno ovim izmjenama Zakona, između ostalog, obezbijedili uslovi za dalje jačanje depozita u bankama u BiH.

Ja predlažem i pozivam kolege da podrže ovaj Prijedlog zakona.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa, evo, za riječ se javlja gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, činjenica je da oblast koju predmetni zakon uređuje nadležnost organa nadzora i kontrolni bankarskog sektora, potrebno je, a u ovome slučaju to nije ispoštovano, prije upućivanja Prijedloga zakona u proceduru, pribaviti zvanična mišljenja, nabrajam: Ministarstva finansija i trezora BiH, ministarstava finansija entiteta, te Agencije za osiguranje depozita BiH kao i Agencije za bankarstvo entiteta.

Mi trenutno kod sebe nemamo zvanična mišljenja ili ih bar ja nemam da su ona dostavljena, tako da izmjene nekih članova, kao što je član 4. o povećanju iznosa nije sporan da 29. 30. 31. Zakona i brisanje nisu sporni. Međutim, sporni su član 5. o tiče se mikrokreditnih organizacija, 6. i 7. pa ja bih zamolio predlagača da, ako može, da povuče, znači, ovaj Prijedlog zakona i kad pribavi mišljenja koja sam naveo da ponovo stavi u proceduru o čemu bismo se mi, onda, mogli da odredimo.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Izvoli, Azra.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja zaista nisam osoba od Poslovnika, ali mi je toliko nelogično da predlagač zakona pribavlja mišljenje od nadležnih tijela. Komunikacija poslanika koji predloži zakon je ovdje sa radnim tijelima Parlamenta. I ja molim Kolegij da, ukoliko je to zaista odredba Poslovnika, sad govorimo povodom ovog zakona, da Kolegij obezbijedi komunikaciju, da se ne stavi na dnevni red sjednice Parlamenta nijedan prijedlog zakona ukoliko nisu ispoštovane sve odredbe koje podrazumijeva. Ako je to odredba Poslovnika, ja unaprijed se ograđujem jer zaista nisam osoba koja pamti svaki detalj u Poslovniku.

To je jedno. Drugo, ja pred sobom, evo, sasvim slučajno od kolegice Azre imam u potpisu pismo predsjedavajućeg Upravnog odbora Agencije za osiguranje depozita upućeno Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu finansija i trezora u smislu prijedloga za pokretanje inicijative izmjene Zakona o osiguranju depozita. I baš me interesuje kakvo bi mišljenje Upravnog odbora koje potpuno identično, dakle, predlaže prijedloge upućeno Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu finansija, kakvo bi mišljenje bilo i ministarstava finansija i entitetskih i državnog, ali hoću opet da pomenem, gledajte, nemojte od poslanika tražiti da obezbjeđuju mišljenja agencija, ministarstava itd. Ja mislim da je to dužnost nekog drugog.

Hvala vam. A jednako tako ja se izvinjavam, zaista, kolega Živkoviću, nemojte dovoditi ni predlagače, kolege, poslanike u takvu poziciju da stavite nešto na dnevni red, a onda proceduralno tražite da se to skine sa dnevnog reda, odnosno tražite od predlagača.

BERIZ BELKIĆ

Nismo mi dužni sva ta mišljenja pribavljati, stvar je procedure, dakle, komisija je mogla pribaviti itd. mišljenja za koja je smatrala je trebala pribaviti. A mi svaki put, svaki

zakon gdje nije Vijeće ministara predlagač, služba dostavlja Vijeću ministara. Sad je na Vijeću ministara da ocijeni hoće li reagirati, neće li reagirati itd., i to na neki način ne zaustavlja proceduru.

Ja ne vidim ovdje nikakav problem, nije problem da se izjasnimo o Zakonu u prvom čitanju. Kajav Parlament pokaže odnos, takav će rezultat biti, nije problem.

Izvolite, gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ovo nije poslovnička intervencija niti stvar Poslovnika, ovo je stvar mogućnosti poslanika da se izjasne u vezi sa zakonom, ako nemaju dovoljno informacija koje su im potrebne. Znači, ja sam dobio druge informacije u kojima kažu da izmjene člana 6. i 7. nisu prihvatljive jer predviđenim članom 7. se predviđa da Agencija za osiguravanje i održavanje i obavljanje standard kvaliteta poslovanja banaka za nabrojane kriterijume u ovom članu od tačke a) do h) što je po Zakonu o bankama RS u nadležnosti Agencije za bankarstvo RS, a u Federaciji BiH takođe u nadležnosti Federalne agencije za bankarstvo, po tom Zakonu, entiteta.

Znači, to su neke stvari koje bi trebali da imamo, da znamo da li je to, ovaj, time prekršen Zakon o bankama RS ili Zakon o bankama Federacije BiH, da bih ja mogao da o ovome Zakonu se ... Znači, to nije stvar Poslovnika i nema tu nikakve zloupotrebe nego je to stvar kompletiranja materijala da bi ljudi ovdje mogli u vezi sa tim kompletnim materijalom da se odrede.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Samo dvije rečenice, Azra, ljudi se na različite načine pripremaju, ljudi pribavljaju mišljenje od različitih ministarstava, od skupština, od asocijacija itd. Što se tiče Poslovnika, stvar je potpuno čista, naravno, ja pretpostavljam da gospodin Živković govori u pravcu stvaranja atmosfere i argumentacije koja ide u pravcu usvajanja zahtjeva, ali, evo, Azra se javila, Sadik, pa ćeš i ti dobiti riječ.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja uvažavam argumente kolege Živkovića, ali neki članovi, možda i ja u međuvremenu nešto promijenim, jer, evo, koliko je to kod nas slučaj

BERIZ BELKIĆ

Naravno, to je sad stvar poslanika, gdje šta raditi, to nije obaveza.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

U Parlamentu možda trebamo podići ove depozite na 20 hiljada eura. Jer, mislim, vrlo brzo će možda doći do toga, a pošto jedan dio diskusije se odnosio na zaštitu, ovaj, digniteta RS, odnosno Ministarstva finansija itd., da vam kažem samo da sam, između ostalog, bila

rukovođena i stavom i mišljenjem predsjedavajućeg Upravnog odbora Agencije za osiguranje depozita pod imenom magistar Simeun Vilendečić. Ja znam da on nije iz Federacije.

BERIZ BELKIĆ

Dobro. Dobro, nemojte da idemo u tu vrstu rasprave.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Izvinjavam se, ja hoću samo da kažem. Imamo priliku, ovo je prvo čitanje, ovo je prvo čitanje, ja svakako možda i kao predlagač, a možda i u međuvremenu neke druge institucije, naravno i kolege i kolegice parlamentarci imamo priliku da amandmanski reagujemo u drugom čitanju, ali nisam sigurna da je stvar takva da trebamo odbiti u prvom čitanju. Svakako imamo prostora za korekciju. Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Sadik, jesi li se ti javljao, Sadik. Nije, nije, molim vas da se, a Nanić. Izvolite, gospodine Naniću, i nisam vidio, izvini.

HUSEIN NANIĆ

Ja mislim da je u ovoj proceduri, što je predlagač zakona rekla, mi imamo mišljenje Ustavnopravne komisije i kao, ja kao poslanik, prvi put u ovom Domu mislio sam ovdje da postoji tačka 1. kaže – postoji valjan ustavnopravni osnov, znači, ne samo ustavnopravni i proceduralni taj nekakav i nadležna komisija mislim da treba možda da ovo ne bude forma nego da stvarno mi kada poslanici dobijemo dnevni red na taj način ćemo ući sa svim tim u efikasniji rad Parlamenta. Da se i ovo

BERIZ BELKIĆ

Pa mislim da je gospodin Živković pojasnio, uopšte nije problem, nije bilo riječi o pozivanju na poslovničke procedure i ostale nego jednostavno pozivanje na određene argumentacije, određene konsultacije itd., što i neke stvari entitetski propisi predviđaju, a što ovaj Parlament ne obavezuju. Međutim, u cilju postizanja podrške određenim zakonskim projektima trebamo o svemu, naravno, razgovarati. Ali, evo, u ovom slučaju, ja vas molim da se pripremite za glasanje.

Dakle, glasamo.

Glasajte sad.

Prvo čitanje. Zakon o osiguranju, o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama u BiH.

24 za, protiv ništa, 7 suzdržanih, nema entitetske većine.

Ide na usaglašavanje.

Tačka 13. je

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, prvo čitanje

BERIZ BELKIĆ

Vijeće ministara je predlagač, 25. juni 2007. Ustavnopravna komisija 12. juna dostavila mišljenje o valjanosti ustavnopravnog osnova, nadležna Ustavnopravna komisija je bila i nadležna komisija za razmatranje ovog Zakona. Mišljenje je dostavila 27. juna i obavijestila da je podržala principe predloženog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu. Molim vas da se pripremite za glasanje, glasamo u prvom čitanju.

Glasajte sad.

30 za, bez protiv, 2 suzdržana sa dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo u prvo čitanju usvojili Zakon, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH.

Idemo na tačku 14.

Ad. 14. Prijedlog zakona o radu i zapošljavanju, predlagač poslanik Šemsudin Mehmedović, prvo je čitanje

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Mehmedović je opravdao, čovjek je na službenom putu. On je pismeno pravdanje poslao. On je ovaj Zakon stavio 23. maja u proceduru, Ustavnopravna komisija je dala svoje mišljenje 12. juna o ustavnopravnom osnovu. Nadležna je, također, Ustavnopravna komisija, nakon prve faze razmatranja dostavila je mišljenje kojim je podržala principe predloženog zakona i uputila ga Domu u dalju proceduru.

Dakle, mi smo u prvom čitanju. Otvaram raspravu o ovom Zakonu u prvom čitanju. Ima li prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Izjašnjavamo se o Zakonu u prvom čitanju, Prijedlogu zakona o radu i zapošljavanju. Izgleda da smo s ovim, pa, eto, da vidimo, da ponovimo, je li.

20 za, 5 protiv, 2 suzdržana, nema entitetske većine.

Evo da ponovimo, ovaj, molim vas, da ponovimo je li. Dobro, da ponovimo ovaj glasanje. Nisu svi glasali.

Pripremite se, glasajte sad.
23 za, 7 protiv, 1 suzdržan, bez entitetske većine.
Ide na usaglašavanje.

Tačka 15. je

Ad. 15. Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u BiH, prvo čitanje

BERIZ BELKIĆ

Vijeće ministara je 5. maja dostavilo ovaj Zakon u parlamentarnu proceduru, Ustavnopravna komisija je 27. juna utvrdila ustavnopravni osnov, a također je kao nadležna komisija dostavila mišljenje o principima koje je podržala, dakle, Ustavnopravna komisija.

Ima li potrebe da nam se predlagač obraća? Ima. Izvolite, gospodine, ja, vidi se, gospodine Bećiroviću, čim ti kažeš, ja kažem da ima potrebe.
Izvolite, gospodine ministre.

SREDOJE NOVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici. Pokušaću kratko da vašu pažnju usmjerim zašto je ovaj Zakon došao ovdje. Dva su bitna razloga za reformu srednjeg obrazovanja, stručnog obrazovanja i obuke u BiH.

Jedan dolazi iz samog nivo obrazovanja, dakle, iznutra, a drugi proizilazi iz naše opredeljenosti za integraciju u evropski obrazovni prostor što je pretpostavka integracije BiH u evropske ekonomske tokove evropskog tržišta rada. Po podacima sa kojima se u zemlji raspolaže, više od 70% srednjoškolaca u BiH pohađa srednje stručne škole koje u značajnom procentu obrazuju kadar koji ne zadovoljava brzo izmenjive potrebe tržišta rada, sistemi srednjeg stručnog obrazovanja i obuke u BiH su dosta neelastični i sa preferencijom na uskim obrazovnim profilima, a bazirani su na principima memorisanja informacije. Zajednica evropskih država se u više svojih dokumenata opredijelila za strategiju putem koje bi EU postala najdinamičnija i najkonkurentnija ekonomija zasnovana na znanju. Evropa je shvatila da je to nemoguće postići bez adekvatnog obrazovanja te je nizom deklaracija i konvencija i drugih dokumenata osnovala jednu novu filozofiju obrazovanja kojoj u osnovi stoji elastičnost, brza prilagodljivost, preferencija opšteg nad usko stručnim obrazovanjem, što je najvažnije, vrednovanje obrazovanja po standardu ishoda znanja setečenih vještina i kompetencija, a ne po moći reprodukcije informacija.

Ova opredelenja su posebno zacrtana u Lisabonskoj konvenciji koju je BiH ratifikovala, u Kopenhagenskoj deklaraciji kojoj se BiH priključila, Bolonjskoj kojoj se BiH priključila i Skopljanskoj deklaraciji koju smo, takođe, potpisali. To je Deklaracija o

obrazovanju odraslih. Reformski zahvati, srednje stručno obrazovanje u BiH, započeli su još '98. godine putem posebnih programa finansiranih od strane EU, odnosno Evropske komisije i drugih evropskih ustanova i organizacija. Unutar samih projekata su modeliranim principima transformisani nastavni planovi i programi za zanimanja, od ukupno 13 porodica. Urađeni su novi nastavni planovi, programi za brojna zanimanja. U prijedlogu ovog zakona, zajednički ciljevi stručnog obrazovanja su usaglašeni sa opštim ciljevima koji su definisani Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH 2003.godine, koji je donesen i na snazi, s tim da se ovim zakonom, što je veoma značajno, unapređuju specifični ciljevi srednjeg stručnog obrazovanja, zahtjevi tržišta rada, jačanje praktičnog osposobljavanja učenika, zajednički standard ishoda učenja, mogućnost zapošljavanja, sloboda kretanja, dužina školovanja, autonomija škola.

Ovim se zakonom ne interveniše u postojeću administrativnu strukturu obrazovnog sistema u BiH nego se utvrđuju jedinstveni principi organizacije rada u srednjem stručnom obrazovanju. Te principe na nivou države treba da prati, poboljšava i evaluira odgovarajuća agencija za obrazovanje koju smo već na jednom od vaših parlamentarnih sjednica usvojili. Posebno u pitanjima standarda znanja i ocjenjivanja i zajedničkih jezgara nastavnih planova i programa.

Kao što znate u parlamentarnoj proceduri je Predlog zakona o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje koje će imati taj mandat. Svojevremeno se željelo da se stvore dvije agencije. Jedna za predškolsko, osnovno obrazovanje, a druga za srednje obrazovanje. Procjena je, međutim, bila nakon duge analiza, da je za BiH sasvim dovoljna jedna agencija koja je objedinjena i koja će imati dimenziju da objedinjava, dakle, predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Novina u odnosu i na dosadašnju zakonodavnu praksu ovog stepena obrazovanja je i uvođenje tripartitnih savjetodavnih vijeća, poslodavci, sindikati i obrazovanje na nivou svake škole. To je regulisano jednim od članova, član 18., mislim, te na nivou oba entiteta i Distrikta Brčko, a posebno što je značajno da će koordinacija rada ovih vijeća biti vršena od strane Ministarstva civilnih poslova kao resornog ministarstva na nivou države.

U toku posljednjih priprema za konačno uobličavanje teksta ovog zakona, dobili smo i zahtjev srednjih škola da se ovim zakonom podupre već postojeća praksa njihovog udruživanja u zajednice, što smo u pripremi zakona i prihvatili njihov zahtjev u članu 13. odnosno 14. Zakona.

Članom 20. Nacrta, dato je pravo školama na obavljanje komercijalnih aktivnosti i obaveza da se tako ostvarenim prihodima koriste u skladu sa zakonskim propisima. Ova odredba proizilazi iz potrebe da se unapređuje sistem finansiranja i samofinansiranja obrazovnih ustanova. Ovim zakonom, defakto, BiH objedinjava jedan cjelokupan proces reformskih zakona u oblasti obrazovanja, jer samo da, dakle, ponovim, već imamo Zakon o predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, Zakon o srednjem stručnom obrazovanju je danas na razmatranju, Zakon o visokom obrazovanju je prošao ovaj visoki Dom i to je, dakle, zaokružujemo jednu vrlo značajnu oblast u BiH kada je riječ o, posebno, mladim ljudima odnosno o srednjoškolcima.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ministru. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Evo, moram reći da nekih 45 do 60 minuta, ni ja ni poslanici SDP-a nismo se javljali za riječ. Kako reče jedna uvažena naša kolegica danas, Denis Bećirović i SDP zarobili Parlament. Samo se pitam, evo, u ovom prethodnom periodu ko vas zarobi, pa propadoše ovoliki zakoni. Evo, mi smo najavili

BERIZ BELKIĆ

Pređite na temu, gospodine Bećiroviću.

DENIS BEĆIROVIĆ

a kad je riječ o konkretno ovom zakonu, problem BiH i problem ovog Parlamenta je što se sa svim ovim zakonima, koje je sada ministar nabrojao, pristupa uglavnom obrnuto u odnosu na to kako se pristupa ovim zakonima u razvijenim zemljama. Primjer takvog, ja ću ga nazvati, naopakog pristupa je i ovaj zakon. Ovaj zakon je trebalo uobličiti tek nakon što se definišu neke nužne predradnje koje slijede prije ovog zakona. Javno, evo, i u ime Kluba poslanika SDP-a pitamo Vijeće ministara i nadležno ministarstvo, znaju li ili, eventualno, da li imaju koncepciju srednjeg stručnog obrazovanja? Mi smo, dakle, govorim o BiH, da je ovo ozbiljna vlast, morali bi prije ovog zakona imati koncepciju, ovo koje sam govorio, koja bi ponudila bazična načela i stavove za buduću organizaciju i realizaciju srednjeg stručnog obrazovanja. Morali smo imati okvir za strategiju razvoja stručnog obrazovanja u BiH, strateške pravce razvoja obrazovanja odraslih, sistem praćenja i vrednovanja kvaliteta obrazovanja itd.

Ne znam da li je, ali sudeći po tekstu, očigledno da Vijeće ministara u pripremi, evo, danas nam je i predloženo u prvom čitanju ovaj zakon, je moralo omogućiti uključivanje svih činilaca i svih aktera srednjeg stručnog obrazovanja. Kad to kažem, mislim na škole, socijalne partnere, roditelje, privredne činioce. Prijedlozi i sugestije nabrojanih faktora sasvim sigurno bi doprinijeli boljem kvalitetu ovog zakona.

BiH trebaju zakoni, a ne nikakvi okvirni zakoni. Evo, nakon Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u kojem, kada je riječ o finansiranju, nema ni 1% BiH, a neki nam obećavaju i 100% BiH, ponovo imamo jedan zakon koji se naziva okvirnim zakonom, a ja u ime Kluba SDP-a želim reći da ovoj zemlji ne trebaju nikakve fikcije od zakona, nikakvi okvirni zakoni. Trebaju joj normalni zakoni kao što to imaju sve normalne zemlje u Evropi.

Kad je riječ o ciljevima srednjeg stručnog obrazovanja i obuke, takođe moram reći da imamo ozbiljne primjedbe i na postavljene ciljeve. Opšti cilj srednjeg stručnog obrazovanja jeste da obezbjeđuje mogućnost i mladim i odraslim da steknu znanja, vještine i sposobnosti koje će im omogućiti zapošljavanje i dalje obrazovanje i učenje. Preciznije rečeno, smatram da srednje stručno obrazovanje treba da omogući sticanje zanimanja i kvalifikacija, odnosno relevantnih radnih kompetencija, stavova, znanja, vještina neophodnih za rad u određenom

području rada. Potrebno je sticanje inicijalnog i kontinuiranog stručnog obrazovanja i usavršavanja. Posebno važan dio u ovom zakonu je onaj dio koji govori o usaglašavanju potreba sa tržištem rada. I mislim da je ovaj vrlo važan dio zakona, jako loše sročćen. Za državu, ovo znači da treba kreirati radnu snagu koja ima adaptivne sposobnosti, što je u skladu sa modernim zahtjevima tržišta rada. Da bi srednje stručno obrazovanje moglo odgovoriti na ovakve zahtjeve, ono mora prije svega da obezbijedi relevantnost programa, ishoda i profila, jednake mogućnosti za sve pojedince i grupe, i efektivnost u obrazovanju visokokvalitetnih radnika koji se traže na tržištu rada.

Srednje stručno obrazovanje treba da odgovori na potrebe tržišta rada nekoliko načina. Razvojem standarda i programa koji trebaju da održavaju promjene u potražnji na tržištu rada, dizajniranje širokih profila zanimanja i uvođenje ključnih vještina, razvoj i uspostavljanje lokalnog partnerstva sa socijalnim partnerima i drugim zainteresiranim učesnicima. Realno je očekivati da će se budući razvoj BiH u velikoj mjeri zasnivati na razvoju malih i srednjih preduzeća. I u skladu s tim, treba postaviti i određene stvari u ovom zakonu.

Takođe, smatram da u ovom zakonu isto treba na vrlo jasan način precizirati nešto što je boljka BiH već dugi niz godina. Smatram da svi nastavnici moraju uvažavati i objašnjavati razlike između tri službena jezika u BiH kad god je to od značaja za predmete koje predaju. I u sličnom smjeru je bila jedna odluka Visokog predstavnika u BiH kod jednog zakona koji je vezan za ovu materiju. Takođe, smatram da zakonom se mora vrlo jasno reći da ne smije biti diskriminacije učenika zbog njihovih vjerskih, racionalnih, nacionalnih, spolnih, kulturoloških i drugih posebnosti, niti zbog korištenja bilo kojeg jezika konstitutivnih naroda u BiH. Takođe, u ovom zakonu smatram da treba da stoji, ne smije biti diskriminacije nastavnika ili drugih uposlenika pri imenovanju, uvjetima zapošljavanja, napredovanju ili prilikom donošenja druge odluke vezane za tu osobu, zbog toga što u školi koristi jedan od jezika konstitutivnih naroda.

Takođe, kada je riječ o razvoju i sadržaju nastavnih planova i programa, želim reći u ovom prvom čitanju, da nastavni planovi i programi srednjeg stručnog obrazovanja trebaju biti usmjereni na pružanje znanja i vještina kako učenicima, tako i odraslim. Jedinostveni program srednjeg stručnog obrazovanja treba da omogući lični razvoj učesnika obrazovnog procesa, poboljšanje kvaliteta nivoa stručne osposobljenosti, promovisanje zapošljavanja i doživotnog učenja.

Posebno ovde želim reći jednu, da tako kažemo, veliku dilemu u ovom zakonu ili veliki nedostatak. U članu 8. ovog zakona, u stavu 2, govori se o tome da je potrebno primjenjivati tzv. modularnu metodologiju gdje god je to moguće. Ja mislim da to ne može ostati ovako neprecizno u zakonu, da treba zakonski precizirati koja je to metodologija. Obzirom da imaju dvije metodologije, tzv. sveobuhvatna modularizacija i fragmentarna modularizacija. I mi bismo zakonom morali taj dio mnogo jasnije precizirati.

Takođe, onaj dio zakona koji se odnosi na standarde za ocjenjivanje, trebalo bi u dobrom dijelu redefinisati i sistem obezbjeđivanja kvaliteta u cjelokupnom sistemu obrazovanja u BiH, treba da obuhvata prije svega dva nivoa aktivnosti. To je jedan na državnom nivou aktivnosti koje su usmjerene ka obezbjeđivanju visokog kvaliteta ukupnog

obrazovanja i drugi nivo je na školskom nivou, što obuhvata procjenu, vrednovanje postignuća u svim segmentima rada srednje stručne škole.

Vrlo važno u ovom zakonu je i onaj dio koji se odnosi na organizovanje obuke odraslih. I mi u SDP-u nismo zadovoljni sa rješenjima koje je ovaj zakon ponudio. Obrazovanje odraslih je jedna manifestacija doživotnog učenja i integralni dio cjelovitog sistema obrazovanja. Znanje, vještine i sposobnosti odraslog stanovništva su ključ za socijalnoekonomsku transformaciju i razvoj BiH i njenog nastojanja da bude dio ineraktivnog svijeta. U tom smislu trebalo bi prilagoditi i ovaj zakon i nikako ovaj dio koji se odnosi na obrazovanje odraslih ne zasnivati na nekim starim temeljima, već, naprotiv, na način kako to tretiraju danas i razvijene zemlje. Obrazovanje odraslih nije više znak ekonomske i tehnološke zaostalosti već je, niti sredstvo, je li, političke ili neke druge indokrinacije, već je to način sticanja novih znanja, vještina i sposobnosti. S toga, polazeći od tih principa želim reći da bi bilo dobro prilagoditi i zakonske odredbe u ovom zakonu.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Bećiroviću. Biće prilike, naravno, da se neke stvari kroz amandmansku fazu koriguju. Ima li još prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Glasamo o zakonu u prvom čitanju.

26 za, bez protiv, 6 uzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo usvojili Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u BiH u prvom čitanju. Želim uspjeha u daljoj proceduri.

Idemo na tačku 16.

Ad.16. Prijedlog zakona o zaštiti planova rasporeda integrisanih sklopova, prvo čitanje

BERIZ BELKIĆ

Dakle, Prijedlog zakona je dostavljen Parlamentu 7. juna 2007. Ustavnopravna komisija dostavila mišljenje 27.juna. Nadležna je bila Komisija za vanjsku trgovinu i carine. Mišljenje nadležne komisije, nakon prve faze razmatranja, dostavljeno je 2. jula. Komisija je, kao što vidite, podržala principe Prijedloga zakona i uputila ga je Domu na dalju proceduru. Mi danas, dakle, rasparavljamo i odlučujemo, odnosno glasamo u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Gospodin Dokić, gospodin Kalabić.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja moram da priznam da potpuno ne razumijem šta se htjelo s ovim zakonom reći. A evo, uzimam sebi za pravo da to kažem, kažem uzimam sebi za pravo da to kažem jer sam ja, mislim, jedini autor univerzitetskog udžbenika u BiH koji se zove Integrisana kola. Dakle, ne ulazeći uopšte u nadležnost, ustavnu ili ovu, nego zaista bih volio da znam šta je autor ovog zakona htio da kaže. I da li je uopšte u svijetu praksa da se jedna tako uska oblast kao što je topologija ili, kako se ovde naziva topografija integrisanih kola, posebno zaštićuje zakonom. Ja neću reći generalno da i ovo ne treba da bude obuhvaćeno nekakvom zaštitom, ali u znatno jednom širem kontekstu, onda bi trebalo da idemo na milion zakona ovakve vrste da bismo postigli ono što treba, eventualno, ovaj institut koji radi te poslove, da radi.

BERIZ BELKIĆ

Valjda je Vijeće ministara znalo šta radi pa ga je predložilo.

BRANKO DOKIĆ

Ne znam, nek' neko ko je predlagač objasni, možda ću shvatiti.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Kalabiću.

DRAGO KALABIĆ

Uvažavajući ovo što je kolega Dokić rekao i pored činjenice da se ovde osporava i ustavni osnov, da spominjanja da jedan drugi zakon ne može biti osnova za ovaj zakon, ja želim da upitam da li je Kolegij pravilno procijenio da je ovo dao Komisiji za, proglasio je nadležnom? Ako je već tako, mislim da je Komisija za saobraćaj i komunikacije trebala biti osnovna, nadležna komisija.

BERIZ BELKIĆ

Jer se vidi da gospodin Dokić barata materijom.

DRAGO KALABIĆ

Mislim za ovu oblast i mislim da nije dobro da dobijemo izvještaj ove komisije. Mislim da je trebalo biti suprotno. I postavljam to kao pitanje, da li je ispravno postupljeno?

BERIZ BELKIĆ

Ali, evo, ova je se Komisija za vanjsku trgovinu i carine bavila ovim i ja ne dovodim u pitanje ni ovu komisiju. Vjerujte, siguran sam da je i komisija provela odgovarajuću proceduru, izvršila odgovarajuće konsultacije. I imamo izvještaj komisije. Imamo i u obrazloženju, jeste, Zakon o spoljnotrgovinskoj politici BiH, itd.

Gospodine Jovičiću, izvolite. Nemojte samo da od ovoga pravimo komplikaciju, dakle. Kažite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Vrlo kratko. Ovde mi je profesor Dokić pomogao zaista. Kad profesor ne zna o čemu se ovde radi, onda mi pogotovo ne znamo što je došlo na našu komisiju.

BERIZ BELKIĆ

Nemoj biti povodljiv, što si povodljiv tako.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Mi nismo htjeli uopšte da raspravljamo, nismo razumjeli o čemu se radi i kažemo ovo je uredu i da dođe na Parlament, nek' ljudi pitaju šta je ovo, o čemu se radi. E tako je bilo.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas da stvar uozbiljimo. Radi se o ozbiljnoj stvari. Dakle, radi se o prijedlogu zakona koji je predložilo Vijeće ministara i ja zaista nemam sumnje da zakon nije iskreiran na osnovu nekih principa. Naša komisija, možemo diskutovati, jesmo li trebali na ovu ili onu komisiju, ali komisija je provela proceduru. I nemojte to sad da devalviramo.

Izvolite, gospodine Dokiću, pa Azra Hadžiahmetović, Ekrem Ajanović.

BRANKO DOKIĆ

Ja se neću više javljati zaista, ali ako, ja ne znam ko je predlagač. Da li je to Ministarstvo za ekonomske odnose, volio bih da čujem razloge

BERIZ BELKIĆ

Nemojte one koje uhvatite.

BRANKO DOKIĆ

Ma bez obzira, mislim

BERIZ BELKIĆ

Naravno, evo, možemo čuti gospodina

BRANKO DOKIĆ

Htio bih vama da kažem, nažalost, u BiH niko ne proizvodi integrisana kola. Ja ne vidim u ovom trenutku namjere da će to uskoro da bude. Možda imaju neke namjere. Ako postoje ... možda onda ima osnova da raspravljamo o ovome. Ali ako ne postoje i takve namjere, mislim, šta ćemo mi to štititi.

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja bih zamolio gospodina

BRANKO DOKIĆ

Neću se više javljati, odlučite kako god hoćete.

BERIZ BELKIĆ

Puhalac, ako je u mogućnosti nam pomoći da izađemo iz ovoga. Hvala lijepo. Azra, izvini, molim te, evo, samo da čujemo ministra.

SLOBODAN PUHALAC

Meni je drago što na ovakav način debitujem pred vama i u ovim godinama, ali ću se potruditi. Predlagač je Institut za intelektualno vlasništvo. A, gospodine Dokiću, Vi ste sjedili prije mene ovdje i ovo je posljedica svih onih agencija, institucija koje ste Vi odvojili od Vijeća ministara i za koje se ne zna ko ih koordinira i ko upravlja sa njima. Toliko.

BERIZ BELKIĆ

Azra Hadžiahmetović. Molim vas, malo strpljenja.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja predlažem, obzirom da je Vijeće ministara predlagač ovog zakona, dakle, kao takav zakon nam je došao ovdje, uz uvažavanje argumentacije gospodina ministra, ali ovdje stoji da je predlagač Vijeće ministara. Ja predlažem da se ova tačka ostavi za narednu sjednicu, da u međuvremenu obezbijedimo resornog ministra koji će nam pružiti obrazloženje zakona. Mi smo, inače, imali praksu da, ukoliko nema predlagača, dakle, resornog ministarstva, da takav zakon ne razmatramo ovde.

Ujedno, ja bih predložila da Kolegij razmotri mogućnost, da do sljedeće sjednice ovo, da nadležnoj komisiji za, kako se sad zove, transport i komunikacije, saobraćaj i komunikacije ili

BRANKA TODOROVIĆ

Nije, nije, ne, ne.

BERIZ BELKIĆ

Pa čuli ste da je gospodin Dokić rekao, što reče Jovičić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ima sa komunikacijama, ima sa komunikacijama, više nego sa vanjskom trgovinom. Ali, u svakom slučaju, stojim kod prvog prijedloga zaključka.

BERIZ BELKIĆ

Nemojte da od ovoga sad napravimo veliku priču. Izvolite, Denis Bećirović. Molim, imamo prijavljenog Okolića, Ajanovića, evo, ljepota.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ću vrlo kratko i bez obzira koliko se to kome svidjelo ili ne, moram reći da, evo, kao poslanik, opozicioni, zaista trebalo bi pozvati vladajuće stranke koje su napravile Vijeće ministara, ovu parlamentarnu većinu, da se napokon uozbilji u ovoj zemlji.

BERIZ BELKIĆ

Opet ti ode s teme.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nije, ovo je itekako vezano. Imamo, dakle, zakon,

BERIZ BELKIĆ

Vrati se na zakon.

DENIS BEĆIROVIĆ

Gospodine Belkiću, ja bih volio da ne idem s teme, ali da završim i vrlo kratko da kažem. Bilo bi, dakle, dobro da se radi ono što se radi u svim ozbiljnim zemljama. Dakle, kada parlamentarna većina, kao što je vi ovdje imate, predlaže određeni zakon pa barem minimum prethodnih radnji da obavite i da se ne dogodi da Vijeće ministara predloži zakon da mi iz opozicije čutimo, a da parlamentarna većina izigrava ovaj zakon, da ne kažem ruglu kao što je to slučaj, evo, na ovoj sjednici.

BERIZ BELKIĆ

Mi ćemo to sigurno uz tvoju pomoć riješiti, ovaj.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nadam se.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Ajanović, pa, evo, javljaju se ljudi, molim vas, ma, molim vas pa budite strpljivi, svi hoće da govore. Imamo Ajanović, ko je replika, Huskić, imamo Ajanović, Okolić. Nemojte se sada nervirati, svako hoće da govori. Neću se ja više nervirati, vas je 42.

ADEM HUSKIĆ

Samo se opusti, predsjedavajući. Ovo je meni drugi mandat i ovo mi je prva replika, ali, stvarno, kolega Bećirović mi čitav dan pila živce i ja mu predlažem, ja mu predlažem da

napravi parlamentarnu većinu i kaže, dovoljno poslanika je, nek' vodi ovu državu kako misli da treba, a nek' pusti

BERIZ BELKIĆ

Dobro, to će on na izbore ići, sjedi.

ADEM HUSKIĆ

Pa čitav dan sjedim ovdje i razvali me čovjek.

BERIZ BELKIĆ

Demokratija, demokratija. Pa, je li nužno, je li nužno, gospodine Bećiroviću?

DENIS BEĆIROVIĆ

Izgleda da jeste.

BERIZ BELKIĆ

Hajte, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Baš mi je drago kad sam čuo

BERIZ BELKIĆ

Samo, znate, ima ona, stani ima izaći.

DENIS BEĆIROVIĆ

Uvaženog, kad sam čuo izjavu ovog uvaženog kolege iz parlamentarne većine, preciznije poslanika Stranke za BiH, da ga nervira ovo što mi govorimo iz opozicije, ma evo nije bitno, da Vi znate koliko Vi nervirate ljude u ovoj zemlji, što ova zemlja je zadnja u Evropi, što ne donosi ključne zakone, što smo zadnji u gotovo svim pogledima kad je riječ o evropskim integracijama, sasvim sigurno ne biste ustali da govorite ovo što ste maloprije govorili. A usput Vam predlažem da se pokušamo služiti argumentima. Dakle, ovo što sam ja kratko rekao u okviru ove tačke dnevnog reda, Vi ste trebali fino ustati i reći nije tačno to ili to, međutim, osim činjenice da Vas nerviramo, a vjerujte, drago mi je da Vas nerviramo, niste drugo ništa rekli.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo trenutak, molim vas, da upozorimo poslanike da se jedni drugima obraćaju sa dužnim poštovanjem, da ne izlaze iz tačke dnevnog reda, da u 7:00 sati imamo dogovoreno, većina nas, kod američkog ambasadora posjetu, da, ako ne završimo do 7:00 sati ovu današnju sjednicu, da ćemo morati da nastavimo sutra, da ljudi pokušaju da ne izazivaju replike jer onda sigurno nećemo uraditi danas posao koji smo ovdje sad.

Izvolite, gospodine Huskiću, ako ste još raspoloženi za repliku.

ADEM HUSKIĆ

Mi smo počeli od 10:00 sati, sad je 6:00, to je 8 sati, od tih 8 sati ja mislim da su, zahvaljujući intervencijama kolege Bećirovića, 4 sata izgubljena u ovom Parlamentu. Što se tiče odgovornosti prema građanima, ja nemam problem sa građanima, to imaju oni koji imaju, to su oni što su manjina, nek' oni riješe svoje probleme sa biračima.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem. Sljedeća replika, je li replika, gospođo Azra? Izvolite. Jer gospodin Okolić i prije Vas se javio, ako je replika.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Imam samo jednu rečenicu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ

Ovako, pošto OSCE je ponudio Kodeks ponašanja parlamentaraca, koji će vrlo brzo skupa sa Zajedničkom komisijom oba doma biti na dnevnom redu, tako da kad to usvojimo, ja molim da završimo ovu sjednicu sa jednom određenom kvalitetnom dozom tolerancije, ako možemo koja, u najmanju ruku, samo da je još malo podignemo, pa kad donesemo taj kodeks, ja se nadam da se ovako nešto više neće događati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem se. Izvolite, gospodin Ajanović je imao nešto.

EKREM AJANOVIĆ

Ja neću ništa replicirati, ali bih htio da kažem da sam i ja imao dilemu kada je raspravljano o ovoj tački dnevnog reda na komisiji, kao što je profesor iznio. Međutim, ovdje moram da kažem, ovaj, da mi je sada poslije njegove diskusije sasvim jasno da bi trebalo, zapravo, ovaj zakon donijeti. Tim prije, možda je neke nejasnoće bilo oko toga da li će se zakon zvati raspored integralnih kola ili integralnih sklopova i o tome se vodilo dobro polemika o tome i na kraju je zaključeno, bar predlagač je zaključio, i rekao da je ovaj naziv integralnih sklopova, da je to na hrvatskom jeziku, a da bi bilo integralnih kola na jezicima ova druga naroda.

Prema tome, ako je to tačno, onda je za mene svejedno da li se on zove integralna kola ili integralni skupovi. Znači, tu moraju da odluče lektori, to ne možemo mi kazati da je to ovako ili onako. Ali u svakom slučaju, poslije diskusije profesora i rekao ako bude namjere da se nešto radi da bi trebalo taj zakon, ja smatram da bi trebalo u proceduru dalju ovaj zakon staviti, a da li će on nositi ovaj naziv ili drugi, ja ne bih mogao da odgovorim na ovo pitanje,

jer imamo stručnjaka koji se bavi isključivo time koji je rekao da bi to trebalo da bude, drugo, imamo lektore koji kažu da treba da se zove na jednom drugom. Znači, u svakom slučaju, pošto su sva tri jezika ravnopravna, mišljenje da nema razloga da se radi toga što se zove, što je ovdje stavljen naziv integralni sklopovi, a raspravljalo se o integralnim kola, mislim da bi trebalo ovaj Zakon staviti u procedru.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodin Okolić.

MIRKO OKOLIĆ

Ja predlažem, predsjedniče, da mi odmah o ovome glasamo iz sljedećeg razloga. Mislim da je neozbiljno da smo mi određene predlagачe, pod navodnicima omazili, je li, nama daju materijal, ne pojave se kao predlagачi da određene nedoumice otklone i onda, ako im to ne prođe, mi kažemo 'ajde da to skinemo s dnevnog reda pa ćemo drugi puta, onda stanu, oslušnu malo pa to malo bolje kao urede. Ja predlažem da mi za ovo glasamo i ako padne zakon nek' se jedanput opamete i onda će znati da moraju biti prisutni tu i da brane ono što su predložili.

BERIZ BELKIĆ

Ovdje je bilo samo pokušaja da se, eventualno, odgodi izjašnjavanje, međutim, ja ću se držati procedure, naravno, ako nema volje za drugačije.

Ima li još prijavljenih? Ima li još prijavljenih?

Zaključujem raspravu, molim vas, da se pripremite za glasanje o Prijedlogu zakona o zaštiti planova raspodjele integrisanih sklopova, prvo čitanje.

Glasajte sad. Ponovićemo glasanje.

Pripremite se, glasajte sad, pa, evo, glasajte, niko vam ne brani.

18 za, 10 protiv, usaglašavanje.

Nema entitetske većine.

Idemo dalje. Tačka 17.

Ad. 17. Razmatranje Izvještaja o ispitivanju opravdanosti podnesenih prigovora na utvrđenu rang-listu za izbor generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora u Uredu za reviziju institucija BiH

BERIZ BELKIĆ

Dakle, u okviru ove tačke, samo da vas podsjetim, da smo formirali Ad hoc komisiju sa zadatkom da ispita opravdanost prigovora na rang-listu koju smo imali. Nakon provedenog javnog konkursa za izbor generalnog revizora, Ad hoc komisija, mi smo, dakle, formirali to da

ona utvrdi je li bilo povreda postupka i da u tom dijelu izvrši ispravke i da Domu predloži novu rang-listu.

Ad hoc komisija ja 27. juna dostavila Izvještaj koji ste vi svi dobili, vidjeli ste da je Komisija utvrdila da su neki prigovori kandidata bili opravdani i da je bilo određenih neusklađenosti između utvrđenih kriterija i uslova navedenih u javnom konkursu. Također ste vidjeli da je Ad hoc komisija, da Ad hoc komisija predlaže Domu odluku kako ću je pročitati.

Poništava se Javni konkurs za izbor generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora u Uredu za reviziju institucija BiH, objavljen u „Službenom glasniku“, broj 4., 2006. od, broj 41/06, od 30. maja 2006., te da imenuje novu komisiju za izbor generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora u Uredu za reviziju institucija BiH koja će raspisati novi javni konkurs.

Dakle, Dom naroda, da vas samo podsjetim i informišem, ako niste informisani, da je Dom naroda već donio ovakvu odluku o poništavanju ovog konkursa i imenovao je svoj dio članova, novih članova, u Ad hoc komisiju. Dakle, oni su imenovali iste članove koji su bili i ranije u Komisiji za ispitivanje opravdanosti prigovora.

Ima li prijavljenih za raspravu? Nema.

Molim vas, mi smo i pripremili, evo da idemo redom, prvo da se izjasnimo o Prijedlogu ove odluke koju sam vam pročitao i koju nam predlaže naša komisija.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 24 glasa za, bez protiv i 1 uzdržan, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo donijeli Odluku kojom se poništava Javni konkurs za generalnog revizora, tekst koji sam maločas pročitao.

Dakle, mi imam još jednu obavezu da izaberemo nove članove, odnosno da predložimo 3 člana ove Ad hoc komisije koja će zajedno sa 3 člana iz Doma naroda provesti novu proceduru. Mi smo na Kolegiju predložili Huseina Nanića, odnosno odlučili da vam predložimo Huseina Nanića, Velimira Jukića i Jovičića Slavku.

Molim vas da se pripremite za glasanje. Ima li rasprave i diskusije?

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 25 glasova za, bez protiv, s 5 suzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom.

Konstatiram da smo imenovali novu Komisiju za izbor generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora u Uredu za reviziju institucija BiH koja će i raspisati novi javni konkurs.

Prelazimo, **prelazimo, na tačku 19.**

BERIZ BELKIĆ

Radi se o ratifikacijama, idemo jednu po jednu, očigledno je da ćemo morati danas jednu po jednu, jer imamo nekih spornih pitanja o kojima trebamo raspraviti.

Idemo pod

a) Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima u Strazburu 5. novembra,

BRANKA TODOROVIĆ

Ne, ne, to je skinuto.

BERIZ BELKIĆ

To smo skinuli, pardon, to smo skinuli.

a) Drugog dodatnog protokola za Evropsku konvenciju o pravnoj pomoći,

Dakle, Drugi dodatni protokol za Evropsku konvenciju o pravnoj pomoći. Za nju imamo, je li tako, privremeno mišljenje.

Molim vas da se, idemo jedno po jedno. Ma, idemo jedno po jedno. Evo ima prijedlog, pošto je CEFTA, praktično, ovaj, stvar o kojoj bi se trebalo raspraviti zbog koje ministar cijeli dan čeka. Dakle, da se izjasnimo o sljedećim konvencijama. Ja ću ih pročitati radi zapisnika i da i vi pratite. A, naravno, ako se slažete.

Dakle, radi se o

- Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o pravnoj pomoći,
- Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dodatak i imovinu,
- Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine, ovdje se misli na dohodak i imovinu,
- Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine, koju zastupa Ministarstvo finansija i trezora i Bank Austria Creditaustalt Ag – Projekat vodosnabdijevanja Brčko Distrikta BiH,
- Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i OPEC fonda za međunarodni razvoj – Projekat sarajevske zaobilaznice,
- Ugovora o pomorstvu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske,
- Ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Kraljevine Belgije,

I za ovo smo u toku dana dobili mišljenje pozitivno komisije i

- Ugovor o pomorstvu između Vijeća ministara BiH, Vlade Republike Turske i imamo

- Kreditni sporazum između BiH i Bank Austrija Creditaustalt Ag – projekat vodovodnog i kanalizacionog sistema u Opštini Gradiška

Isti sporazum kao što je i za Brčko

Ja se izvinjavam malo, imamo ovdje, da tako kažem, kao jednu vrste konfuzije.

Dakle, da se prvo izjasnimo hoćemo li u paketu glasati o ovome što sam ja pročitao.

Pripremite se i glasajte sad.

Glasajte sad.

25 za, bez protiv, 2 suzdržana, dovoljnom entitetskom većinom, odlučili smo da u paketu glasamo o sporazumima, konvencijama koje sam ja u zapisniku pročitao.

Molim vas da se pripremite.

Dakle, sad glasamo o sporazumima i konvencijama.

Glasajte sad. Neće nedostajati ja se nadam. Sad ćemo vidjeti. Pošaljite usput i u Brčko. Čekaj, stani, nemoj.

29 za, bez protiv, samo malo, vrati mi ovo. Ne, ne, uredu je.

29 za, bez protiv, 1 uzdržan, dovoljnom entitetskom većinom. konstatiram da su usvojeni sporazumi i konvencije koje sam ja, odnosno i ugovori koje sam ja maločas u zapisnik pročitao. Nema, Rajka, potrebe ponovo čitati. Je li tako? Ok.

I ostao nam je iz ovog paketa, dakle,

Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini CEFTA

BERIZ BELKIĆ

Ja vas neću zamarati, znate svi, manje više, o čemu se radi. Veliki broj informacija imamo itd.

Gospodin ministar je bio zaista ljubazan i strpljiv, cijeli dan je čekao da bi učestvovao u radu po ovoj tački. Ja se zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

SLOBODAN PUHALAC

Hvala, predsjedavajući. Ja se nadam da ću biti uspješniji nego prethodno. Ja ću samo napomenuti da je CEFTA prošla dugačak put, od Memoranduma u Briselu od 2001., Rimu 2003., Sofiji 2005., Bukureštu 2006., četiri runde u 2006. godini u Briselu i konačno je potpisan u Bukureštu 19.12.2006.godine. Potpisnice sporazuma su Republika Albanija, BiH, Republika Hrvatska, Republika Makedonija, Republika Moldavija, Republika Crna Gora, Republika Srbija, UNMIK po Rezoluciji 1244.

Ja ću probati da skratim izlaganje. Ciljevi CEFTA-e su konsolidacija preko 30 bilatelarnih sporazuma, poboljšanje uslova za postizanje ulaganja uključujući direktna strana ulaganja, širenje trgovine robama i uslugama, ukidanje barijera i poremećaja u trgovini, osiguranje pravičnih uvjeta konkurencije, osiguranje odgovarajuće zaštite prava intelektualnog vlasništva i osiguranje efikasne procedure za provođenje i pripremu sporazuma.

Tijela CEFTA-e, samo da ih napomenem jer su vrlo bitna, Zajednički odbor sačinjen od predstavnika svih potpisnica na ministarskom nivou, pododbori na ekspertskom nivou, radne grupe i njihova uloga da formiraju zajednički odbor. Primjer, Pododbor za carinska pitanja i porijeklo roba, Pododbor za tehničke barijere, Pododbor za poljoprivredu, Stalni sekretarijat, depozitar je ove godine Vlada Republike Hrvatske, a predsjedavajuća potpisnica po principu rotacije u 2007. je Makedonija.

Sporazum je, faktički, stupio na snagu jer je šest potpisnica ratificiralo. Za preostale dvije potpisnice izvan ovih, Sporazum će stupiti na snagu 30 dana od dana dostave instrumenata ratifikacije depozitaru Republici Hrvatskoj.

Očekivanja su da bi Sporazum mogao stupiti, i za ostale, na snagu do jeseni ove godine. Prednosti CEFTA-e, ukratko jedan ugovor reguliše više uslova trgovine u regionu, neki mehanizmi ili odredbe bilatelarnih ugovora su znatno pogoršani. Mehanizmi zaštite su obezbijeđeni, postupne(?) zaštitne mjere, opšte zaštitne mjere, antidamping mjere, kompenzatorne mjere, zaštita od nelojalne konkurencije. Mehanizmi za rješavanje sporova su konsultacije, medijacije, arbitraže. Nova trgovinska pitanja su usluge, investicije, javne nabavke, prava intelektualnog vlasništva, a specifična, nema izvoznih subvencija u trgovini. Medijacija, arbitraža su osnovni mehanizmi. Dijagonalna kumulacija, što je vrlo, bitno roba i u području CEFTA-e i u području budućih potpisnika Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i transparentnost obaveza, objavljivanje svakog propisa koji utiče na pitanja obuhvaćena sporazumom, uspostava kontakt tačaka za dobijanje svih potrebnih informacija.

Položaj BiH unutar CEFTA-a obezbjeđuje ujednačenje uslova trgovine unutar regije. Ne mogu se davati izvozne subvencije, što je vrlo bitno za naše okruženje. Nema mogućnosti fiskalne diskriminacije. Mehanizam identifikacije i ukidanje tehničkih barijera u trgovini. Kod pripreme novih tehničkih propisa treba dostaviti nacrt 90 dana unapred, odnosno, kod preuzimanja evropskih međunarodnih propisa, 30 dana unapred. Dakle, postoji sistem blagovremenog obaveštavanja o propisima ove vrste.

Ponovo napominjem mogućnost dijagonalne kumulacije po dva osnova. Ja ću, faktički, vas obavijestiti samo da mi CEFTA-u već skoro četiri godine, jer kroz dva bilatelarna sporazuma Srbiju i Hrvatsku, mi imamo popunjeno 96 procenata spoljno-trgovinske razmene u uvozu i 97 procenata spoljno-trgovinske razmene u izvozu. Znači, za nas je, faktički, CEFTA na snazi četiri godine.

Postavilo se pitanje, u brojnim raspravama koje smo imali, šta će ona značiti prvenstveno za poljoprivredu, kao jednu od najosetljivijih grana. Moje mišljenje i mišljenje ministarstva je da se problem poljoprivrede mora raditi na sistemskim i dugoročnim mjerama i da, eventualno prihvatanje odgode stupanja na snagu CEFTA-e ne bi dalo pozitivne efekte i ne

bi nam otvorilo, faktički, bi nam zatvorilo puteve u svemu onome u čemu mi učestvujemo, a to su brojne aktivnosti na potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pristupanju svjetskoj trgovinskoj organizaciji.

Ja bih još napomenuo da poljoprivreda, koja sa 12% učestvuje u bruto društvenom proizvodu, zapošljava fiksno 24%, a od nje živi, vjerovatno, negdje između 40 i 60 % ljudi, je bitna da joj pokažemo, na neki način, mjerama koje bi propratile CEFTA-u, da samo otvaranje ne treba značiti i nepremostivu teškoću.

Bilo je primjedaba na carinske tarife 2416 od strane komisije. Ja vas mogu obavijestiti da one u ukupnom spoljnotrgovinskom prometu učestvuju sa nekih 0,7%, odnosno u apsolutnom iznosu 88.656.000. Znači, one po nama nisu pokazatelj da bismo trebali posegnuti za nečim što bi moglo izazvati i reakciju drugu strane. Kad bi se gledalo ukupno sve glave koje su vezane za poljoprivredu, tarifne od 0 do 24, one učestvuju negde sa 17% u spoljnotrgovinskom prometu i, po nama, nemoguće je napraviti nekakve kratkoročne mjere koje bi obezbijedile da se spoljnotrgovinski debalans u ovom području privređivanja značajnije smanji. On bitno i ne utječe na ukupna spoljnotrgovinska kretanja.

Ono što bi sa državnog nivoa moglo da se napravi, da bi se CEFTA na neki način olakšala kao pristup uz ono što kao otvaranje donosi kao prednost, je da se po ubrzanjoj proceduri usvoji Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi koji bi omogućio uvoz repromaterijala i opreme za potrebe poljoprivrede bez carine, koji je usaglašen sa entitetima i Upravom za indirektno oporezivanje. To je, faktički, prijedlog koji je prošle godine bio na dnevnom redu. On je sada spreman da ga uputimo u parlamentarnu proceduru. Pored toga, na brojnim sastancima, između ostalog, i sa entitetskim ministrima finansija i poljoprivrede je iskristalisana ideja da se, eventualno, i stimulativni dio koji iz budžeta se izdvaja za poljoprivredu, poveća jer su i prilivi u budžet, čini mi se, dosta solidni. U RS to bi bilo sa 4 na 5, a u Federaciji BiH sa 3 na 4%.

Pored toga, dali smo u proceduru u entitete da se izjasne i o mogućnosti ukidanju takse na poljoprivredno gorivo koja iznosi 15 pfeninga po litru. Ja ću još jednom napomenuti da, po meni, otvaranje nema alternative. Mi smo to i u međudržavnim susretima sa Slovenijom, sa Hrvatskom sa Litvanijom dobili kao potvrdu opredelenja. Definitivni pomaci u sistematskom rješavanju poljoprivrede kao privredne grane, su mogući samo u dužem vremenskom periodu. Oni su vezani i za čitav niz drugih radnji. Znači, pred vama će se naći i Zakon o poljoprivredi i prehrani i ruralnom razvoju. Dalje, treba pristupiti registraciji poljoprivrednih gazdinstava, razdvojiti komercijalno i ruralno i onda na bazi toga obezbijediti ulaganja koja ne mogu biti na ovom nivou na kojem su sada. Negdje oko 50 miliona eura se ulaže u stimulacije u okviru entiteta RS i Federacija. Republika Hrvatska ulaže oko 400 miliona evra. Ona ih ulaže i u investicionu i u tekuću proizvodnju i njihovi poljoprivredni proizvođači koji su se registrovali u protekloj godini, a ima oko 156 hiljada registrovanih gazdinstava komercijalnog tipa, od ukupno 358 hiljada gazdinstava koja su bila predmet registracije.

Toliko, ako bude dopunskih pitanja, ja ću rado pokušati da odgovorim na njih.

BERIZ BELKIĆ

Da li ja mogu razumjeti, odnosno pokušati interpretirati, da Vi, praktično, podržavate potpis ratifikacije ovog sporazuma. Ipak, da čujemo stav resornog ministarstva, odnosno Vijeća ministara.

SLOBODAN PUHALAC

Stav resornog ministarstva je nedvosmislena podrška ratifikaciji sporazuma.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa.

SLOBODAN PUHALAC

Ako bude daljih diskusija oko, eventualno, primjene člana 23. bis možemo dati nekakva pojašnjenja. Nekakav manevarski prostor se može obezbijediti, ali biste neratifikacijom i zaustavljanjem ovog sporazuma u ovom momentu, napravili nešto što bi nam zatvorilo vrata i donijelo nepredviđene teškoće.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo, gospodine ministre. Ja sam dužan samo vas podsjetiti, to sam propustio da kažem, da vi to, vjerovatno, imate, imamo Izvještaj Komisije za vanjske poslove koji je pozitivan i imamo Izvještaj Komisije za vanjsku trgovinu i carine koja sugeriše odlaganje.

Izvolite, otvaram raspravu. Gospodin Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, u medijima se stalno piše o uvoznim lobijima, o vanjsko-trgovinskom deficitu, o štetama milijardama maraka za BiH, o gubljenju enormnog broja radnih mjesta. I kod mene su, a vjerovatno i kod vas, tražene informacije tko zastupa uvozne lobije i ko je na neki način omogućio takve deficite i štete za ovu državu.

Ja sam uvijek kazao da ćemo to stanje popraviti. Nikada nisam imenovao ni osobu ni stranku, smatajući da nam je domaća proizvodnja, zapošljavanje ljudi u BiH, punjenje proračuna u BiH, punjenje fondova u BiH, svima nama ispred zapošljavanja ljudi u drugim državama, punjenja proračuna u drugim državama. Ali danas će se i razotkriti ako neko od nas ili neka stranka zastupa interese uvoznih lobija jer ovaj sporazum je test jesmo li mi opredijeljeni za domaću proizvodnju ili smo opredijeljeni za proizvodnju u susjednim zemljama, posebno mislim na Republiku Hrvatsku i Republiku Srbiju, hoćemo li puniti proračune i razvijati našu industriju i poljoprivredu ili ćemo puniti proračune u susjednim državama i razvijati njihovu industriju.

Neko to radi svjesno možda, neko nesvjesno, neko solidarišući se sa svojim kolegama, ali kada nekoga udušite da li to bilo ljubeći ili daveći, posljedice su potpuno, potpuno iste. Ja sam čak razgovarao sa nekim ljudima koji su bili učesnici u ovom sporazumu i pitao ih zašto niste ovo bolje ispregovarali, imamo negativno iskustvo sa ugovorima o slobodnoj trgovini i ministar je o tome govorio, oni traju već 4 godine. To nije velika razlika u odnosu na CEFTA-u. Imamo od toga enormne štete, imali ste jedno iskustvo i jednu dobru podlogu da to još bolje ispregovarate.

Dobio sam odgovor da je to samo nekoliko stotina stranica i ako se ne ratificira u Parlamentu, da to, praktično, ne znači ništa. A oni koji to ratificiraju, daju mogućnost da to stupi na snagu i proizvede nesagledive posljedice. Znači, jasnu mi je poruku rekao, da smo mi ovde danas odgovorni hoće li ovo stupiti na snagu u ovom obliku i bez pratećih odluka i zakona ili ćemo pripremiti prateće odluke i zakone kojim ćemo regulirati trgovinsku razmjenu na kvalitetniji način, gdje ćemo barem malo popraviti položaj proizvođača u BiH.

Da se ne bi pogrešno protumačilo, da sam ja protiv CEFTA-e, ja sam za CEFTA-u, ali ovakav dokumenat koji imamo danas ovdje, on je štetan za naše proizvođače, a onda posljedice toga imamo svi.

Kako se došlo do ovakvog dokumenta, ministar je o tome maloprije govorio. Ja ću možda samo neke detalje, da naši pregovarači nisu htjeli u Briselu na zadnjoj rundi, zapravo predzadnjoj, potpisati CEFTA-u, dijelom svijesni šta čine. I na zadnjem sastanku u Bukureštu je, ipak su druge strane prihvatile da se doda član 23. bis u Sporazum koji daje određenu mogućnost da BiH može napraviti određene mjere kojima može zaštititi, zapravo ne zaštititi, nego samo popraviti malo položaj u području poljoprivredne proizvodnje.

Neki samo možda detalj iz Sporazuma, šta je urađeno, a šta se moglo uraditi. Mi smo se zaštitili od Albanije. Sto stavki poljoprivrednih proizvoda smo zadržali carine na uvoz robe iz Albanije, što po meni nema nikakvu funkciju jer nama albanska poljoprivreda uopće ne prijeti jer oni niti imaju poticaja, niti će ugroziti naše tržište, a to je jedna od rijetkih zemalja s kojom imamo suficit. A sa susjedima nemamo niti jednu stavku na koju smo zadržali carine iako danas po ugovorima o slobodnoj trgovini imamo odluke u kojima imamo određene postotke carina zadržane i naplaćujemo ih. To je samo jedan simboličan primjer koliko se ovo pripremilo na štetu ove države.

Danas vam je podijeljen jedan materijal, mi smo ga imali na Komisiji, a jučer smo ga imali na radnoj grupi koji nam govori o statistici zadnjih 7 godina trgovinske razmjene sa Srbijom i Hrvatskom. Vjerojatno imate kod sebe, da biste mogli možda lakše pratiti ova dva dokumenta. I kad pogledamo sa Republikom Hrvatskom 2000. godine smo imali trgovinsku razmjenu milion i 178 i nešto tisuća maraka i zahvaljujući ovakvoj trgovini, ja je ne bih zvao slobodnoj, nego jednostranoj, završili smo prošlu godinu sa 1,5 milijardi maraka. Sa Srbijom je situacija nešto bolja u brojevima, ali u postocima je lošija. 2000.godine smo imali suficit 53 miliona maraka, a završili smo deficit sa skoro 500 miliona maraka. Ovdje imate i obrađene

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, malo strpljenja i pažnje, molim vas.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Ovdje imate i obrađene podatke prvih 5 mjeseci. Ja sam želio da vidimo šta su trendovi u ovoj godini, je li imamo poboljšanje ili imamo lošije stanje. Nažalost, imamo lošije stanje. I u ovoj godini, za prvih 5 mjeseci, sa Hrvatskom nam je deficit iz prvog mjeseca kad je bio 85 miliona, porastao u petom na 158 miliona. To je skoro za 100%. Sa Srbijom je nešto slična situacija gdje nam je deficit sa 40 miliona, u 5. mjesecu, porastao na 60, to je sa 50%. To nam govori da ovo što imamo 4 godine i što imamo danas, i dalje nanosi ogromne i neizmjerne štete za našu državu.

Ako ratifikujemo Sporazum ovakav kakav je danas ovdje kod nas, znači, te štete će i dalje svojom inercijom rasti. Ako pripremimo određeni zakon koji ova Skupština može usvojiti ili Vijeće ministara ako donese određene odluke da zadrži carine na određene proizvode, to neće riješiti problem naše poljoprivrede, ali će biti jedan mali kotačić uz sve mjere o kojima je gospodin ministar govorio, koje ja u potpunosti podržavam, možda za 4-5 godina popravimo našu konkurentsku moć i moći ćemo biti u boljem položaju.

Nama bi sporazum sa susjedima bio dobar onakav kakav imamo sa EU ili kakav susjedi imaju sa EU. To bi od njih bilo i korektno, da su i oni inicirali jednu takvu stvar jer koliko je EU razvijenija od susjeda, toliko smo mi nerazvijeniji od njih, i praktično bismo imali jedan korektan odnos u trgovinskoj razmjeni.

Mi smo u Komisiji za vanjsku trgovinu i carine radili zadnjih mjesec dana na ovoj temi. Formirali smo i radnu grupu za poljoprivredu, obišli smo određena područja u BiH, razgovarali smo sa udruženjima poljoprivrednika. Došli smo do određenog i sporazuma da Udruženje poljoprivrednika prestane sa prosvjedom koji je već više od 2 godine ispred Parlamentarne skupštine BiH. Sporazum ste danas isto dobili na klupe, ne znam da li ste ga stigli pogledati. Ali i poljoprivrednici nisu htjeli pristati da pogoršamo situaciju nego što imaju danas, jer brojke govore da je treba malo poboljšat. Dostavili su nam i vještačenje sudskog vještaka, baš po osnovu Sporazuma CEFTA jer je bilo dilema kako se tumače određeni članci Sporazuma jer smo i u Izvještaju od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa koji je bio na Komisiji, dobili u jednom stavku da pravno tumačenje člana 23. bis možda nije još najkvalitetnije, a ja ću vam samo kratko pročitati zaključak vještačenja koje nam je dostavilo Udruženje poljoprivrednika, od sudskog vještaka vajsko-trgovinskog i carinskog poslovanja.

On glasi sljedeće: BiH može i treba zbog prekomjernog uvoza poljoprivrednih proizvoda preduzeti odgovarajuće bilatelarne zaštitne mjere prema drugoj strani ili stranama, u ovom sporazumu i to hitno. Na osnovu odredaba navedenih u Sporazumu CEFTA, a posebno navoda u preambuli i članku 23. bis CEFTA 2006. jer sadašnji uvoz prouzrokuje ozbiljan poremećaj na BiH tržištu i u potpunosti uništava domaću proizvodnju.

Znači, ja sebi nisam htio dati za pravo da tumačim sve ove stvari, ali kad sam dobio i vještačenje, onda mi je bilo u potpunosti jasno da moramo uz Sporazum CEFTA usvojiti ili

zakon ili neke odluke i ići tim koracima dalje, da nam se ne bi desilo da smo pred jednom velikom provalijom, a krenuli smo snažno naprijed i onda je normalno kako bismo završili.

Ja bih predložio jedan zaključak koji glasi sljedeće, a dostaviću vam u pismenom obliku:

- Odgađa se ratifikacija Sporazuma CEFTA do sjednice koja će se održati 05.09.2007. godine. i pod 2,
- Zadužuje se Komisija za vanjsku trgovinu i carine da pripremi mjere koje će osigurati bolji položaj poljoprivrednih proizvođača u vanjsko-trgovinskoj razmjeni za sjednicu 05.09.2007.godine.

Mislim da bismo na ovakav način stvorili pretpostavke da Sporazum CEFTA bude dobar i za BiH, time ništa nećemo izgubiti jer se Sporazum već primjenjuje sa ovim zemljama, mi ćemo se uključiti 2 mjeseca kasnije.

Ukoliko se ne bi usvojio ovaj zaključak, danas imamo tu i predstavnike Udruženja poljoprivrednika, a oni su tražili i željeli bi isto nešto reći na ovu temu. Ja najavljujem pauzu od pola sata i zamolio bih, ako možemo, da Prošireni kolegij u tih pola sata porazgovara i sa predstavnicima udruženja, pa da čuje njihovo mišljenje. Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Ivankoviću. Idemo dalje.
Snježana Rajilić, predsjednik Komisije.

SNJEŽANA RAJILIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam obavezu kao predsjedavajuća Komisije za vanjsku trgovinu i carine, da obavijestim Parlamentarnu skupštinu BiH da je ova komisija u nekoliko navrata razmatrala pitanje CEFTA-e, ali isto tako i spoljno-trgovinskog deficita BiH.

Naši zaključci su išli u pravcu, znači, pomoći poljoprivrednoj proizvodnji i, ovaj, određenom odlaganju izvršenja ovog sporazuma, odnosno, ratifikacije ovog sporazuma.

Ali nisam se javila zato za riječ, jer gospodin Lijanović je dosta toga rekao. Javila sam se za riječ da kažem da vi sad trenutno nemate na stolu zaključke ovoga odbora i da molim, znači, ovaj, službu parlamentarnu da ih dostavi i, ovaj, isto tako, želim objasniti jedan stav komisije koji je bio na zadnjoj našoj sjednici, a to je 8. sjednica koja je održana 2. jula, kako bi stigla na vrijeme ovdje Parlamentu, mi smo, znači, dobili nekakva uvjerenja da će 19. jula, u četvrtak, doći ljudi iz komisije koja je učestvovala u izradi ovoga sporazuma i da će tada nama objasniti pravne mogućnosti toga člana 23. bis. Naravno, ne želeći da utičem na odluku Parlamenta ni u kom slučaju, ja samo, znači, imam obavezu da kažem da smo o tome raspravljali i donijeli odluku da se sa njima sastanemo u 10:00 sati u Parlamentu BiH, 19.jula 2007. godine.

Hvala vam lijepo, a ja molim, znači, službu da dostavi ovaj izvještaj na stolove.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Izvolite dalje.
Slavko Jovičić.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa, kao što je rekla predsjednica naše komisije, mi smo više puta imali ovaj sporazum, nego nikada nismo imali zvanično stav nijedne institucije, a evo podržavam sve ovo što je rekao gospodin ministar, šta mi na mostu gubimo, a šta na ćupriji dobivamo. Ovdje je bitan most i ćuprija. I ovo vrijeme, ako bismo odložili, šta ćemo time dobiti, hoćemo li išta izgubiti, hoće li se ovi sporazumi prekinuti. Neće jer oni i sad funkcionišu. Ali zbog ove komisije koju smo formirali za poljoprivredu i obišli ljude, i čuli vapaj ljudi bez obzira kojem entitetu pripadaju, kojem narodu, kojoj regiji, ja ne želim ni na kog da utičem, ali ne želim da budem ni licemjerman prema ljudima koji traže da im se pomogne. Isti je stav poljoprivrednika i udruženja iz Federacije i BiH, kako je registrovano udruženje, još je veći iz RS i ako se ne udovolji ovim ljudima, ne ovom parlamentu, ja podnosim ostavku na rad ove komisije jer imam toliko obraza i dostojanstva, neću da više srećem se s tim ljudima. Jer, nema šanse više da me neko ubijedi kad dođem u Gradišku u Levitu, u, ne znam, bilo koji kolektiv, u Hercegovinu i bilo gdje, ići ćemo svugdje, da ti ljudi kukaju, plaču, hoće da pomognu BiH da spasimo što se da spasiti. Ali niko mi nije još odgovorio, gospodine predsjedavajući, ko je prošle godine uvezao 7 miliona kilograma govedih glava. Zašto? Ima li ovdje pametnih glava da kažu šta je to bilo. Ja neću da učestvujem u toj priči jer imam, kažem, toliko dostojanstva i obraza i da se sretnem ponovo s ovim ljudima tamo što me gledaju, a gledat će me opet naravno.

Ako je moguće da ministar nam obrazloži, podržavajući sve ovo što će nam doći u proceduru, gospodine ministre, da li možete da nam kažete hoćemo li mi išta izgubiti do septembra ako ovo odložimo, da Vam mi sve te mjere pripremimo, jer ova komisija maksimalno daje podršku Vašem ministarstvu i Vama lično i Vašim saradnicima. Ako možete.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Jovičiću. Daćemo mi, naravno, gospodinu ministru riječ, ali da sačekamo ima li još neko da se javlja?

Idemo, Salko se javio prije, Bakire, Salko. Bakir, evo, svejedno, može. Sokolović. Ostaće ono, samo ne diraj, dobro je.

SALKO SOKOLOVIĆ

Kolege poslanici, takođe sam član Komisije za vanjsku trgovinu i carine i želim da kažem da se već dugi vremenski period ova komisija bavi ovim sporazumom. Ja ne znam koliko su poslanici imali priliku, ili volju, da se bave problemom sporazuma, pa i ovih 7% je

vrlo interesantna stvar kad je u pitanju zapošljavanje ljudi u BiH, a ovde mi imamo priliku, evo ovih nekoliko zadnjih parlamenata da govorimo upravo o tom segmentu zapošljavanja ljudi.

Mi smo analizirali ovaj sporazum i upravo ovaj sporazum u članu 23. bis otvara ovu mogućnost zaštite domaće proizvodnje i mogućih konflikta koji bi nastali vizavi odnosa između susjednih zemalja. I, evo, precizno ovdje kaže da će se pronaći određeni mehanizmi, stupiti u dogovore kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje. Međutim, ova zadnja rečenica je ono na čemu mi zasnivamo sve ovo što je gospodin Lijanović maloprije rekao, a to je u očekivanju takvog rješenja, odnosna strana može poduzeti odgovarajuće mjere koje smatra potrebnim. I sad se vratimo u stvarnost, realizaciju tog zakona i tamo stoje, maline, je li, dok neko donese mjere, malinama je rok kratak trajanja, itd. Govorim jedan banalan primjer koji nas tjera da ovo što se zove danas, ipak, uvozni lobi u BiH, spriječimo i da našu domaću poljoprivrednu proizvodnju, ovaj, probamo unaprijediti pa i kroz ovakav vid i ove priče, odnosno borbe da ovi ljudi koji od zemlje žive imaju neku svoju uspješnu budućnost.

Dalje, ako mi analiziramo ono što je trenutno u državama okruženja, podsticaj koji se u tim državama daje, evo i sam ministar je sada u svom izlaganju rekao šta to znači u brojkama kada je u pitanju RS, onda se ja bojim, ukoliko mi ne bismo sa određenim odlukama i zakonskim rješenjima probali da spasimo ovo što imamo, da ovaj ugovor CEFTA, kad stupi na snagu istinski, kada je u pitanju poljoprivredna proizvodnja, ne bude trebala u BiH jer nećemo imati poljoprivrednike, jer ćemo i dalje preko damping cijena, zbog toga što je podsticaj u zemljama susjedstva jači, sa nižim cijenama ugroziti ovo što imamo ovdje.

Mislim da dva mjeseca primjene ovoga zakona na ovaj period koji je iza nas, je li, neće ništa ugroziti naš ugovor, naše članstvo u CEFTA-i iz prostog razloga što ćemo probati, što sad on, je li, funkcioniše u određenim segmentima, a mislim da je najbolje preko ove komisije da mi probamo da obezbijedimo određene odluke, odnosno zakonska rješenja o kojima smo mi ovih dana razmišljali.

Razlog više jer smo prije mjesec dana zadužili Vijeće ministara da ponudi određena rješenja, a predstavnici resornog ministarstva na zadnjoj sjednici, 2. jula, su nas izvijestili da od Vijeća ministara nisu dobili ništa kada je u pitanju inicijativa da po ovom članu 23. bis nešto poduzmu. Pošto je bilo puno priče, da ne bih dužio, jednostavno želim da sa ovih par riječi dam podršku i mislim da smo ozbiljni kao komisija u dosadašnjem radu bili i da ozbiljno i želimo da nađemo rješenja koja će pomoći poljoprivrednicima, a BiH dalekosežno.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Sokoloviću. Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, ja mislim da mi imamo, ne mogu sebi da objasnim zašto, ali jedan loš odnos prema poljoprivrednicima. Nama će trebati puno para i puno vremena da njih dovedemo u jedan nivo kad će oni biti konkurentni u odnosu na susjedne zemlje. Ali ja mislim da ima stvari koje možemo uraditi i bez puno novaca i bez puno vremena. Treba imati sluha, saslušati ljude,

vidjeti niz stvari koje mi možemo odraditi, a da njima koliko koliko pomognemo da prime udar koji će uslijediti kada usvojimo ovaj Zakon o CEFTA-i.

Dakle, mislim da je najmanje što možemo uraditi, odložiti to do septembra, zadužiti vladu, nadležno ministarstvo da kaže koje su to mjere koje bi unekoliko pomogle, ovaj, kada dođe do otvaranja granica za bescarinsko uvoženje poljoprivrednih proizvoda iz susjedne dvije zemlje.

Dakle, podržavam ovo što je predložila Komisija za vanjsku trgovinu i carine, s tim da ne bi bilo do sljedeće sjednice, jer ona će biti u julu, vjerovatno, nego do ove sjednice u septembru da se odloži ratificiranje Sporazuma o CEFTA-i.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Ima li još prijavljenih?

Huskić Adem. Mehmede jesi li se i ti prijavio, Mehmede? Jesi li i ti? Suljkanović.

HUSKIĆ ADEM

Takođe ću samo nastaviti na ovo što je kolega Izetbegović govorio. Ja mislim da, i kao dobar prijedlog, a i kao princip, mi trebamo poštovati ovo što komisija naša, odnosno radna tijela, mislim da nema potrebe da vodimo neku široku raspravu o stvarima na kojima je komisija postigla koncenzus. To je u ovom slučaju takva stvar, ja mislim da bez puno rasprave trebamo prihvatiti stav komisije. A ja sam shvatio i gospodina ministra u njegovom izlaganju da je rekao da postoji mogućnost da se nešto popravi. Prema tome, ne mislim da treba nešto puno pričati. Mislim da trebamo prihvatiti ovaj komisije izglasati.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Pa vrlo kratko. Ja ne bih ponavljao ono što su članovi komisije već iznijeli. Naime, nema nikakve dileme da smo mi za Sporazum CEFTA i niko ne dovodi u pitanje njegovo ratificiranje. Ali zaista ako nam član 23. bis i još neke stvari daju mogućnosti da nešto učinimo i popravimo, onda bi to zaista bila prava šteta, posebno zbog zaista katastrofalnih najava po našu poljoprivredu nakon ratifikacije i stupanja ovog sporazuma na snagu.

BERIZ BELKIĆ

Dobro, hvala. Šteta je što nismo odmah dobili, ja, evo, nisam vidio ovaj izvještaj komisije, nisam, nažalost, ga vidio, ovaj, izvještaj komisije, evo, sad je podijeljen na stolove.

Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući. Naime, ja sam u Kolegijumu i na Proširenom kolegijumu insistirao da ovo dođe kao tačka dnevnog reda ovde u Parlament jer mislim da problem o kojem danas pričamo prevazišao samu komisiju našu u Parlamentu i da bismo trebali i poslanici u ovom Parlamentu da o tome više znaju.

Napravljeno je dosta posla, puno je bilo okruglih stolova, puno je bilo rasprave oko toga, rečena su stručna mišljenja u vezi sa tim i čini mi se da smo došli u jednu situaciju u kojoj moramo da odlučimo da li ćemo ratifikovati Sporazum CEFTA ili ga nećemo ratifikovati.

Odlaganje ratifikacije tog sporazuma će imati ozbiljne konsekvence i na međunarodnom planu. Istovremeno, ne možemo pojedinačne članove izvan ovoga sporazuma komentarisati. Sa pravnicima sam imao razgovor. Član 23. bis o kojem ovde je dosta bilo govora, ne može se tumačiti kao pojedinačni član, nego se može tumačiti samo kao jedan od članova u čitavom Sporazumu o CEFTA-i. Ako ćete mijenjati nešto, onda ćete to mijenjati kada se CEFTA ratifikuje i nakon toga se utvrdi da je došlo do poremećaja. Ja pitam zašto u prošlom Savjetu ministara nije napravljen napor da se napravi matematika u kome bi se ustanovilo da je došlo do poremećaja u pojedinim proizvodima. I kada se ustanovi to, onda možete sa ugovorenim stranama da mijenjate pojedine dijelove toga sporazuma. Sasvim je jasno svima, da tek kada ratifikujemo taj sporazum imamo mogućnost bilo kakvog mijenjanja. O tome, stimulacija proizvodnje i ono što je govoreno ovde su teme o kojima ja puno ne znam i teme o kojima sigurno ministar zna puno više od mene, a čini mi se da smo mi dovedeni pred situaciju u kojoj moramo, a ja mislim i trebamo, ratifikovati danas CEFTA-u da ne bismo dolazili u mogućnost da imamo još veći problem.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Samo, molim vas, gospodine Lijanoviću, malo se strpite. Vi ste već govorili. Ovi ljudi koji nisu govorili, gospodin Kalabić nije ni jedanput govorio. Gospodin Sokolović je govorio već. A krivi navod. Samo malo, gospodine Lijanoviću.

SALKO SOKOLOVIĆ

Da citiram prvu rečenicu člana 23. bis, evo. Bez obzira na ostale odredbe ovog sporazuma, ovo je za mene dovoljno da u jednom segmentu, gdje on kaže: zbog posebne osjetljivosti poljoprivrednog tržišta. Znači, ovaj član i jeste tu da bi zaštitio poljoprivredu i upravo kaže, bez obzira na ostale odredbe sporazuma 23.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Kalabić.

DRAGO KALABIĆ

Ma mislim da je gospodin Živković maloprije kad je govorio i dalje i ja stojim na stanovištu da taj član ne može se posmatrati zato što, ali da ne ulazimo sad u razradu, zato što procedura za primjenu tog člana podrazumijeva primjenu ostalih članova. I tu je sad jedna kompleksna situacija. Ali nisam se zbog toga javio.

Prije, vjerovatno će ministar, pretpostavljam, još jednom i da imamo na umu jednu činjenicu. Jasna je opredijeljenost Savjeta ministara da se CEFTA podrži. I to nije sporno. I ja molim da imamo u vidu, ako sam dobro razumio, da ministarstvo nije spremno da prihvati ovaj način rada, da se CEFTA na potpisuje, a da se istovremeno učestvuje u pripremama, ne znam ni ja, raznoraznih dokumenata i prijedloga. Ja sam tako razumio, da ministarstvo predlaže, znači, da usvojimo, ratifikujemo sporazum, a da se onda naknadno u skladu sa ostalim, sa procedurama to radi. Znači, moramo imati na umu da je to, ako sam dobro razumio, da je to takav stav i pristup Vijeća ministara i da ga mi suprotnim zaključkom ne tjeramo na nešto što ljudi nisu spremni. To je takav njihov stav. Zato bih volio da me ministar demantuje ako je slučajno drugačije, a ja nisam stekao taj utisak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem se. Prvo se javio gospodin Lijanović, osim ako gospodin Križanović nema netačan navod ili nešto drugo.

Evo, izvolite, gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem. Pa vidite, mi bismo mogli danas ponovo otvoriti raspravu o problemu poljoprivrede, o poticajima potrebe oživljavanja domaće proizvodnje itd., i specifično o položaju naše poljoprivrede. Ali mislim da su to ispričane priče, mi to znamo svi. Također je nepotrebno gubiti vrijeme hoćemo li mi ratificirati CEFTA-u ili nećemo. I to je, mislim, bespredmetno pitanje. Ovde je suštinsko pitanje ovo što je kolega Jerko govorio. Možemo li u okviru dosadašnje prakse primjene Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Hrvatskom i Srbijom da u ova dva mjeseca pokušamo osigurati postojanje tih mjera, ako ne možemo nešto više dobiti i nakon ratificiranja CEFTA-e. Ja duboko vjerujem da to treba probati, da to nije spas naše poljoprivrede, ali jeste neki doprinos, da ne bismo dalje to urušili jer ne znamo kad ćemo steći uvjete da na temelju članka 23. bis postignemo nešto konkretno u razgovoru s tim susjedima. I duboko sam uvjeren da ta dva mjeseca neratificiranja, odlaganja ratificiranja sporazuma, ništa se niti u Bosni neće promijeniti niti na našem putu ka stabilizaciji i pridruživanju, ako je i to nekakav uvjet. Dakle, ne vidim razloga zašto ne bismo napravili kompromis na odlaganje toga.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Križanoviću. Ima li još prijavljenih?

Gospodin Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

Ja bih samo možda neke još stvarčice malo pojasnio jer mi se čini da imamo isti cilj, samo imamo različite puteve kako do njega doći.

Mi danas imamo, znači, sporazum koji ima 246 stranica i on je, prije glasanja, ne proizvodi nikakve pravne posljedice. A nakon glasanja, mi prihvatamo ovo današnje stanje kao osnovicu za sve dalje jer se slažemo da je sadašnje stanje za nas dobro i prihvatljivo ratifikacijom. A kad ovako loše stanje u brojkama prihvatimo kao osnovicu i kao za nas prihvatljivo stanje, onda moramo imati pogoršanje da bismo nakon dva ili tri ili šest mjeseci tražili neke mjere, a ja se nadam da pogoršanja nemaju kud dalje. Tako da mi moramo, paralelno sa CEFTA-om, da stupe na snagu i mjere koje želimo napraviti i onda smo prihvatili CEFTA-u i mjere kao početno stanje koje je za nas prihvatljivo. A onda nakon šest mjeseci, nakon tri mjeseca, sporazum je svaki da se stalno analizira i da se, ako dođe do određenih poremećaja, nešto mijenja. Ali, znači, jako nam je bitno da ne prihvatimo, a ratifikacijom ćemo prihvatiti loše stanje kao za nas prihvatljivo.

Član 23. bis, iz ministarstva smo dobivali izvještaj, evo, ja ga imam i kod sebe, gdje i oni pišu dileme u vezi pravnog tumačenja člana 23. bis Sporazuma CEFTA, na trećoj stranici, to smo dobili na prošloj komisiji. Ali ako ga čitamo onda nema nikakvih dilema. Ako uzmemo njegovu metodologiju nastajanja, da bivši predsjedatelj Vijeća ministara nije htio potpisati u Briselu Sporazum CEFTA, dok nije taj član ubačen, a on je onda u Bukureštu dodatno ubačen, naknadno, i to nam govori da je to mjera koja ne ovisi o drugim članovima. Ako pročitamo zaključak vještaka sudske i finansijske struke, koji to isto potvrđuje, u biti mislim da tu nema dilema, a ja mislim da bismo mi u komisiji trebali i to razriješiti, znači, donošenjem zakona kojim ćemo i tu stvar regulirati, to je zakon o provedbi sporazuma CEFTA. Tako da nema nikakvih dilema u ovom nekom narednom periodu.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Ako nema više niko, ja bih zamolio ministra, naravno, evo, čuo je vrlo kontraverzna razmišljanja, odnosno različite pristupe. Imamo mišljenja ovih komisija naših.

SLOBODAN PUHALAC

Ja sam iz branše iz koje je gospodin Lijanović i ja vrlo cijenim način na koji on radi i priprema raspravu u komisiji. Ja bih htio samo da se zapamte nekolike cifre. 88 miliona u bilansu od 11 milijardi je predmet ove rasprave danas. CEFTA ima i druge grane, industrijske, energetske koje pokriva. CEFTA je preduslov da dođemo do Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, da pokažemo ozbiljne namjere. CEFTA je svojevrsna proba nas. Ja sam na drugi način vodio firmu nego što vodi gospodin Lijanović. Nisam imao potporu ni Komisije za zakonodavstvo, nisam imao potporu ni Parlamenta, ali smo se borili kvalitetom i količinom, da napravimo prodor na tržištu.

Ja ću pročitati šta kaže jedno udruženje poljoprivrednika. Vašu pažnju samo. Mi smo kao ministarstvo organizovali sastanke sa entitetskim ministrima poljoprivrede, finansija,

državnim ministrom finansija, obavili brojne konsultacije, napravili konačnu verziju zakona o poljoprivredi i prehrani i ruralnom razvoju. Znači, pokrenuli mehanizam da ide. A, evo, kažu ovako, neprijatelji poljoprivrednika, nećemo se moći baviti poljoprivredom, bićemo prisiljeni baviti se vama i vašim predsjednikom te ćemo protiv vas angažovati tim odvjetnika, vještaka, pokrenuti krivičnu prijavu zbog zloupotrebe položaja i ovlasti po Krivičnom zakonu BiH kojim je za nepoduzimanje radnje i nastalu štetu propisana minimalna kazna od 3 godine zatvora.

Ja vam tvrdim da to nisu poljoprivredni proizvođači. I nema nigdje, gospodine Lijanoviću, mjere koja stimulise finalistu. Ima mjera koja stimulise poljoprivrednog primarnog proizvođača. To su ozbiljne stvari. U prošlom sistemu, mi smo imali sledeće; primarnu emisiju i po osnovu primarne emisije zatvoreno tržište. Ko će imati zatvoreno tržište sada u Evropi, ko ga ima? Nema ga niko. Ali svi imaju subvencije u poljoprivredi. I ja bih volio da se zapamti da se ovde zalažemo za subvencije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji po raznim osnovama. Šta će se desiti ako imamo 4 godine bilatelarne sporazume i imamo lagano smanjenje debalansa trgovinskog. To su podaci, to je sigurno. Znači, nismo zaključivanjem bilatelarnih sporazuma napravili štetu, nego smo smanjili debalans.

Ja sam rekao da je CEFTA faktički Hrvatska i Srbija 97%. Ko su partneri? Albanija, Moldavija, Makedonija i Crna Gora. Bezazleni. Znači, moj prijedlog je, s obzirom na implikacije koje CEFTA ima i u međunarodnim odnosima, molim vas, šta mi očekujemo? Jedina nam je šansa kad zaključimo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju pretpristupni fondove evropske zajednice. S ovim se mi diskvalifikujemo. To budite sigurni. Zapamtite to, i ja se najmanje osjećam obaveznim, ja sam došao u ministarstvo, naslijedio sporazum i mogao bih o sporazumu govoriti sve najgore, reći šta su ovi radili prije mene, itd. Je li Terzić podvalio onima u Bukureštu ili su oni u Bukureštu podvalili Terziću? To je veliko pitanje. Ali su pretpristupni fondovi suština. I to je jedina nada koja nas može hrabriti da u ovome istrajemo.

Evo, ja bih toliko za početak. I još samo jednu napomenu. Molim vas, ima nešto što je, takođe, vrlo bitno. Ja sam se na početku obratio gospodinu Dokiću jer mi još nismo uspjeli da na nivou države zaživimo sa dobrom kontrolnom funkcijom raznih institucija. Ako mi ne uspijemo da organizujemo veterinarsku službu, fito sanitarnu službu, ako naše granice budu propusne za lošu robu, onda smo mi učinili medvedu uslugu našim poljoprivrednicima. Ako mi budemo ustoličili kvalitetnu veterinarsku službu, fito sanitarnu, i ostale tržne, onda ćemo napraviti reda na domaćem tržištu i dati prednost domaćem proizvođaču. BiH ima šansu sa kapitalom u poljoprivredi da napravi prodor u kvalitetu. I to je jedan dugoročan posao. Mi možemo ovo odgoditi i do kraja godine. Možemo ne usvojiti. Ja predlažem da glasate danas. Nismo usvojili, nismo usvojili CEFTA-u pa ćemo vidjeti kakve će biti reakcije. Ali nas u suštini to očekuje ili sada ili za dva mjeseca.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine ministre. Samo redom. Gospodin Križanović, Džaferović, Ajanović, Lijanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Pa zaista je vrlo teško osporiti bilo što što je ministar govorio. Dakle, opet da ne otvaramo opću temu. Mi znamo gdje nam je problem. Problem je, u suštini, da niko nije protiv CEFTA-e. Ali problem je, ovde, da danas vidimo znači li nešto odgađanje ratificiranja za dva mjeseca. To je sva priča.

Po mom dubokom uvjerenju, pristupni fondovi, uredu, ministre, ako je to jedini uvjet, trebali smo to jučer odmah usvojiti. Ali to nije jedini problem za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Prema tome, ja sam duboko uvjeren da se ništa neće bitno štetovati, ukoliko se odloži ovo potpisivanje i da se uradi ovo što je predlagano da se pokuša u ta dva mjeseca pripremiti za ulazak nas, Bosne, u CEFTA-u.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodin Džaferović, Ajanović, pa opet gospodin Lijanović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja mislim, dakle, uz malo dobre volje da ovde, zapravo, i nema nekih spornih stvari. Ja sam dobro pratio ministra i pratio kolege koje su govorili o ovoj problematici za koju su stručni. Ja se u to ne razumijem baš kao kolege koji se bave ovom oblašću. I sam je ministar kazao da mi u BiH treba da promijenimo politiku i odnos prema primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i ja se sa tim slažem. Dakle, ja se slažem sa tim da mi treba da podstičemo svoju primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Prije svega, dakle, tu proizvodnju i nema nikakve dileme da BiH ide u asocijaciju ovih zemalja nešto šire zone slobodne trgovine, dakle, u CEFTA-u. Mi ćemo taj sporazum ratificirati, dakle, ovdje to uopće nije dilema. Meni se čini da je danas jedini problem to što su naši primarni poljoprivredni proizvođači mnogo puta do sada bili izigrani i ovo je shvaćeno kao trenutak kada se na državu treba izvršiti određena vrsta pritiska kako bi se osmislile mjere koje država treba da uradi i može da uradi, pa se onda ratificirao ovaj sporazum. Hajmo tako da razmišljamo.

Sami ministar je rekao da se razmišlja o tome da se onih 15 pfeninga, je li, koji se tiču one takse za gorivo, za poljoprivrednu proizvodnju, pa onda uvoz ovoga sjemenskog materijala i repromaterijala za poljoprivrednu proizvodnju, jer nije logično, ljudi, da to bude sa većim opterećenjem, ovaj, a da nema opterećenja na gotov proizvod, pa nam to uništava domaću, to je nelogična stvar. To mi znamo svi ovde u BiH. I hajmo onda jedino, dakle, ako će biti štete ukoliko, za BiH, ukoliko mi danas ne dignemo ruke za CEFTA-u, dajte da pričamo o tome. Ako neće biti štete što mi danas nećemo dići ruku, a svi skupa ćemo zajedno, dakle, naša komisija i naš ministar, ministarstvo i poljoprivredni proizvođači, za nekih, ako nema štete, što danas nećemo dići ruku, napraviti jedan sistem mjera o kojima ćemo se mi izjasniti ovde kao Parlament sa rokovima i dati ih u realizaciju, onda ja mislim da je to najbolji mogući izlaz iz ove situacije. Ako će biti šteta, ministre, kažite nam otvoreno, mislim, mi smo ovdje, ne znamo to, ja to ne znam što mi danas nećemo dići ruku, a opredijeljeni smo za taj sporazum, da onda vidimo. Napravićemo pauzu pa ćemo napraviti procjenu, jer ja nisam za to da nam država trpi štetu. Ali ako neće biti štete, a evo već smo izgubili nekih mjesec dana, kako je ovo u nekim procedurama, je li tako, da mi to pomjerimo. Mi imamo sjednicu 31., koliko ja znam,

predsjedavajući, ja sam se interesovao malo samo. Moguće je i do tada osmisliti plan mjera, ako nam se žuri, a moguće je i 5., odnosno 4. septembra kada je planirana sjednica ovako kako predlaže gospodin Lijanović. Dajte da onda zajedno to uradimo ovdje u Parlamentu. Vjerujte, svima nam je u interesu da 4 godine, odnosno 6 godina, 7 godina koliko sam ovdje u Parlamentu, i kako su krenuli ovi ugovori o slobodnoj trgovini, ova vrsta priče je prisutna ovdje u Parlamentu. Hajmo promijeniti praksu. Ovo što mi imamo ovamo pred Parlamentom, ovo je ruglo. Ovo nema ni pred institucijama nijedne države na svijetu. Samo kod nas ovdje u BiH. I to tamo uporno stoji nekoliko godina. I to treba da bude neka opomena i neka poruka.

E, hajmo sada ovde u Parlamentu, ministre, zajedno, svi da vidimo, da kažemo pošteno ljudima, ova država u ovom trenutku toliko može. Više ne može. Mi ćemo ovako postupiti, ali hajte da uradimo to šta možemo. To je jedna stvar.

Što se tiče ovog člana dopunskog. On se odnosi na mogućnost izmjena režima sa susjedima, kako se zove, sa članicama tog sporazuma i ja o tome ne govorim. O tom, po tom. Mi, hajmo mi da uradimo šta je do nas ovdje u BiH, a, evo, moguće je da napravimo, i Vi ste sami kazali pošteno ovdje za govornicom, da je moguće i da treba neke mjere da poduzmemo.

Evo, to bi bio moj prijedlog, pod uslovom da za našu zemlju neće nastupiti šteta ako danas ne dignemo ruke. Ja bih volio da imam odgovor na to pitanje, toliko.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Ekrem Ajanović, pa gospodin Jukić. Ja se izvinjavam, gospodine Lijanoviću, da još čujemo.

EKREM AJANOVIĆ

Ma ja se nisam mislio da javljam po ovoj tački dnevnog reda, ali pošto sam sudionik u određenim odlukama i davao sam svoj sud do sada, osjećam potrebu i obavezu da, ipak, nešto kažem.

Ovdje je ministar danas dijagnosticirao mjere sa kojima se mogu postići određene stvari. Ali, nažalost, nije rekao za koje vrijeme, u kojim rokovima i na koji način. Da je to urađeno, a to je Komisija za vanjsku trgovinu i carine tražila da se to uradi, da se kaže, te i te mjere će se poduzeti u tom i tom roku i tom vremenu, ja mislim da bismo mi danas imali mnogo jasniju situaciju i mnogo čišću situaciju oko usvajanja ovog, odnosno ratificiranja ovoga sporazuma.

Istina je to da je najbolja mjera za poljoprivredu podsticaj. Ja jesam po vokaciji, hajmo reći ljekar, radim taj posao, ali sam iz jedne porodice gdje i dan danas njegujemo poljoprivrednu proizvodnju jer imamo veliko imanje i znam dobro šta znači podsticaj. Nažalost, taj podsticaj u nas i što se daje, on se zloupotrebljava. Podsticaj se daje ne poljoprivrednicima, ljudima, i nastoji se da se riješi određeni socijalni problemi i tako je rađeno sve od '96. do danas. Poljoprivrednici koji su, ovaj, koji mogu nešto proizvoditi, koji mogu

nešto dati, koji mogu nešto zaposliti, vrlo malo su dobili podsticaja. Uglavnom su dobili bezzemljaši podsticaj da bi se ublažila socijalna kriza koja postoji.

Ovdje ako kaže neko, a rekao je, evo, najodgovorniji čovjek za poljoprivredu, rekao je: treba veterinarstvo, treba određene stvari, šta ja znam, na carinama, itd. Pa, molim vas, gospodo, vi morate predložiti da se to veterinarstvo sredi i da kaže se, za to i to vrijeme ćemo institut osposobiti. Za to vrijeme ćemo uraditi to i to i ovo se mora uraditi, a mi ne možemo uraditi jer nam postoje ustavna ograničenja. Ako postoje ustavna ograničenja, a zna se šta hoćemo, onda postoji i jedno ustavno rješenje koje kaže da se mogu prenijeti određene nadležnosti. I onda ćemo izvesti na čistac, ko zapravo hoće da pomogne poljoprivrednicima, a ko neće da pomogne, ko samo deklarativno govori, a ko radi na tome da se pomogne poljoprivrednicima.

Ovdje je rekao moj kolega iz komisije da je uvezeno 7, čini mi se, miliona glava, pa da vam kažem, ovaj, telećih glava, a ja lično ili govedih glava, a ja lično mislim da je to uvezeno 7 miliona zaraženih glava, glava koje se ne jedu po Evropi jer ljudi neće više da mozak jedu radi kravljeg ludila. A mi ne vodimo samo, jedna stavka se u carinskoj tarifi treba da izmijeni, da se izbrišu te glave, kao podglave, i da jedanput, neće biti više toga uvoza. Taj uvoz neće biti pod time i mi ćemo doći, znači, sad. Znači sve što se može predložiti kratkoročno, ja predlažem da se, ovaj, da se uradi to kratkoročno, a i ministar je rekao neke carinske ove tarife da se promijene, znači, da se to uradi prije donošenja ovoga, ratifikacije ovoga sporazuma i mi ćemo doći do zaključka, odnosno do prihvatanja ovog sporazuma bez, mislim da nema nijedan ovdje poslanik koji će reći nama: ne treba CEFTA, mi nećemo glasati, nećemo ići u Evropu. Svi hoće, ali opet moram da kažem, ne žrtvujući sebe, nego žrtvujući, na jedan način jedan partnerski odnos koji će biti kakav treba.

I zato je razumno rješenje, razumno je rješenje ovo što je predložilo, ovaj, što je predložila Komisija da se to odgodi, nedonošenje, a bar da se privremene mjere koje se mogu sada uraditi, da se kaže do tog i tog momenta će se uraditi. Znači, osposobićemo institut, osposobićemo carine, promijenićemo tarifni pravilnik itd., i da ne ulazimo u detalje i time ćemo riješiti problem ovaj koji mi predlažemo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine Ajanoviću. Ja bih samo dodao, podsticaj je dobra stvar u svakoj branši, ne samo u poljoprivrednoj.

Gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodo predsjedatelji, dame i gospodo.

Evo, cijeli dan pokušavam se uzdržati, onaj, od javljanja za riječ, onda sam se, ipak, na kraju morao javiti. A opet, cijeneći da radimo, evo, dosta dugo danas itd., za mene su ovdje, ne bih išao široko u elaboraciju ovog problema koji je stvarno velik i vrlo značajan i bitan, ali dvije stvari su ovdje, zapravo, vrlo bitne i one su vrlo praktične, a to je – da li BiH ima

mogućnost promjene teksta sporazuma? Ima li tu mogućnost? Ako nema, onda je stvarno pitanje koliko ima praktične koristi u odgađanju ratifikacije ovog sporazuma?

Drugo pitanje ovdje rečeno, sada da ne govorim ko je rekao, svi smo čuli, da je pregovarač uradio vrlo loš posao. Pazite, to su vrlo teške i vrlo ozbiljne kvalifikacije, da je neko tako loše uradio nešto, zapravo, ovo je vrlo bitna stvar. Ministar to nije potvrdio, nije htio ni komentirati.

Dakle, to su vrlo bitne dvije stvari, ali ne bismo sad trebali istraživati ko je šta uradio, bitnije nam je šta uraditi, a da bude najmanja moguća šteta i najveća moguća korist. Ja mislim da je vrlo bitno da se naše opredjeljenje, da konačno počnemo voditi politiku pomaganja primarne poljoprivredne proizvodnje, realizira. I ja ne znam je li ovaj sporazum, u ovakvom tekstu, to sprječava. Ja mislim da ne. Ali ako sprječava, onda sam ja da čak i njega dovedemo u pitanje, a na Vijeću ministara je i na drugim razinama vlasti da osiguraju sve što je potrebno da osmisle jedan program pomaganja subvencioniranja naše primarne poljoprivredne proizvodnje.

Ministar je vrlo dobro govorio, maloprije za govornicom, kada je govorio koji su to bitni preduvjeti, od jačanja institucija zaduženih za kontrolu, nadzor granice, kvaliteta uvoza itd., itd. Dakle, sve je to vrlo bitno. I stvarno meni je ovo, evo, pitanje, neko uvezao, ne znam ni ja koliko, 7 miliona kila goveđih glava. Pazite, to je vrlo interesantno čime se taj uvoznik, možda ne piše da je zabranjeno to uvesti, ali je vrlo interesantno jesu li to stvarno bilo uvežene te količine te robe i koje kvalitete, ko je uvezao, šta je uradio od sveg tog uvoznog materijala, u šta je to otišlo itd. Dakle, to je sve izuzetno bitno, a poznato je da mi domaći ljudi u BiH jedemo, kupujemo hranu na našem tržištu. Ovo ima vrlo bitan uticaj na ukupno stanje u društvu, na kraju krajeva, na zdravlje populacije, na zdravlje naših građana. Ovo su prevažne stvari.

I evo, ništa novo nisam, naravno, rekao što nije rečeno. Ja bih ovdje stvarno još jedanput, ako ima za ministra pitanje, a, evo, ja sam postavio dva, mislim da su vrlo bitna. Dakle, ako možemo mijenjati tekst sporazuma, mijenjajmo ga, ako ne možemo, ne znam, šta ćemo imati za 2 mjeseca ili 3, itd., a svakako da Vijeće ministara mora preuzeti na sebe odgovornost i voditi kvalitetnu politiku u smislu subvencije i popravljjanja pozicije poljoprivredne, primarne poljoprivredne proizvodnje u BiH. Ovdje je spominjano i prenos nadležnosti itd., to je isto tako priča koja je dio ove priče. Međutim, ono što dozvoljavaju i ovakva ustavna rješenja ima prostora da se sigurno unaprijedi položaj poljoprivredne proizvodnje.

BERIZ BELKIĆ
(kratko, nije uključen mikrofoni)

JOVAN TODORVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici. Ja se ovom branšom bavim negdje preko 40 godina i dosta mojih novinskih naslova ima kad je u pitanju - država obmanula proizvođača, država se boji bogatog seljaka i da ne nabrajam, tako redom. Imam, ja mislim, jedno 5 kg od

1967. godine takvih intervencija kad je u pitanju mjesto i položaj agrara u onoj, a i u ovoj državi.

Ja se bojim, gospodine Lijanoviću, da nam nisu isti ciljevi i tvrdim da nam nisu ovdje danas isti ciljevi. Puno godina, kao direktor instituta, ovaj, poljoprivrednog imanja, koje je bilo najuzornije u ex-Jugoslaviji, da smo uvijek imali određene privilegije kad je u pitanju, ali samo primarna poljoprivredna proizvodnja. Ja mislim da ovaj apel koji je rekao gospodin minsitar, moj veliki prijatelj, gospodin Puhalać, koji također je izrastao u toj istoj organizaciji u kojoj sam i ja izrastao, da bi ovo bila izuzetno velika šteta i greška neprocjenjive vrijednosti da ovaj Parlament to danas ne ratifikuje. Šteta koja je pomenuta, 11 milijardi naprema 90 miliona. Pa zar to nas ne bi trebalo da zabrine ovdje u ovom Parlamentu?

Ako imamo Savjet ministara koji je spreman da ovo prihvati i ratifikuje, ako imamo ministarstvo, a čuli smo prvog čovjeka ovog ministarstva da to treba da uradimo, također ništa nije fiksno ovo danas što se dogovorimo, da ne možemo već za mjesec, dva i tako dalje nešto promijeniti u hodu kad je u pitanju usvajanje i ratifikovanje ovog sporazuma i mislim da je dobra konstatacija, ne znam ko je rekao, da su naši poljoprivredni proizvođači puno puta izmanipulisani. Ja tvrdim, današnjim neusvajanjem da bismo opet to potvrdili.

Dakle, da zaključim. U Republici Srpskoj, za određene stimulativne mjere, izdvojeno je 64 miliona maraka iz budžeta. To je nedovoljno, ali u odnosu koliki smo imali budžet na početku godine, kada je usvajan, to je jedan značajan korak naprijed. Ja vas molim da pridemo ovom sasvim ozbiljno, trezveno i mislim da nema niti jednog jedinog razloga da ovo danas ne uradimo.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Todoroviću.

Evo, ima li još prijavljenih? Evo, gospodine Lijanoviću, Vi, evo, četvrti put, evo, izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ

... doprinijeti činjenicama, iz tog razloga se javljam jer ne bih želio da napravim grešku koju sam napravio prije 6 godina, jer sam ja 2001. bio potpredsjednik Komisije za vanjsku trgovinu i carine Doma naroda kada smo ratificirali ugovore o slobodnoj trgovini. Isti scenarij kao danas, potpuno identičan, sve potpuno isto. Imali smo puna usta poticaja, mjera, odluka Vijeća ministara o posebnoj taksi – član 5., sva sredstva na poseban račun, entitete, samo za poljoprivredu podsticaje. Skupljeno na tome skoro milion maraka. Nijedna marka nije otišla za poljoprivredu. To nije ništa čudo što nije otišla, što nije ispoštovana odluka Vijeća ministara, jer u entitetima nije samo poljoprivreda, tu je bezbroj prioriteta. Da se ne bi pogrešno razumjelo da Lijanović štiti svoje investicije u BiH, ja sam za da sve ono gdje Lijanović investira isključimo od bilo kakvih zaštitnih mjera, ali nemojte zbog toga, da biste zaustavili

investicije Lijanovića, uništiti cijelu poljoprivredu. To vas upozoravam jer bi to bila velika šteta.

BERIZ BELKIĆ

Nemojte iznositi ovdje personalno, inače, ovaj, rasprava počinje dobijati.

JERKO IVANKOVIĆ

Pa, evo, ja želim da budemo iskreni do kraja da, tu je stvar vrlo, vrlo jasna. Spomenula se cifra nešto manja od 100 miliona maraka. To je tačno, u komisiji ja to zagovaram iako bi najbolje za BiH bilo da nikako ne ratifikujemo CEFTA-u do nove godine, da dotle raskinemo ugovore o slobodnoj trgovini sukladno članu koji to regulira, da pošaljemo obavijest susjednim zemljama i da im kažemo – na ovakav način nećemo više trgovati i da pokrenemo cijeli krug pregovora ponovno i sigurno bismo najbolje prošli. Ali ja nisam htio zagovarati tu varijantu jer vidim raspoloženje da bi ona bila teško provodiva.

Druga, bolja varijanta od ove što mi u komisiji zagovaramo je da to učinimo na cijelu poljoprivredu od 0 do 24 carinske tarife i da zadržimo carine na sve to, ali vidim da ne postoji ni za to raspoloženje, već je ovo jedan minimum da zadržimo carine na ono na što već imamo odluke Vijeća ministara koje su donesene prije 2 godine. Znači, da produžimo neko postojeće stanje, eventualno da se malo poboljša. Sve ovo što je ministar govorio ja snažno podržavam, ali moramo biti svjesni da te mjere će biti spore, neučinkovite jer znamo kakvo je uređenje naše države i neće dati efekte. Poticaji trebaju primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Mi u ovom sporazumu ne možemo govoriti o davanju poticaja, mi možemo samo zadržati carine na određene proizvode i skupiti 50 ili 100 miliona maraka više i omogućiti da ta sredstva, eventualno u entitetima se rasporede u onom pravcu.

BERIZ BELKIĆ

Dobro.

JERKO IVANKOVIĆ

Ja bih, evo, ja sam najavio ovu pauzu da obavimo razgovore, ali, evo, nakon glasanja od mog zaključka.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Šta, znači, najavili ste pauzu? Jel' tražite pauzu?

JERKO IVANKOVIĆ

Nakon glasanja o mom zaključku. Ako ne bude usvojen, ja bih tražio pauzu.

BERIZ BELKIĆ

Jeste li se Vi, gospodine Jašareviću, javili? Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici.

Dakle, ova rasprava pokazuje da je nadležna komisija imala pravo kada je predložila ovakve zaključke ovom Domu želeći da Dom dovede u poziciju da dobro promisli šta će danas odlučiti. Mislim da mi zbog takvog ozbiljnog rada komisije imamo u principu samo jedno racionalno rješenje da, ako ništa drugo, komisiji damo smjernice kako da svoje zaključke prilagodi, a da dođemo konačno do cilja ratificiranja ovog sporazuma.

Napraviti razdor između te komisije i Doma, pod navodnim znacima, sve, na ovom osjetljivom pitanju, uzimajući u obzir i poljoprivrednike, ali i ovo šatorsko naselje. Mislim da nema, apsolutno, potrebe i mislim da je svima jasno da ministar, u stručnom smislu i svakom drugom, ima pravo, ali mislim da ima prostora da dopusti, da se u jednoj relaksiranoj atmosferi, odloži to za ova 2 mjeseca i da niko zbog toga neće moći imati štete pošto svi znamo da za 2 mjeseca neće biti spektakularne koristi od nekog zajedničkog rada, ali hoće među svima nama, i kada je u pitanju Vijeće ministara i poljoprivrednici i ovaj dom i komisija, razviti viši stepen povjerenja koji je neophodan za odlučivanje u ovako važnoj stvari.

Predlažem da glasamo o takvom jednom zaključku i da se okanemo ćoravog posla oko pauza i neke želje da poslije ovolikog umora mislimo da ćemo na ovako osjetljivoj temi do kraja doći do nekog spektakularnog dobrog rezultata.

Hvala vam.

BERIZ BELKIĆ

Evo, koliko sam ja shvatio gospodina Kalabića, on traži pauzu 10 minuta da se dogovorimo – predsjednici klubova i Prošireni kolegij. Ja sam te tako, Drago, razumio, da pokušamo vidjeti zajedno, naravno sa ministrom, zajedno sa ministrom.

SLOBODAN PUHALAC

Ako mogu odgovoriti ...

BERIZ BELKIĆ

Možete, naravno, ali morate izaći za govornicu.

SLOBODAN PUHALAC

Ja bih odgovorio gospodinu Džaferoviću. Ja mislim da je ...

BERIZ BELKIĆ

Jukiću.

SLOBODAN PUHALAC

Prvo sam gospodinu Džaferoviću ...

BERIZ BELKIĆ

Aha, imate više.

SLOBODAN PUHALAC

Jeste. Mislim da je gospodin Džaferović prvi pitao. Mislim da će nastupiti šteta. Pitali ste – da li će biti štete. Ja mislim da hoće. Ja ne pravim karijeru, ja svodim životni i radni vijek i to kažem sa punim ubjeđenjem jer mislim da će nastupiti šteta. Ovo je ozbiljno izjašnjenje i njega bi trebalo tako i shvatiti. Drugo ste pitali, ja mislim da ste pomenuli šatorsko naselje, ja mislim da je to režija. Što se tiče gospodina Jukića, ja ću gospodinu Jukiću reći – CEFTA je ozbiljan sporazum. To je prvi puta, znači, imali smo bilateralne, sad imamo multilateralne, na jednom prostoru koji je blizu Evrope. I taj prostor opredjeljuje sliku o nama. Vjerujte da imam informacije – da vam iz tog razloga govorim. Ona ima predviđene sve uzuse kako se šta utvrđuje i kako se u čemu postupa. Nema šupljine u CEFTA-i, nema prostora za bilo kakve radnje koje nisu dolične i koje nisu predviđene i suviše je to ozbiljno. Ljudi koji su to radili, ja nisam radio, ali to ću potvrditi.

Što se tiče mjera za koje ste pitali - one mjere koje su nadležnosti države, a Vi to vrlo dobro znate. Mjera u nadležnosti države je da predložimo izmjenu carinske tarife – spremili, eto je sljedeće sedmice kod vas ako prođe kroz Vijeće ministara. Ove druge dvije mjere koje sam rekao – povećanje učešća u stimulacijama entiteta, to ih moramo moliti. Ja u ponedjeljak idem sa dva ministra poljoprivrede pa ću reći: hajte, molim vas, probajte to, sve ostalo. Takse na poljoprivredno gorivo su, takođe, u nadležnosti entiteta – hajte, molim vas, skinite i tih 0,15. Imamo papire za to.

I još jedan puta cijenim komisiju, čestitam im na radu, ali moram reći da smo se i mi potrudili da učestvujemo, ali vam još jedanput kažem vodi vas bilans od 88 miliona naspram 11 milijardi. To nije dobro zapamtite.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Pauza 10 minuta. Molim predsjednike klubova i Kolegij i ministra ovdje u salu. Je li otvorena ova mala sala?

/PAUZA/

BERIZ BELKIĆ

Na svoja mjesta da ovo završimo.

Izvoli, Rajka, još malo. Ubacite kartice. Oni koji su otišli, izvadite kartice da vidimo kako stojimo sa kvorumom.

BRANKA TODOROVIĆ

Nemamo kvorum.

BERIZ BELKIĆ

Nije valjda, ma nije valjda. Lijepo. Ali smo imali prvi sat. Nema ovih. Meni nije isto, Jozo. Čuj, isto je imao kvorum nemao kvorum.

Molim vas, zauzmite svoja mjesta.

_____(?)

Tvoji, Jozo, dođu na početak i onda ih poslije više nikad nema.

BERIZ BELKIĆ

Dobro je, dobro je. Molim vas, zauzmite svoja mjesta. Dakle, evo, da vas izvijestim, mi smo u ovoj kratkoj pauzi, uz prisustvo resornog ministra, predsjednice komisije, predsjednika klubova dogovorili da odgodimo izjašnjavanje do 31. jula. Molim vas, dakle, odgađanje izjašnjavanja do 31. jula. Predlažem da se odmah o ovom prijedlogu izjasnimo. Do 31. jula se odgađa sve što se može uraditi u pravcu razrješavanja ovih dilema koje smo ovdje, ljudi su se dogovorili, formiraće radne grupe i ostalo.

Molim vas da mi samo odgodimo izjašnjavanje. Molim vas, pripremite se za glasanje. Ko je za to?

Glasajte sad.

Odgađanje glasanja o CEFTA-i za 31. juli, sjednica 31. jula, do tada, naravno, sve treba uraditi što se može uraditi.

Sa 26 glasova za, bez protiv, bez suzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom, konstatiram da smo donijeli odluku o odgađanju izjašnjavanja o Sporazumu CEFTA za sjednicu koja će se održati 31. jula.

Pozivam komisiju, resorno ministarstvo da ono o čemu smo danas govorili ovdje, pokušaju do tada pripremiti i usaglasiti, ali tada se izjašnjavamo sigurno.

Zaključujem rad današnje 12. sjednice.

Sjednica završila sa radom u 19,55 sati.